

MINISTERI DE TREBALL I SEGURETAT SOCIAL

14960 REIAL DECRET LEGISLATIU 1/1994, de 20 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social. («BOE» 154, de 29-6-1994.)

La Llei 26/1990, de 20 de desembre, per la qual s'estableixen en la Seguretat Social prestacions no contributives, en la disposició final primera, autoritza el Govern per elaborar, en el termini de dos anys a partir de la seva entrada en vigor, un text refós en el qual s'integrin, degudament regularitzats, aclarits i harmonitzats, els textos legals específics de Seguretat Social enumerats a l'apartat primer, i les disposicions en matèria de Seguretat Social contingudes en normes amb rang de llei d'altres branques de l'ordenament jurídic, i expressament les llistades a l'apartat segon en el qual, així mateix, es fa referència a les disposicions amb vigència permanent que contenen les lleis anuals de pressupostos generals de l'Estat.

Amb posterioritat, la Llei 22/1992, de 30 de juliol, de mesures urgents sobre foment de l'ocupació i protecció per atur, a través de la disposició final segona, atorga una doble autorització al Govern: d'una banda, per regularitzar, sistematitzar i harmonitzar les disposicions que conté en matèria de protecció per atur, amb les dels textos legals que s'hi esmenten expressament; i, d'altra banda, perquè el producte obtingut s'integri en el text refós que preveu aquesta Llei 26/1990, de 20 de desembre, amb la qual cosa es prorroga, a aquest efecte, el termini que aquesta havia atorgat per a l'al·ludida tasca reafonadora.

Finalment, a la Llei 22/1993, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de reforma del règim jurídic de la funció pública i de la protecció per atur, s'autoritza el Govern, en la disposició addicional catorzena, perquè aquesta refosa s'estengui també a les disposicions conté sobre la matèria de Seguretat Social i protecció per atur, amb la qual cosa es torna a ampliar el termini disponible per a aquesta refosa.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social, amb el dictamen previ del Consell Econòmic i Social i l'informe del Consell General del Poder Judicial, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 17 de juny de 1994,

DISPOSO:

Article únic.

S'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social que s'insereix a continuació.

Disposició final única.

Aquest text refós entra en vigor l'1 de setembre de 1994.

Madrid, 20 de juny de 1994.

JUAN CARLOS R.

El ministre de Treball i Seguretat Social,
JOSÉ ANTONIO GRIÑÁN MARTÍNEZ

ANNEX

ÍNDEX

TÍTOL I

Normes generals del sistema de la Seguretat Social

CAPÍTOL I

Normes preliminars

- Article 1. *Dret dels espanyols a la Seguretat Social.*
Article 2. *Fins de la Seguretat Social.*

- Article 3. *Irrenunciabilitat dels drets de Seguretat Social.*
Article 4. *Delimitació de funcions.*
Article 5. *Competències del Ministeri de Treball i Seguretat Social i d'altres departaments ministerials.*
Article 6. *Coordinació de funcions afins.*

CAPÍTOL II

Camp d'aplicació i estructura del sistema de la Seguretat Social

- Article 7. *Extensió del camp d'aplicació.*
Article 8. *Prohibició d'inclusió múltiple obligatòria.*
Article 9. *Estructura del sistema de la Seguretat Social.*
Article 10. *Règims especials.*
Article 11. *Sistemes especials.*

CAPÍTOL III

Afiliació, cotització i recaptació

SECCIÓ 1a AFILIACIÓ AL SISTEMA I ALTES I BAIXES EN ELS RÈGIMS QUE L'INTEGREN

- Article 12. *Obligatorietat i abast de l'afiliació.*
Article 13. *Formes de practicar-se l'afiliació i les altes i baixes.*
Article 14. *Obligacions de l'Administració de la Seguretat Social i dret a la informació.*

SECCIÓ 2a COTITZACIÓ

- Article 15. *Obligatorietat.*
Article 16. *Bases i tipus de cotització.*
Article 17. *Primes d'accidents de treball i malalties professionals.*

SECCIÓ 3a RECAPTACIÓ

Subsecció 1a Disposicions generals

- Article 18. *Competència.*
Article 19. *Termini, lloc i forma de liquidació de les quotes i altres recursos.*
Article 20. *Ajornament i fraccionament de pagament.*
Article 21. *Prescripció.*
Article 22. *Prelació de crèdits.*
Article 23. *Devolució d'ingressos indeguts.*
Article 24. *Transaccions sobre drets de la Seguretat Social.*

Subsecció 2a Recaptació en període voluntari

- Article 25. *Termini reglamentari d'ingrés.*
Article 26. *Presentació dels documents de cotització i compensació.*
Article 27. *Recàrrecs de mora i de constrenyiment aplicables a les quotes.*
Article 28. *Recàrrecs de mora i de constrenyiment aplicables als deutes que no siguin quotes.*
Article 29. *Ingrés i incompatibilitat dels recàrrecs.*
Article 30. *Requeriments de pagament de quotes.*
Article 31. *Actes de liquidació.*
Article 32. *Certificacions de descobert.*

Subsecció 3a Recaptació en la via executiva

- Article 33. *Iniciació de la via executiva.*
Article 34. *Provisió de constrenyiment i oposició a aquesta.*
Article 35. *Terceries.*

- Article 36. *Deure d'informació per entitats financeres, funcionaris públics i professionals oficials.*
 Article 37. *Aixecament de béns embargables.*

CAPÍTOL IV

Acció protectora

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

- Article 38. *Acció protectora del sistema de la Seguretat Social.*
 Article 39. *Millores voluntàries.*
 Article 40. *Caràcters de les prestacions.*
 Article 41. *Responsabilitat a l'efecte de les prestacions.*
 Article 42. *Pagament de les pensions contributives, derivades de riscos comuns, i de les pensions no contributives.*

SECCIÓ 2a PRESCRIPCIÓ, CADUCITAT I REINTEGRAMENT DE PRESTACIONS INDEGUDES

- Article 43. *Prescripció.*
 Article 44. *Caducitat.*
 Article 45. *Reintegrament de prestacions indegudes.*

SECCIÓ 3a REVALORACIÓ I IMPORTS MÀXIMS I MÍNIMS DE PENSIONS

Subsecció 1a Disposicions comunes

- Article 46. *Consideració com a pensions públiques.*

Subsecció 2a Pensions Contributives

- Article 47. *Limitació de la quantia inicial de les pensions.*
 Article 48. *Revaloració.*
 Article 49. *Limitació de l'import de la revaloració anual.*
 Article 50. *Complements per a pensions inferiors a la mínima.*
 Article 51. *Pensions extraordinàries originades per actes de terrorisme.*

Subsecció 3a Pensions no contributives

- Article 52. *Revaloració.*

CAPÍTOL V

Serveis socials

- Article 53. *Objecte.*
 Article 54. *Dret a la reeducació i rehabilitació.*

CAPÍTOL VI

Assistència social

- Article 55. *Concepte.*
 Article 56. *Contingut de les ajudes assistencials.*

CAPÍTOL VII

Gestió de la Seguretat Social

SECCIÓ 1a ENTITATS GESTORES

- Article 57. *Enumeració.*
 Article 58. *Estructura i competències.*
 Article 59. *Naturalesa jurídica.*
 Article 60. *Participació en la gestió.*
 Article 61. *Relacions i serveis internacionals.*

SECCIÓ 2a SERVEIS COMUNS

- Article 62. *Creació.*
 Article 63. *Tresoreria General de la Seguretat Social.*

SECCIÓ 3a NORMES COMUNES A LES ENTITATS GESTORES I SERVEIS COMUNS

- Article 64. *Reserva de nom.*
 Article 65. *Exempcions tributàries i altres beneficis.*
 Article 66. *Personal.*

Secció 4a Col·laboració en la gestió de la Seguretat Social

Subsecció 1a Disposició general

- Article 67. *Entitats col·laboradores.*

Subsecció 2a Mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social

- Article 68. *Definició.*
 Article 69. *Requisits per a la seva constitució i el seu funcionament.*
 Article 70. *Empresaris associats.*
 Article 71. *Competència del Ministeri de Treball i Seguretat Social.*
 Article 72. *Autorització i cessament.*
 Article 73. *Excedents.*
 Article 74. *Adopció de mesures cautelars.*
 Article 75. *Incompatibilitats.*
 Article 76. *Prohibicions.*

Subsecció 3a Empreses

- Article 77. *Col·laboració de les empreses.*

SECCIÓ 5a INSPECCIÓ

- Article 78. *Competències de la Inspecció.*
 Article 79. *Col·laboració amb la Inspecció.*

CAPÍTOL VIII

Règim econòmic

SECCIÓ 1a PATRIMONI DE LA SEGURETAT SOCIAL

- Article 80. *Patrimoni.*
 Article 81. *Titularitat, adscripció, administració i custòdia.*
 Article 82. *Adquisició de béns immobles.*
 Article 83. *Alienació de béns immobles i de títols valors.*
 Article 84. *Arrendament i cessió de béns immobles.*
 Article 85. *Inembargabilitat.*

SECCIÓ 2a RECURSOS I SISTEMA FINANCER DE LA SEGURETAT SOCIAL

- Article 86. *Recursos generals.*
 Article 87. *Sistema financer.*
 Article 88. *Inversions.*

SECCIÓ 3a PRESSUPOST, INTERVENCIÓ I COMPTABILITAT DE LA SEGURETAT SOCIAL

- Article 89. *Disposició general i normes reguladores de la intervenció.*
 Article 90. *Modificació de crèdits a l'Institut Nacional de la Salut.*
 Article 91. *Romanents i insuficiències pressupostàries.*
 Article 92. *Amortització d'adquisicions.*
 Article 93. *Pla anual d'auditories.*

Article 94. *Comptes i balanços de la Seguretat Social.*

SECCIÓ 4a CONTRACTACIÓ DE LA SEGURETAT SOCIAL

Article 95. *Contractació.*

CAPÍTOL IX

Infraccions i sancions en matèria de Seguretat Social

Article 96. *Infraccions i sancions.*

TÍTOL II

Règim general de la Seguretat Social

CAPÍTOL I

Camp d'aplicació

Article 97. *Extensió.*

Article 98. *Exclusions.*

CAPÍTOL II

Inscripció d'empreses i normes sobre afiliació, cotització i recaptació

SECCIÓ 1a INSCRIPCIÓ D'EMPRESES I AFILIACIÓ DE TREBALLADORS

Article 99. *Inscripció d'empreses.*

Article 100. *Afiliació, altes i baixes.*

Article 101. *Llibre de matrícula del personal.*

Article 102. *Procediment i terminis.*

SECCIÓ 2a COTITZACIÓ

Article 103. *Subjectes obligats.*

Article 104. *Subjecte responsable.*

Article 105. *Nul·litat de pactes.*

Article 106. *Durada de l'obligació de cotitzar.*

Article 107. *Tipus de cotització.*

Article 108. *Cotització per accidents de treball i malalties professionals.*

Article 109. *Base de cotització.*

Article 110. *Límits màxim i mínim de la base de cotització.*

Article 111. *Cotització addicional per hores extraordinàries.*

Article 112. *Normalització.*

SECCIÓ 3a RECAPTACIÓ

Article 113. *Normes generals.*

CAPÍTOL III

Acció protectora

SECCIÓ 1a CONTINGÈNCIES PROTEGIBLES

Article 114. *Abast de l'acció protectora.*

Article 115. *Concepte de l'accident de treball.*

Article 116. *Concepte de la malaltia professional.*

Article 117. *Concepte dels accidents no laborals i de les malalties comunes.*

Article 118. *Concepte de les altres contingències.*

Article 119. *Riscos catastròfics.*

SECCIÓ 2a RÈGIM GENERAL DE LES PRESTACIONS

Article 120. *Quantia de les prestacions.*

Article 121. *Caràcters de les prestacions.*

Article 122. *Incompatibilitat de pensions.*

Article 123. *Recàrrec de les prestacions econòmiques en cas d'accident de treball i malaltia professional.*

Article 124. *Condicions del dret a les prestacions.*

Article 125. *Situacions assimilades a la d'alta.*

Article 126. *Responsabilitat a l'efecte de les prestacions.*

Article 127. *Supòsits especials de responsabilitat a l'efecte de les prestacions.*

CAPÍTOL IV

Incapacitat laboral transitòria

Article 128. *Concepte.*

Article 129. *Prestació econòmica.*

Article 130. *Beneficiaris.*

Article 131. *Naixement, durada i extinció del dret al subsidi.*

Article 132. *Pèrdua o suspensió del dret al subsidi.*

Article 133. *Períodes d'observació i obligacions especials en cas de malaltia professional.*

CAPÍTOL V

Invalidesa

SECCIÓ 1a DISPOSICIÓ GENERAL

Article 134. *Concepte i classes.*

SECCIÓ 2a INVALIDESA PROVISIONAL

Article 135. *Durada.*

Article 136. *Prestacions.*

SECCIÓ 3a INVALIDESA PERMANENT EN LA MODALITAT CONTRIBUTIVA

Article 137. *Graus d'invalidesa.*

Article 138. *Beneficiaris.*

Article 139. *Prestacions.*

Article 140. *Base reguladora de les pensions d'invalidesa permanent derivada de contingències comunes.*

Article 141. *Compatibilitats en la percepció de prestacions econòmiques per invalidesa permanent.*

Article 142. *Norma especial sobre invalidesa derivada de malaltia professional.*

Article 143. *Qualificació i revisió.*

SECCIÓ 4a INVALIDESA EN LA MODALITAT NO CONTRIBUTIVA

Article 144. *Beneficiaris.*

Article 145. *Quantia de la pensió.*

Article 146. *Efectes econòmics de les pensions.*

Article 147. *Compatibilitat de les pensions.*

Article 148. *Qualificació.*

Article 149. *Obligacions dels beneficiaris.*

SECCIÓ 5a LESIONS PERMANENTS NO INVALIDANTS

Article 150. *Indemnitzacions per barem.*

Article 151. *Beneficiaris.*

Article 152. *Incompatibilitat amb les prestacions per invalidesa permanent.*

CAPÍTOL VI

Recuperació

SECCIÓ 1a PRESTACIONS RECUPERADORES

Article 153. *Beneficiaris.*

Article 154. *Contingut.*

Article 155. *Pla o programa de recuperació.*

SECCIÓ 2a PRESTACIÓ ECONÒMICA

Article 156. *Subsidi de recuperació.*

SECCIÓ 3a OCUPACIÓ SELECTIVA

Article 157. *Beneficiaris.*

Article 158. *Contingut de l'ocupació selectiva.*

Article 159. *Beneficis complementaris.*

CAPÍTOL VII

Jubilació

SECCIÓ 1a JUBILACIÓ EN LA MODALITAT CONTRIBUTIVA

Article 160. *Concepte.*

Article 161. *Beneficiaris.*

Article 162. *Base reguladora de la pensió de jubilació.*

Article 163. *Quantia de la pensió.*

Article 164. *Imprescriptibilitat.*

Article 165. *Incompatibilitats.*

Article 166. *Jubilació parcial.*

SECCIÓ 2a JUBILACIÓ EN LA MODALITAT NO CONTRIBUTIVA

Article 167. *Beneficiaris.*

Article 168. *Quantia de la pensió.*

Article 169. *Efectes econòmics del reconeixement del dret.*

Article 170. *Obligacions dels beneficiaris.*

CAPÍTOL VIII

Mort i supervivència

Article 171. *Prestacions.*

Article 172. *Subjectes causants.*

Article 173. *Auxili per defunció.*

Article 174. *Pensió de viduitat.*

Article 175. *Pensió d'orfanat.*

Article 176. *Prestacions a favor de familiars.*

Article 177. *Indemnització especial a tant alçat.*

Article 178. *Imprescriptibilitat.*

Article 179. *Compatibilitat i límit de les prestacions.*

CAPÍTOL IX

Prestacions familiars per fill a càrrec

SECCIÓ 1a MODALITAT CONTRIBUTIVA

Article 180. *Prestacions.*

Article 181. *Beneficiaris.*

SECCIÓ 2a MODALITAT NO CONTRIBUTIVA

Article 182. *Prestació.*

Article 183. *Beneficiaris.*

SECCIÓ 3a NORMES APLICABLES A LES DUES MODALITATS DE PRESTACIONS

Article 184. *Determinació de la condició de beneficiari en supòsits especials.*

Article 185. *Quantia de les prestacions.*

Article 186. *Determinació del grau de minusvalidesa i de la necessitat del concurs d'una altra persona.*

Article 187. *Incompatibilitats.*

Article 188. *Meritació i abonament.*

Article 189. *Declaració i efectes de les variacions familiars.*

Article 190. *Col·laboració del Registre Civil.*

CAPÍTOL X

Disposicions comunes del règim general

SECCIÓ 1a MILLORES VOLUNTÀRIES DE L'ACCIÓ PROTECTORA DEL RÈGIM GENERAL

Article 191. *Millores de l'acció protectora.*

Article 192. *Millora directa de les prestacions.*

Article 193. *Formes de gestió de la millora directa.*

Article 194. *Millora per establiment de tipus de cotització addicionals.*

SECCIÓ 2a DISPOSICIONS SOBRE SEGURETAT I HIGIENE EN EL TREBALL EN EL RÈGIM GENERAL

Article 195. *Incompliments en matèria d'accidents de treball.*

Article 196. *Normes específiques per a malalties professionals.*

Article 197. *Responsabilitats per falta de reconeixements mèdics.*

CAPÍTOL XI

Gestió

Article 198. *Gestió i col·laboració en la gestió.*

Article 199. *Concerts per a la prestació de serveis administratius i sanitaris.*

CAPÍTOL XII

Règim financer

Article 200. *Sistema financer.*

Article 201. *Normes específiques en matèria d'accidents de treball.*

CAPÍTOL XIII

Aplicació de les normes generals del sistema

Article 202. *Dret supletori.*

TÍTOL III

Protecció per atur

CAPÍTOL I

Normes generals

Article 203. *Objecte de la protecció.*

Article 204. *Nivells de protecció.*

Article 205. *Persones protegides.*

Article 206. *Acció protectora.*

CAPÍTOL II

Nivell contributiu

Article 207. *Requisits per al naixement del dret a les prestacions.*

Article 208. *Situació legal d'atur.*

Article 209. *Sol·licitud i naixement del dret a les prestacions.*

Article 210. *Durada de la prestació per atur.*

Article 211. *Quantia de la prestació per atur.*

- Article 212. *Suspensió del dret.*
 Article 213. *Extinció del dret.*
 Article 214. *Cotització durant la situació d'atur.*

CAPÍTOL III

Nivell assistencial

- Article 215. *Beneficiaris del subsidi per atur.*
 Article 216. *Durada del subsidi.*
 Article 217. *Quantia del subsidi.*
 Article 218. *Cotització durant la percepció del subsidi.*
 Article 219. *Dinàmica del dret.*

CAPÍTOL IV

Règim de les prestacions

- Article 220. *Automaticitat del dret a les prestacions.*
 Article 221. *Incompatibilitats.*
 Article 222. *Atur i incapacitat laboral transitòria.*

CAPÍTOL V

Règim financer i gestió de les prestacions

SECCIÓ 1a RÈGIM FINANCER

- Article 223. *Finançament.*
 Article 224. *Base i tipus de cotització.*
 Article 225. *Recaptació.*

SECCIÓ 2a GESTIÓ DE LES PRESTACIONS

- Article 226. *Entitat gestora.*
 Article 227. *Reintegrament de pagaments indeguts.*
 Article 228. *Pagament de les prestacions.*
 Article 229. *Control de les prestacions.*

CAPÍTOL VI

Règim d'obligacions, infraccions i sancions

- Article 230. *Obligacions dels empresaris.*
 Article 231. *Obligacions dels treballadors.*
 Article 232. *Infraccions i sancions.*
 Article 233. *Recursos.*

CAPÍTOL VII

Dret supletori

- Article 234. *Dret supletori.*
 Disposició addicional primera. *Protecció dels treballadors emigrants.*
 Disposició addicional segona. *Protecció dels treballadors minusvàlids.*
 Disposició addicional tercera. *Article Inclusió a la Seguretat Social dels esportistes d'alt nivell.*
 Disposició addicional quarta. *Modalitats d'integració dels socis treballadors i dels socis de treball de les cooperatives.*
 Disposició addicional cinquena. *Règim de Seguretat Social dels assegurats que presten serveis a l'Administració de les Comunitats Europees.*
 Disposició addicional sisena. *Protecció dels aprenents.*
 Disposició addicional setena. *Normes aplicables als treballadors contractats a temps parcial.*
 Disposició addicional vuitena. *Normes aplicables a règims especials.*
 Disposició addicional novena. *Validesa, a l'efecte de les prestacions, de les quotes anteriors a l'alta en el règim*

la Seguretat Social de treballadors per compte propi o autònoms.

- Disposició addicional desena. *Normes per al càlcul de la pensió de jubilació en el règim especial de treballadors per compte propi o autònoms.*
 Disposició addicional onzena. *Formalització de la cobertura de la prestació econòmica per incapacitat laboral transitòria.*
 Disposició addicional dotzena. *Professors universitaris emèrits.*
 Disposició addicional tretzena. *Pensions de l'extingida assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa.*
 Disposició addicional catorzena. *Durada de la prestació per atur en els processos de reconversió i reindustrialització.*
 Disposició addicional quinzena. *Cotització per atur en el règim especial de treballadors del mar.*
 Disposició addicional setzena. *Cobertura d'atur per a treballadors retribuïts a la part.*
 Disposició addicional dissetena. *Atur dels treballadors d'estiba portuària.*
 Disposició addicional divuitena. *Gestió de les pensions no contributives.*
 Disposició addicional dinovena. *Institut Social de la Marina.*
 Disposició addicional vintena. *Consideració dels serveis prestats en segon lloc o activitat a les administracions públiques.*
 Disposició addicional vint-i-unena. *Cotització i recaptació de les aportacions al Fons de garantia salarial i per a formació professional.*
 Disposició addicional vint-i-dosena. *Ingressos per venda de béns i serveis prestats a tercers.*
 Disposició addicional vint-i-tresena. *Competències en matèria d'autoritzacions de despeses.*
 Disposició addicional vint-i-quatre. *Règims especials exclosos de l'aplicació de les normes sobre inspecció i recaptació.*
 Disposició transitòria primera. *Drets transitoris derivats de la legislació anterior a 1967.*
 Disposició transitòria segona. *Cotitzacions efectuades en règims anteriors.*
 Disposició transitòria tercera. *Aplicació de legislacions anteriors per causar a pensió de jubilació.*
 Disposició transitòria quarta. *Aplicació gradual dels períodes de cotització exigibles per a la pensió de jubilació.*
 Disposició transitòria cinquena. *Normes transitòries sobre base reguladora de la pensió de jubilació.*
 Disposició transitòria sisena. *Incompatibilitats de les prestacions no contributives.*
 Disposició transitòria setena. *Prestacions de l'extingida assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa.*
 Disposició transitòria vuitena. *Integració d'entitats substitutòries.*
 Disposició transitòria novena. *Entitats no substitutòries pendents d'integració.*
 Disposició transitòria desena. *Situació assimilada a la d'alta en els processos de reconversió.*
 Disposició transitòria onzena. *Pervivència de subsidis econòmics de la Llei d'integració social dels minusvàlids.*
 Disposició transitòria dotzena. *Deutes amb la Seguretat Social dels clubs de futbol.*
 Disposició transitòria tretzena. *Concerts per a la recaptació.*
 Disposició derogatòria única.
 Disposició final primera. *Aplicació de la Llei.*
 Disposició final segona. *Competències d'altres departaments ministerials.*
 Disposició final tercera. *Aportació de dades a les entitats gestores.*
 Disposició final quarta. *Adaptació de les normes sobre pensió de jubilació per disminució de l'edat.*

Disposició final cinquena. *Habilitacions al Govern en matèria de protecció per atur.*

Disposició final sisena. *Efectes de les modificacions en matèria de protecció per atur.*

Disposició final setena. Desplegament reglamentari.

TÍTOL I

Normes generals del sistema de la Seguretat Social

CAPÍTOL I

Normes preliminars

Article 1. *Dret dels espanyols a la Seguretat Social.*

El dret dels espanyols a la Seguretat Social, que estableix l'article 41 de la Constitució, s'ha d'ajustar al que disposa aquesta Llei.

Article 2. *Fins de la Seguretat Social.*

L'Estat, per mitjà de la Seguretat Social, garanteix a les persones incloses en el seu camp d'aplicació, pel fet de realitzar una activitat professional o pel fet de complir els requisits que exigeix la modalitat no contributiva, així com els familiars o assimilats que tinguin al seu càrrec, la protecció adequada davant de les contingències i les situacions que aquesta Llei considera.

Article 3. *Irrenunciabilitat dels drets de Seguretat Social.*

És nul qualsevol pacte, individual o col·lectiu, pel qual el treballador renuncia als drets que li confereix aquesta Llei.

Article 4. *Delimitació de funcions.*

1. Correspon a l'Estat l'ordenació, jurisdicció i inspecció de la Seguretat Social.

2. Els treballadors i empresaris han de col·laborar en la gestió de la Seguretat Social en els termes que preveu aquesta Llei, sense perjudici d'altres formes de participació dels interessats que estableixin les lleis, d'acord amb l'article 129.1 de la Constitució.

3. En cap cas l'ordenació de la Seguretat Social no pot servir de fonament a operacions de lucre mercantil.

Article 5. *Competències del Ministeri de Treball i Seguretat Social i d'altres departaments ministerials.*

1. Les funcions no jurisdiccionals de l'Estat en matèria de Seguretat Social que no siguin pròpies del Govern, les ha d'exercir el Ministeri de Treball i Seguretat Social, sense perjudici de les que puguin correspondre, en l'àmbit específic de les seves àrees respectives, a altres departaments ministerials.

2. Dins de les competències de l'Estat, corresponen al Ministeri de Treball i Seguretat Social, en relació amb les matèries que regula aquesta Llei, les facultats següents:

a) Proposar al Govern els reglaments generals per a la seva aplicació.

b) L'exercici de la potestat reglamentària no compresa a l'apartat anterior.

c) La direcció i tutela de les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social, així com de les entitats que col·laboren en la seva gestió. Se'n poden suspendre o modificar els poders i les facultats en els casos i amb les formalitats i els requisits que es determinin per reglament.

d) La inspecció de la Seguretat Social a través de la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

3. El Ministeri de Treball i Seguretat Social ha d'organitzar de la manera adequada els serveis i les institucions que hagin de portar a terme els estudis jurídics, sociològics, econòmics i estadístics oportuns de la Seguretat Social, així com els de simplificació i racionalització de les operacions i els tràmits administratius que exigeixin el seu desenvolupament i la seva aplicació.

4. L'exercici de les competències atribuïdes al Ministeri de Treball i Seguretat Social en relació amb la Seguretat Social correspon als òrgans i serveis que determina aquesta Llei, les seves disposicions d'aplicació i desplegament o les orgàniques del ministeri.

Article 6. *Coordinació de funcions afins.*

Correspon al Govern dictar les disposicions necessàries per coordinar l'acció dels organismes, els serveis i les entitats gestores del sistema de la Seguretat Social amb la dels que compleixen funcions afins de previsió social, sanitat, educació i assistència social.

CAPÍTOL II

Camp d'aplicació i estructura del sistema de la Seguretat Social

Article 7. *Extensió del camp d'aplicació.*

1. Estan compresos en el sistema de la Seguretat Social, a l'efecte de les prestacions de modalitat contributiva, tots els espanyols, sigui quin sigui el seu sexe, l'estat civil i la professió, que resideixen i exerceixen normalment la seva activitat en el territori nacional i estan inclosos en algun dels apartats següents:

a) Treballadors per compte d'altri en les diferents branques de l'activitat econòmica o assimilats a ells, tant si són eventuals, de temporada o fixos, fins i tot de treball discontinu, i incloent-hi els treballadors a domicili, i amb independència, en tots els casos, de la categoria professional del treballador, de la forma i quantia de la remuneració que percebi i de la naturalesa comuna o especial de la seva relació laboral.

b) Treballadors per compte propi o autònoms, tant si són titulars d'empreses individuals o familiars, de més de divuit anys, que reuneixen els requisits que de manera expressa es determinen per reglament.

c) Socis treballadors de cooperatives de treball associat.

d) Estudiants.

e) Funcionaris públics, civils i militars

2. A l'efecte del que disposa l'apartat anterior, no tenen la consideració de treballadors per compte d'altri, llevat que hi hagi una prova en contra: el cònjuge, els descendents, els ascendents i altres parents de l'empresari, per consanguinitat o afinitat fins al segon grau inclusivament i, si s'escau, per adopció, ocupats en el seu centre o centres de treball, si conviuen a casa seva i estan a càrrec seu.

3. Així mateix, estan compresos en el camp d'aplicació del sistema de la Seguretat Social, a l'efecte de les prestacions de modalitat no contributiva, tots els espanyols residents en el territori nacional.

4. El Govern, en el marc dels sistemes de protecció social pública, pot establir mesures de protecció social a favor dels espanyols no residents a Espanya, d'acord amb les característiques dels països de residència.

5. Els hispanoamericans, portuguesos, brasilers, andorrans i filipins que resideixin i estiguin legalment en el territori espanyol s'equiparen als espanyols a l'efecte del que disposa aquest article. Respecte als nacionals d'altres països, cal atènyer-se al que disposin els tractats,

convenis, acords o instruments ratificats, subscrits o aprovats a aquest efecte, o a tot el que els sigui aplicable en virtut de reciprocitat tàcita o reconeguda expressament.

6. No obstant el que disposen els apartats anteriors d'aquest article, el Govern, a proposta del Ministeri de Treball i Seguretat Social i havent escoltat els sindicats més representatius o el col·legi oficial competent, pot excloure, a instància dels interessats, del camp d'aplicació del règim de la Seguretat Social corresponent les persones amb una feina per compte d'altri, atenent la seva jornada o la retribució, que es pugui considerar marginal i no constitutiu de mitjà fonamental de vida.

Article 8. *Prohibició d'inclusió múltiple obligatòria.*

1. Les persones compreses en el camp d'aplicació del sistema de la Seguretat Social no poden estar incloses per la mateixa feina, amb caràcter obligatori, en altres règims de previsió diferents dels que integren aquest sistema.

2. Els sistemes de previsió obligatòria diferents dels que regula aquesta Llei, que puguin tenir constituïts determinats grups professionals, s'han d'integrar en el règim general o en els règims especials, segons escaigui, sempre que resulti obligatòria la inclusió dels grups esmentats al camp d'aplicació d'aquests règims.

Article 9. *Estructura del sistema de la Seguretat Social.*

1. El sistema de la Seguretat Social està integrat pels règims següents:

- a) El règim general, que regula el títol II d'aquesta Llei.
- b) Els règims especials a què es refereix l'article següent.

2. A mesura que els règims que integren el sistema de la Seguretat Social es regulin d'acord amb el que preveuen els apartats 3 i 4 de l'article 10, s'han de dictar les normes reglamentàries relatives al temps, l'abast i les condicions per a la conservació dels drets en curs d'adquisició de les persones que passin d'uns règims a uns altres, mitjançant la totalització dels períodes de permanència en cadascun d'aquests règims, sempre que no se superposin. Aquestes normes s'han d'ajustar al que disposa aquest apartat, sigui quin sigui el règim que hagin d'afectar, i han de tenir en compte l'extensió i el contingut assolit per l'acció protectora de cadascun d'aquests.

Article 10. *Règims especials.*

1. S'estableixen règims especials en les activitats professionals en què, per la seva naturalesa, les condicions peculiars de temps i lloc o per l'indole dels processos productius, és necessari aquest establiment per a l'adequada aplicació dels beneficis de la Seguretat Social.

2. Es consideren règims especials els que enquadren els grups següents:

- a) Treballadors dedicats a les activitats agrícoles, forestals i pecuàries, així com els titulars de petites explotacions que les conreen directament i personalment.
- b) Treballadors del mar.
- c) Treballadors per compte propi o autònoms.
- d) Funcionaris públics, civils i militars.
- e) Treballadors de la llar.
- f) Estudiants.
- g) Els altres grups que determini el Ministeri de Treball i Seguretat Social, perquè considera necessari l'establiment per a aquests d'un règim especial, d'acord amb el que preveu l'apartat 1 d'aquest article.

3. El règim especial corresponent al grup d) de l'apartat anterior es regeix per la llei o les lleis específiques que es dictin a aquest efecte. També es regeixen per lleis específiques els règims especials que corresponen als grups a) i b) d'aquest apartat, i s'ha de tendir en la seva regulació a l'homogeneïtat amb el règim general, en els termes que assenyala l'apartat següent d'aquest article.

4. En les normes reglamentàries dels règims especials no compresos a l'apartat anterior s'ha de determinar per a cadascun d'aquests el camp d'aplicació i s'hi han de regular les diferents matèries relatives a aquests, tenint en compte les disposicions d'aquest títol i tendint a la màxima homogeneïtat amb el règim general, que permetin les disponibilitats financeres del sistema i les característiques dels diferents grups afectats per aquests règims.

5. D'acord amb la tendència a la unitat que ha de presidir l'ordenació del sistema de la Seguretat Social, el Govern, a proposta del Ministeri de Treball i Seguretat Social, pot disposar la integració en el règim general de qualsevol dels règims especials corresponents als grups que es detallen a l'apartat 2 d'aquest article, llevat dels que s'han de regir per lleis específiques, sempre que això sigui possible tenint en compte les característiques peculiars dels grups afectats i el grau d'homogeneïtat amb el règim general assolit en la regulació del règim especial de què es tracti.

De la mateixa manera, es pot disposar que la integració que preveu el paràgraf anterior tingui lloc en un altre règim especial quan ho aconsellin les característiques dels dos règims i amb això s'aconsegueixi més homogeneïtat amb el règim general.

Article 11. *Sistemes especials.*

En els règims de la Seguretat Social en què sigui necessari, es poden establir sistemes especials exclusivament en alguna o algunes de les matèries següents: enquadrament, afiliació, forma de cotització o recaptació. Sobre la regulació d'aquests sistemes, el ministeri competent n'ha d'emetre informe per raó de l'activitat o condició de les persones que hi estiguin incloses.

CAPÍTOL III

Afiliació, cotització i recaptació

SECCIÓ 1a AFILIACIÓ AL SISTEMA I ALTES I BAIXES EN ELS RÈGIMS QUE L'INTEGREN

Article 12. *Obligatorietat i abast de l'afiliació.*

L'afiliació a la Seguretat Social és obligatòria per a les persones a què es refereix l'apartat 1 de l'article 7 d'aquesta Llei, i única per a la seva vida i per a tot el sistema, sense perjudici de les altes i baixes en els diferents règims que l'integren, així com de les altres variacions que es puguin produir amb posterioritat a l'afiliació.

Article 13. *Formes de practicar-se l'afiliació i les altes i baixes.*

1. L'afiliació es pot practicar a petició de les persones i entitats obligades a aquest acte, a instància dels interessats o d'ofici per l'Administració de la Seguretat Social.

2. Correspon a les persones i entitats que es determinin per reglament el compliment de les obligacions de sol·licitar l'afiliació i de donar compte als corresponents organismes de l'Administració de la Seguretat Social dels fets que determinen les altes, baixes i altres alteracions a què es refereix l'article anterior.

3. Si les persones i entitats a qui incumbeixen aquestes obligacions no les compleixen, els interessats poden instar-ne directament l'afiliació, alta o baixa, sense perjudici que es facin efectives les responsabilitats en què aquelles hagin incorregut, incloent-hi, si s'escau, el pagament al seu càrrec de les prestacions i que s'imposin les sancions que siguin procedents.

4. Tant l'afiliació com els tràmits determinats per les altes, baixes i altres variacions a què es refereix l'article anterior, els poden realitzar d'ofici els organismes corresponents de l'Administració de la Seguretat Social quan, arran de les actuacions dels serveis d'inspecció o per qualsevol altre procediment, es comprovi la inobservança d'aquestes obligacions.

Article 14. *Obligacions de l'Administració de la Seguretat Social i dret a la informació.*

1. Els organismes corresponents de l'Administració de la Seguretat Social competents en la matèria han de mantenir al dia les dades relatives a les persones afiliades, així com les de les persones i entitats a les quals correspon el compliment de les obligacions que estableix aquesta secció.

2. Els empresaris i els treballadors tenen dret a ser informats pels organismes corresponents de l'Administració de la Seguretat Social sobre les dades que hi facin referència i que estiguin en poder d'aquests. Tenen el mateix dret les persones que acreditin tenir-hi un interès personal i directe, d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

SECCIÓ 2a COTITZACIÓ

Article 15. *Obligatorietat.*

1. La cotització és obligatòria en els règims general i especials.

2. L'obligació de cotitzar neix des del moment d'iniciació de l'activitat corresponent, i s'han de determinar en les normes reguladores de cada règim les persones que l'han de complir.

Article 16. *Bases i tipus de cotització.*

1. Les bases i els tipus de cotització a la Seguretat Social són els que estableix cada any la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

2. Les bases de cotització a la Seguretat Social, en cadascun dels seus règims, tenen com a límit mínim les quanties del salari mínim interprofessional vigent en cada moment, incrementades un sisè, llevat que hi hagi una disposició expressa en contra.

Article 17. *Primes d'accidents de treball i malalties professionals.*

Les primes corresponents a les contingències d'accidents de treball i malalties professionals tenen, a tots els efectes, la condició de quotes de la Seguretat Social.

SECCIÓ 3a RECAPTACIÓ

Subsecció 1a *Disposicions generals*

Article 18. *Competència.*

1. La Tresoreria General de la Seguretat Social, com a caixa única del sistema de la Seguretat Social, porta a efecte la gestió recaptadora dels recursos d'aquesta, tant voluntària com executiva, sota la direcció, vigilància i tutela de l'Estat.

2. Per exercir la funció recaptadora, la Tresoreria General de la Seguretat Social pot concertar els serveis

que consideri convenients amb les administracions estatal, institucional, autònoma, local o entitats particulars habilitades a aquest efecte i, en especial, amb els serveis del Ministeri d'Economia i Hisenda.

3. Les habilitacions que s'atorguen a les entitats particulars a què es refereix l'apartat anterior tenen, en tot cas, caràcter temporal. Els concerts amb aquestes entitats han de ser autoritzats pel Consell de Ministres.

Article 19. *Termini, lloc i forma de liquidació de les quotes i altres recursos.*

1. Els subjectes obligats han d'ingressar les quotes i altres recursos en el termini, lloc i forma que estableix aquesta Llei, les seves normes d'aplicació i desplegament o les disposicions específiques aplicables als diferents règims i als sistemes especials.

2. L'ingrés de les quotes i altres recursos s'ha de fer directament a la Tresoreria General de la Seguretat Social o a través de les entitats concertades d'acord amb l'article 18 d'aquesta Llei.

3. També es poden ingressar les quotes i altres recursos a les entitats autoritzades a aquest efecte pel Ministeri de Treball i Seguretat Social, el qual ha de dictar les normes per a l'exercici d'aquesta funció i pot revocar l'autorització concedida, en cas d'incompliment, amb l'expedient previ incoat a aquest efecte.

4. L'ingrés de les quotes a les entitats concertades o autoritzades, des del moment en què es porta a terme, té els mateixos efectes que si s'ha realitzat a la mateixa Tresoreria General de la Seguretat Social.

Article 20. *Ajornament i fraccionament de pagament.*

1. Es poden concedir ajornaments o fraccionaments en el pagament de deutes per quotes de la Seguretat Social o recàrrecs sobre aquests, així com dels deutes amb la Seguretat Social l'objecte dels quals el constitueixin recursos que no tenen la naturalesa jurídica de quotes.

2. Els ajornaments o fraccionaments de deutes amb la Seguretat Social no poden comprendre les quotes corresponents a les contingències d'accident de treball i malaltia professional ni l'aportació dels treballadors corresponent a les quotes ajornades.

3. Els ajornaments i fraccionaments dels deutes amb la Seguretat Social es poden concedir en la forma i amb els requisits i les condicions que estableix el Ministeri de Treball i Seguretat Social, tenint en compte les circumstàncies que concorren en cada cas.

4. L'ajornament o fraccionament en el pagament dels deutes amb la Seguretat Social dóna lloc a la meritaació d'interès, que és exigible des de la concessió de l'ajornament fins a la data de pagament, de conformitat amb el tipus d'interès legal del diner que es fixi d'acord amb el que disposa la Llei 24/1984, de 29 de juny, sobre modificació del tipus d'interès legal del diner.

Article 21. *Prescripció.*

L'obligació de pagament de quotes a la Seguretat Social prescriu al cap de cinc anys, a comptar de la data en què preceptivament haurien d'haver estat ingressades. La prescripció queda interrompuda per les causes ordinàries i, en tot cas, per acta de liquidació, requeriment de pagament o provisió de constreyniment.

Article 22. *Prelació de crèdits.*

Els crèdits per quotes de la Seguretat Social i conceptes de recaptació conjunta i, si s'escau, els recàrrecs o interessos que siguin procedents sobre aquells gaudeixen, respecte a la seva totalitat, del mateix ordre de prefe-

rència que els crèdits a què es refereix l'apartat 1r de l'article 1.924 del Codi civil i el paràgraf D) de l'apartat 1r de l'article 913 del Codi de comerç.

Els altres crèdits de la Seguretat Social gaudeixen del mateix ordre de preferència que estableix l'apartat 2n, paràgraf E), de l'article 1.924 del Codi civil i l'apartat 1r, paràgraf D), de l'article 913 del Codi de comerç.

Article 23. *Devolució d'ingressos indeguts.*

1. Les persones obligades a cotitzar tenen dret, en els termes i supòsits que es fixin per reglament, a la devolució total o parcial de les quotes que per error s'hagin ingressat.

2. El dret a la devolució caduca al cap de cinc anys, a comptar de l'endemà a l'ingrés de les quotes.

3. No és procedent la devolució de quotes ingressades maliciosament, sense perjudici de les responsabilitats de tot tipus que pugui originar.

Article 24. *Transaccions sobre drets de la Seguretat Social.*

No es pot transigir judicialment ni extrajudicialment sobre els drets de la Seguretat Social ni sotmetre a arbitratge els litigis que se suscitin respecte a aquests, sinó mitjançant real decret acordat en Consell de Ministres, amb l'audiència prèvia del Consell d'Estat.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, la Tresoreria General de la Seguretat Social pot subscriure directament els acords o convenis en processos concursals que preveuen les seccions 1a i 8a del títol XII del llibre segon i la secció 6a del títol XIII del llibre segon de la Llei d'enjudiciament civil i la Llei de suspensió de pagaments, de 26 de juliol de 1922.

Subsecció 2a Recaptació en període voluntari

Article 25. *Termini reglamentari d'ingrés.*

Els deutes amb la Seguretat Social s'han de satisfer dins els terminis reglamentaris que estableixen les normes reguladores dels diferents recursos objecte d'aquestes. Si aquests deutes es paguen fora del termini reglamentari, s'han d'abonar amb el recàrrec de mora o de constrenyiment que fixa aquesta Llei.

Article 26. *Presentació dels documents de cotització i compensació.*

1. Els subjectes responsables del pagament de les quotes, l'han d'efectuar amb subjecció a les formalitats que, en cada cas, s'imposin, i han de presentar, ineludiblement, els documents de cotització degudament emplenats dins el termini reglamentari, encara que no ingressin les quotes corresponents. Aquesta presentació o la seva falta produeixen els efectes que assenyala aquesta Llei i les seves disposicions d'aplicació i desplegament.

2. La presentació dels documents de cotització dins el termini reglamentari permet als subjectes responsables compensar el seu crèdit per les prestacions abonades com a conseqüència de la seva col·laboració obligatòria amb la Seguretat Social i el seu deute per les quotes degudes en el mateix període a què es refereixen els documents de cotització, sigui quin sigui el moment del pagament d'aquestes quotes.

Llevat del supòsit que regula aquest apartat, els subjectes responsables no poden compensar l'import de les prestacions satisfetes per pagament delegat en el moment de fer efectiu l'ingrés de les quotes, encara que no s'hagi procedit a la reclamació administrativa, sense perjudici

que puguin sol·licitar-ne posteriorment el rescabament davant l'entitat gestora corresponent.

Article 27. *Recàrrecs de mora i de constrenyiment aplicables a les quotes.*

1. Transcorregut el termini reglamentari establert per al pagament de les quotes de la Seguretat Social sense que s'hagin ingressat, es meriten automàticament els recàrrecs següents:

1r Si els subjectes responsables del pagament han presentat els documents de cotització dins el termini reglamentari:

a) Recàrrec de mora del 5 per 100 del deute, si abonen les quotes degudes dins els dos mesos naturals següents al del venciment del termini reglamentari.

b) Recàrrec de mora del 20 per 100, si abonen les quotes degudes després del venciment del termini a què es refereix l'apartat a) precedent i abans de l'expedició de la certificació de descobert.

c) Recàrrec de constrenyiment del 20 per 100, si abonen les quotes degudes després de l'expedició de la certificació de descobert.

2n Quan els subjectes responsables del pagament no hagin presentat els documents de cotització dins el termini reglamentari:

a) Recàrrec de mora del 35 per 100, si s'abonen les quotes degudes abans de l'expedició de la certificació de descobert, llevat dels casos de descoberts deguts a diferències de cotització per treballadors que figurin donats d'alta o els originats per falta d'afiliació o d'alta, en els quals el recàrrec de mora ha de ser en tot cas del 20 per 100.

No obstant això, si les quotes s'abonen abans de l'esgotament del termini fixat per al seu pagament en el requeriment de quotes expedit en els supòsits que sigui procedent per reglament, el recàrrec de mora queda automàticament reduït al 20 per 100.

b) Recàrrec de constrenyiment del 35 per 100, si s'abonen les quotes degudes després de l'expedició de la certificació de descobert, llevat que aquesta es refereixi a l'acta de liquidació, respecte a la qual el recàrrec de constrenyiment també és del 20 per 100.

2. Quan l'origen o la causa de la mora sigui imputable a un error de les entitats gestores o els serveis comuns o, en general, a l'Administració, sense que aquesta actuï en qualitat d'empresari, no s'aplica cap recàrrec per mora, independentment de l'obligació de rescabalar el treballador dels perjudicis que aquesta mora li hagi pogut ocasionar.

Article 28. *Recàrrecs de mora i de constrenyiment aplicables als deutes que no siguin quotes.*

Els deutes amb la Seguretat Social l'objecte dels quals estigui constituït per recursos diferents de quotes, recàrrecs o, si s'escau, interessos sobre unes i altres, s'han d'incrementar amb el recàrrec de mora del 20 per 100 quan es paguin fora del termini reglamentari que tinguin establert o, si no està previst aquest termini, després de l'últim dia del mes següent a aquell en què la Tresoreria General de la Seguretat Social reclami el pagament del deute mitjançant una notificació, sempre que se n'efectuï l'ingrés dins els dos mesos següents al del venciment d'un termini o l'altre.

Transcorreguts aquests dos mesos sense que s'hagi produït el pagament, amb independència de les impugnacions que es puguin formular contra la notificació, la Tresoreria General de la Seguretat Social ha d'expedir la cer-

tificació de descobert corresponent amb el recàrrec de constrenyiment del 20 per 100.

Article 29. *Ingrés i incompatibilitat dels recàrrecs.*

1. Els recàrrecs de mora o de constrenyiment s'han d'ingressar conjuntament amb els deutes principals sobre els quals recaiguin.

2. Els recàrrecs de mora són incompatibles entre si i amb el de constrenyiment, que, així mateix, és incompatible amb un altre recàrrec de constrenyiment sobre el mateix deute.

Article 30. *Requeriments de pagament de quotes.*

1. Vençut el termini reglamentari sense ingrés de les quotes degudes i sense que s'hagin presentat els documents de cotització dins aquest termini, prèviament a l'expedició de la certificació de descobert, la Tresoreria General de la Seguretat Social, mitjançant requeriment de quotes expedit en els supòsits i les condicions establerts per reglament, ha de determinar el deute i reclamar-ne el pagament al subjecte responsable, incrementant l'import amb el recàrrec de mora que sigui procedent, d'acord amb el que disposa l'apartat 1.2n de l'article 27 d'aquesta Llei.

No obstant el que estableix el paràgraf anterior, la Tresoreria General de la Seguretat Social no ha d'expedir cap requeriment de quotes en els supòsits d'actes de liquidació que preveu l'article 31.

2. L'import dels descoberts que figurin en els requeriments de quotes no impugnats o en les resolucions administratives dictades en els recursos de reposició formulats contra aquests s'ha de fer efectiu dins els quinze dies següents al de la notificació.

Article 31. *Actes de liquidació.*

1. Els descoberts originats per falta d'afiliació o d'alta, i també els que es deguin a diferències de cotització per treballadors que figurin donats d'alta han de ser objecte de l'acta de liquidació corresponent, que ha d'estendre la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

2. Les actes de liquidació poden ser impugnades pels interessats en la forma i amb els requisits que les normes especials de procediment estableixin, i s'ha de concedir, en tot cas, un dret d'audiència a l'interessat i la possibilitat d'un recurs sumari. Aquestes normes han de ser aprovades pel Govern mitjançant un reial decret i a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social.

3. Les actes de liquidació s'han de traslladar als treballadors, i els que en resultin afectats poden interposar una reclamació respecte al període de temps o la base de cotització a la qual la liquidació s'ha de contraure.

4. S'ha de coordinar l'expedició i tramitació de les actes de liquidació amb les d'infracció que es refereixin als mateixos fets.

Article 32. *Certificacions de descobert.*

1. Un cop transcorreguts els dos mesos següents al venciment del termini reglamentari sense que s'hagi satisfet el deute, sempre que s'hagin presentat els documents de cotització dins aquest termini sense ingrés de les quotes corresponents o, si s'escau, sempre que s'hagi ingressat només l'aportació dels treballadors, la Tresoreria General de la Seguretat Social ha d'expedir la certificació de descobert corresponent, amb el recàrrec de constrenyiment del 20 per 100 que estableix el paràgraf c) de l'apartat 1.1r de l'article 27.

2. Transcorregut el termini de quinze dies que estableix l'apartat 2 de l'article 30 sense ingrés del deute requerit, i encara que els interessats hi formulin una recla-

mació economicoadministrativa en contra, s'ha d'expedir la certificació de descobert que inicia la via administrativa de constrenyiment i s'ha d'incrementar l'import del principal amb el recàrrec de constrenyiment del 35 per 100.

3. Si l'import dels descoberts que figurin a les actes de liquidació no impugnades, així com a les resolucions administratives desestimàtories que aquestes originin no se satisfà dins els quinze dies següents a la notificació als interessats, també s'ha d'expedir una certificació de descobert que inicia la via de constrenyiment i s'ha d'incrementar l'import del principal amb el recàrrec de constrenyiment del 20 per 100.

4. També s'ha d'expedir, en els termes que preveu l'article 28, la certificació de descobert corresponent en els supòsits de manca de pagament dels deutes constituïts per recursos diferents a quotes, recàrrecs o interessos sobre uns i altres.

5. La certificació s'ha d'estendre sobre la base dels últims salaris declarats per l'empresari deutor, i si no hi ha declaració o si aquesta és d'una data anterior a més de dotze mesos de la que correspon a la certificació, s'han de prendre com a base els valors mitjans dels salaris segons l'activitat o les activitats de l'empresa, els grups i les categories professionals dels treballadors.

Subsecció 3a Recaptació en la via executiva

Article 33. *Iniciació de la via executiva.*

1. L'exacció de quotes de la Seguretat Social no ingressades en període voluntari per l'empresari deutor o subjecte responsable del pagament s'ha d'efectuar mitjançant un procediment administratiu de constrenyiment promogut per la Tresoreria General de la Seguretat Social, que ha d'expedir les certificacions de descobert corresponents.

Aquestes certificacions, acreditatives del deute a la Seguretat Social, constitueixen el títol executiu per iniciar, sense cap altra exigència ni autorització, la via administrativa de constrenyiment, i tenen la mateixa força executiva que les sentències judicials per procedir contra els béns i drets dels deutors.

2. El compliment de tots els deutes a la Seguretat Social, que tinguin el caràcter d'ingressos de dret públic i l'objecte dels quals no siguin fruits, rendes o qualsevol altre producte dels seus béns mobles o immobles, es pot exigir pel procediment administratiu de constrenyiment seguit per a l'execució forçosa dels deutes a la Seguretat Social, en els termes que preveu aquesta Llei i en els que s'estableixin per reglament.

3. Les costes i despeses que origina la recaptació en via executiva sempre són a càrrec del deutor.

Article 34. *Provisió de constrenyiment i oposició a aquesta.*

1. L'execució contra el patrimoni del deutor, sobre la base de la certificació de descobert corresponent, s'ha de despatxar mitjançant una provisió de constrenyiment.

2. Les persones contra les quals s'hagi iniciat un procediment executiu per deutes a la Seguretat Social poden formular oposició al constrenyiment decretat dins els quinze dies següents al de la seva notificació.

3. Contra la provisió de constrenyiment només són admissibles els motius d'oposició següents, degudament justificats:

- a) Pagament.
- b) Prescripció.
- c) Ajornament.

d) Falta de notificació de la liquidació, quan aquesta sigui procedent.

e) Defecte formal en la certificació de descobert o en la provisió de constrenyiment, que l'afecti substancialment.

f) Error en la certificació de descobert quan aquesta estigui referida a declaració presentada dins el termini reglamentari.

4. Si s'hi formula oposició pels motius esmentats a l'apartat anterior, el procediment de constrenyiment únicament se suspèn fins a la resolució de l'oposició.

5. Si els interessats formulen altres impugnacions en la via administrativa i, si s'escau, contenciosa administrativa, el procediment de constrenyiment no se suspèn si no es realitza el pagament del deute perseguit, es garanteix amb un aval suficient o se'n consigna l'import, més les costes meritades per reglament, a disposició de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Article 35. *Terceries.*

1. Correspon a la Tresoreria General de la Seguretat Social la resolució de les terceries que se suscitin en el procediment de constrenyiment, i la seva interposició davant d'aquest òrgan és requisit previ perquè es puguin exercir davant els tribunals de la jurisdicció ordinària.

2. La terceria només es pot fonamentar en el domini dels béns embargats al deutor o en el dret del tercerista a ser reintegrat del seu crèdit amb preferència al perseguit a l'expedient de constrenyiment.

3. Si la terceria és de domini, s'ha de suspendre el procediment de constrenyiment fins que aquella es resolgui, i una vegada s'hagin pres les mesures d'assegurament subsegüents a l'embargament, segons la naturalesa dels béns. Si és de millor dret, ha de prosseguir el procediment fins a la realització dels béns, i el producte obtingut s'ha de consignar en dipòsit a resultes de la terceria. No s'admet la terceria de domini una vegada atorgada l'escriptura, consumada la venda dels béns de què es tracti o adjudicada en pagament a la Seguretat Social. La terceria de millor dret no s'admet després que el recaptador hagi rebut el preu de la venda.

Article 36. *Deure d'informació per entitats financeres, funcionaris públics i professionals oficials.*

1. Les persones o entitats dipositàries de diners en efectiu o en compte, valors o altres béns de deutors a la Seguretat Social en període executiu estan obligades a informar els òrgans de gestió recaptadora executiva de la Tresoreria General de la Seguretat Social i a complir els requeriments que aquests els facin en l'exercici de les seves funcions legals.

2. L'incompliment de les obligacions que estableix l'apartat anterior no es pot emparar en el secret bancari.

Els requeriments relatius als moviments de comptes corrents, dipòsits d'estalvi i a termini, comptes de préstecs i crèdits i altres operacions actives o passives dels bancs, les caixes d'estalvis, les cooperatives de crèdit i totes les persones físiques o jurídiques que es dediquen al tràfic bancari o creditici, s'han de fer amb l'autorització prèvia del director general de la Tresoreria General de la Seguretat Social o, si s'escau, i en les condicions que s'estableixin per reglament, del director provincial de la Tresoreria General de la Seguretat Social competent, i han de precisar les operacions objecte d'investigació, els subjectes passius afectats i el seu abast pel que fa al període de temps a què es refereixen.

3. Els funcionaris públics, incloent-hi els professionals oficials, estan obligats a col·laborar amb l'Administració de la Seguretat Social per subministrar tota classe d'informació amb transcendència recaptadora de recursos de Seguretat Social i altres conceptes de recaptació

conjunta de què aquells disposin, llevat que els sigui aplicable:

a) El secret del contingut de la correspondència.

b) El secret de les dades que s'han subministrat a l'Administració pública per a una finalitat exclusivament estadística.

c) El deure de secret i sigil de la Hisenda pública respecte a les dades que li siguin subministrades en ocasió del compliment de les obligacions tributàries.

El secret de protocol notarial abasta els instruments públics a què es refereixen els articles 34 i 35 de la Llei de 28 de maig de 1862, i els relatius a qüestions matrimonials, llevat dels relatius al règim econòmic de la societat conjugal.

4. Les dades o els informes obtinguts per l'Administració de la Seguretat Social en virtut del que estableix aquesta disposició només es poden utilitzar per als fins recaptadors encomanats a la Tresoreria General de la Seguretat Social i, si s'escau, per a la denúncia dels fets que poden ser constitutius de delictes públics.

Totes les autoritats i els funcionaris que tinguin coneixement d'aquestes dades o informes estan obligats al sigil més estricte i complet respecte d'aquests, llevat dels casos dels delictes esmentats, en els qual s'han de limitar a deduir el tant de culpa o a remetre al Ministeri Fiscal una relació circumstanciada dels fets que es considerin constitutius de delictes. Amb independència de les responsabilitats penals o civils que puguin correspondre, la infracció d'aquest deure particular de sigil es considera sempre falta disciplinària molt greu.

Article 37. *Aixecament de béns embargables.*

Les persones o entitats dipositàries de béns embargables que, amb coneixement previ de l'embargament practicat per la Seguretat Social, d'acord amb el procediment administratiu de constrenyiment establert per reglament, col·laborin o consentin en el seu aixecament són responsables solidaris del deute fins al límit de l'import aixecat.

CAPÍTOL IV

Acció protectora

SECCIÓ 1a DISPOSICIONS GENERALS

Article 38. *Acció protectora del sistema de la Seguretat Social.*

1. L'acció protectora del sistema de la Seguretat Social comprèn:

a) L'assistència sanitària en els casos de maternitat, de malaltia comuna o professional i d'accidents, siguin de treball o no.

b) La recuperació professional, la procedència de la qual s'aprecii en qualsevol dels casos que s'esmenten a l'apartat anterior.

c) Prestacions econòmiques en les situacions d'incapacitat laboral transitòria; invalidesa, en les modalitats contributiva i no contributiva; jubilació, en les modalitats contributiva i no contributiva; atur, en els nivells contributiu i assistencial; mort i supervivència; així com les que s'atorguin en les contingències i situacions especials que es determinin de manera reglamentària per reial decret, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social.

Les prestacions econòmiques per invalidesa i jubilació, en les modalitats no contributives, s'han d'atorgar d'acord amb la regulació d'aquestes que conté el títol II d'aquesta Llei.

Les prestacions per atur, en els nivells contributiu i assistencial, s'han d'atorgar d'acord amb la regulació d'aquestes que conté el títol III d'aquesta Llei.

d) Prestacions familiars per fill a càrrec, en les modalitats contributiva i no contributiva.

Les prestacions familiars per fill a càrrec, en la modalitat no contributiva, s'han d'atorgar d'acord amb la regulació d'aquestes que conté el títol II d'aquesta Llei.

e) Les prestacions de serveis socials que es puguin establir en matèria de reeducació i rehabilitació d'invalíds i d'assistència a la tercera edat, així com en les altres matèries en què es consideri convenient.

2. Igualment, i com a complement de les prestacions compreses a l'apartat anterior, es poden atorgar els beneficis de l'assistència social.

3. L'acció protectora compresa en els números anteriors ha d'establir i limitar el possible àmbit d'extensió del règim general i dels especials de la Seguretat Social, així com de la modalitat no contributiva de les prestacions.

Article 39. *Millores voluntàries.*

1. La modalitat contributiva de l'acció protectora que el sistema de la Seguretat Social atorga a les persones compreses a l'apartat 1 de l'article 7 d'aquesta Llei es pot millorar voluntàriament en la forma i les condicions que estableixen les normes reguladores del règim general i dels règims especials.

2. Sense cap altra excepció que l'establiment de millores voluntàries, d'acord amb el que preveu el número anterior, la Seguretat Social no pot ser objecte de contractació col·lectiva.

Article 40. *Caràcters de les prestacions.*

1. Les prestacions de la Seguretat Social, així com els beneficis dels seus serveis socials i de l'assistència social, no poden ser objecte de retenció, sense perjudici del que preveu l'apartat 2 d'aquest mateix article, cessió total o parcial, compensació o descompte, llevat dels dos casos següents:

a) A l'efecte del compliment de les obligacions alimentàries a favor del cònjuge i fills.

b) Quan es tracti d'obligacions concretes pel beneficiari dins la Seguretat Social.

En matèria d'embargament, cal atènyer-se al que estableix la Llei d'enjudiciament civil.

2. Les percepcions derivades de l'acció protectora de la Seguretat Social estan subjectes a tributació en els termes que estableixen les normes reguladores de cada impost.

3. No es pot exigir cap taxa fiscal, ni dret de cap classe, en totes les informacions o certificacions que han de facilitar els organismes corresponents de l'Administració de la Seguretat Social, i els organismes administratius, judicials o de qualsevol altra classe, en relació amb les prestacions i els beneficis a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article.

Article 41. *Responsabilitat a l'efecte de les prestacions.*

1. Les entitats gestores de la Seguretat Social són responsables de les prestacions la gestió de les quals els està atribuïda, sempre que s'hagin complert els requisits generals i particulars que exigeixen per causar-hi dret les normes que estableix el títol II d'aquesta Llei, pel que fa al règim general i a la modalitat no contributiva de les prestacions, i les específiques que siguin aplicables als diferents règims especials.

2. Per a la imputació de responsabilitats a l'efecte de les prestacions, en la modalitat contributiva, a entitats o persones diferents de les que determina l'apartat anterior,

cal atènyer-se al que disposen aquesta Llei, les disposicions de desplegament i aplicació o les normes reguladores dels règims especials.

Article 42. *Pagament de les pensions contributives, derivades de riscos comuns, i de les pensions no contributives.*

1. Les pensions contributives derivades de contingències comunes de qualsevol dels règims que integren el sistema de la Seguretat Social s'han de satisfer en catorze pagues, corresponents a cadascun dels mesos de l'any i dues pagues extraordinàries que es meriten els mesos de juny i novembre.

2. Així mateix, el pagament de les pensions d'invalidesa i jubilació, en les modalitats no contributives, s'ha de fraccionar en catorze pagues, corresponents a cadascun dels mesos de l'any i dues pagues extraordinàries que es meriten els mesos de juny i novembre.

SECCIÓ 2a PRESCRIPCIÓ, CADUCITAT I REINTEGRAMENT DE PRESTACIONS INDEGUES

Article 43. *Prescripció.*

1. El dret al reconeixement de les prestacions prescriu al cap de cinc anys, comptats des de l'endemà del dia en què tingui lloc el fet causant de la prestació de què es tracti, sense perjudici de les excepcions que determina aquesta Llei i que els efectes d'aquest reconeixement es produeixin a partir dels tres mesos anteriors a la data en què es presenti la sol·licitud corresponent.

2. La prescripció s'interromp per les causes ordinàries de l'article 1.973 del Codi civil i, a més, per la reclamació davant l'Administració de la Seguretat Social o el Ministeri de Treball i Seguretat Social, així com en virtut d'expedient que tramiti la Inspecció de Treball i Seguretat Social en relació amb el cas de què es tracti.

3. En el supòsit que s'iniciï una acció judicial contra un presumpte culpable, criminalment o civilment, la prescripció queda en suspens mentre aquella es tramita, i s'ha de tornar a comptar el termini des de la data en què es notifiqui l'acte de sobreseïment o des que la sentència adquireixi fermesa.

Article 44. *Caducitat.*

1. El dret a la percepció de les prestacions a tant alçat i per una sola vegada caduca al cap d'un any, a comptar de l'endemà del dia en què la seva concessió hagi estat notificada a l'interessat en la forma escaient.

2. Quan es tracti de prestacions periòdiques, el dret a la percepció de cada mensualitat caduca al cap d'un any del seu venciment respectiu.

Article 45. *Reintegrament de prestacions indegudes.*

1. Els treballadors i les altres persones que hagin percebut indegudament prestacions de la Seguretat Social estan obligats a reintegrar-ne l'import.

2. Els qui, per acció o omissió, hagin contribuït a fer possible la percepció indeguda d'una prestació han de respondre subsidiàriament amb els perceptors, llevat que hi hagi hagut bona fe provada, de l'obligació de reintegrar que estableix l'apartat anterior.

SECCIÓ 3a REVALORACIÓ I IMPORTS MÀXIMS I MÍNIMS DE PENSIONS

Subsecció 1a *Disposicions comunes*

Article 46. *Consideració com a pensions públiques.*

Les pensions abonades pel règim general i els règims especials, així com les de modalitat no contributiva de la

Seguretat Social, tenen, a l'efecte del que preveu aquesta secció, la consideració de pensions públiques, d'acord amb el que estableix l'article 37 de la Llei 4/1990, de 29 de juny, de pressupostos generals de l'Estat per a 1990.

Subsecció 2a Pensions contributives

Article 47. Limitació de la quantia inicial de les pensions.

L'import inicial de les pensions contributives de la Seguretat Social per cada beneficiari no pot superar la quantia íntegra mensual que estableixi anualment la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

Article 48. Revaloració.

1. Les pensions reconegudes per jubilació o per invalidesa permanent, en la modalitat contributiva, amb una base reguladora que s'hagi determinat d'acord amb el que estableixen els articles 162.1 i 140, respectivament, han de ser revalorades al començament de cada any, d'acord amb l'índex de preus al consum que es prevegi per a aquell any.

2. La resta de les pensions reconegudes pel sistema de la Seguretat Social han de ser revalorades periòdicament pel Govern, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social, tenint en compte, entre altres factors indicatius, l'elevació del nivell mitjà dels salaris, l'índex de preus al consum i l'evolució general de l'economia, així com les possibilitats econòmiques del sistema de la Seguretat Social.

3. Les desviacions que es puguin produir sobre les previsions d'inflació per a cada any a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article s'han de tenir en compte l'any següent per millorar totes les pensions, en la modalitat contributiva, que siguin inferiors al salari mínim interprofessional.

Article 49. Limitació de l'import de la revaloració anual.

L'import de la revaloració anual de les pensions de la Seguretat Social no pot determinar per a aquestes, una vegada revalorades, un valor íntegre anual superior a la quantia establerta a la corresponent Llei de pressupostos generals de l'Estat, sumat, si s'escau, a l'import anual íntegre revalorat de les altres pensions públiques percebudes pel titular.

Article 50. Complementos per a pensions inferiors a la mínima.

Els beneficiaris de pensions del sistema de la Seguretat Social, en la modalitat contributiva, que no perceben rendes de capital o treball personal o que, si les perceben, no excedeixen la quantia que anualment estableix la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent, tenen dret a percebre els complementos necessaris per arribar a la quantia mínima de les pensions, en els termes que es determinin legalment o per reglament.

Als únics efectes de garantia de complementos per mínims, s'han d'equiparar a rendes de treball les pensions públiques que no estiguin a càrrec de qualsevol dels règims públics bàsics de previsió social.

Article 51. Pensions extraordinàries originades per actes de terrorisme.

Les pensions extraordinàries que reconeix la Seguretat Social originades per actes de terrorisme no estan subjectes als límits de reconeixement inicial i de revaloració de pensions que preveu aquesta Llei.

Subsecció 3a Pensions no contributives.

Article 52. Revaloració.

Les pensions de la Seguretat Social, en la modalitat no contributiva, han de ser actualitzades a la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent, almenys, en el mateix percentatge que aquesta Llei estableixi com a increment general de les pensions contributives de la Seguretat Social.

CAPÍTOL V

Serveis socials

Article 53. Objecte.

Com a complement de les prestacions corresponents a les situacions protegides específicament per la Seguretat Social, aquesta, amb subjecció al que disposi el departament ministerial que correspongui i en connexió amb els seus òrgans i serveis respectius, ha d'estendre la seva acció a les prestacions de serveis socials que preveu aquesta Llei, a les que es preveuen per reglament o a les que en el futur es puguin establir d'acord amb el que preveu l'apartat 1.e) de l'article 38 d'aquesta Llei.

Article 54. Dret a la reeducació i rehabilitació.

1. Els drets dels qui reuneixen la condició de beneficiari de la prestació de recuperació professional d'invàlids són els que regula el títol II d'aquesta Llei per als inclosos en el règim general, i els que, si s'escau, preveuen les normes reguladores dels règims especials per als compresos dins l'àmbit de cadascun d'aquests.

2. Els minusvàlids en edat laboral tenen dret a beneficiar-se de la prestació de recuperació professional d'invàlids a què es refereix l'apartat anterior, en les condicions que s'estableixen per reglament.

CAPÍTOL VI

Assistència social

Article 55. Concepte.

1. La Seguretat Social, amb càrrec als fons que es determinin a aquest efecte, pot dispensar a les persones incloses en el seu camp d'aplicació i els familiars o assimilats que en depenguin els serveis i auxilis econòmics que, atenent estats i situacions de necessitat, es considerin indispensables, amb la demostració prèvia, llevat de casos d'urgència, que l'interessat manqui dels recursos necessaris per fer front a aquests estats o a aquestes situacions.

En les mateixes condicions, en els casos de separació judicial o divorci, tenen dret a les prestacions d'assistència social el cònjuge i els descendents que hagin estat beneficiaris per raó de matrimoni o filiació.

S'han de determinar per reglament les condicions de la prestació d'assistència social al cònjuge i els fills, en els casos de separació de fet, de les persones incloses en el camp d'aplicació de la Seguretat Social.

2. L'assistència social pot ser concedida per les entitats gestores amb el límit dels recursos que es consignen a aquest fi en els pressupostos corresponents, sense que els serveis o auxilis econòmics atorgats puguin comprometre recursos de l'exercici econòmic següent a aquell en què tingui lloc la concessió.

Article 56. Contingut de les ajudes assistencials.

Les ajudes assistencials comprenen, entre d'altres, les que dispensa per tractaments o intervencions especials,

en casos de caràcter excepcional, un facultatiu determinat o una institució determinada; per pèrdua d'ingressos com a conseqüència del trencament fortuït d'aparells de pròtesis, i qualssevol altres d'anàlogues la percepció de les quals no estigui regulada en aquesta Llei ni en les normes específiques aplicables als règims especials.

CAPÍTOL VII

Gestió de la Seguretat Social

SECCIÓ 31a ENTITATS GESTORES

Article 57. *Enumeració.*

1. La gestió i administració de la Seguretat Social, les efectuen, sota la direcció i tutela dels departaments ministerials respectius, amb subjecció a principis de simplificació, racionalització, economia de costos, solidaritat financera i unitat de caixa, eficàcia social i descentralització, les entitats gestores següents:

a) L'Institut Nacional de la Seguretat Social, per a la gestió i administració de les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social, llevat les que s'esmenten a l'apartat c) següent.

b) L'Institut Nacional de la Salut, per a l'administració i gestió de serveis sanitaris.

c) L'Institut Nacional de Serveis Socials, per a la gestió de les pensions d'invalidesa i de jubilació, en les modalitats no contributives, així com dels serveis complementaris de les prestacions del sistema de la Seguretat Social.

2. Les diferents entitats gestores, per a l'homogeneïtzació i racionalització deguda dels serveis, han de coordinar la seva actuació a l'efecte de la utilització d'instal·lacions sanitàries, mitjançant els concerts o les col·laboracions que determinin.

Article 58. *Estructura i competències.*

1. El Govern, a proposta del departament ministerial de tutela, ha de reglamentar l'estructura i les competències de les entitats a què es refereix l'article anterior.

2. Les entitats gestores han de dur a terme la seva activitat en règim descentralitzat, en els diferents àmbits territorials.

3. Els centres assistencials de les entitats gestores poden ser gestionats i administrats per les entitats locals.

Article 59. *Naturalesa jurídica.*

1. Les entitats gestores tenen la naturalesa d'entitats de dret públic i capacitat jurídica per al compliment dels fins que els estan encomanats.

2. De conformitat amb el que preveu l'apartat c) de l'article 5 de la Llei de 26 de desembre de 1958, no són aplicables a aquestes entitats les disposicions de la Llei esmentada.

3. Les entitats gestores gaudeixen del benefici de justícia gratuïta a efectes jurisdiccionals.

Article 60. *Participació en la gestió.*

Es faculta el Govern per regular la participació en el control i la vigilància de la gestió de les entitats gestores, que efectuen gradualment, des del nivell estatal fins al local, òrgans en els quals figuren, fonamentalment, per parts iguals, representants dels diferents sindicats, de les organitzacions empresarials i de l'Administració pública.

Article 61. *Relacions i serveis internacionals.*

Les entitats gestores, amb la conformitat prèvia del departament ministerial de tutela, poden pertànyer a

associacions i organismes internacionals, concertar operacions, establir reciprocitat de serveis amb institucions estrangeres de caràcter anàleg i participar, en la mesura i amb l'abast que se'ls atribueixi, en l'execució dels convenis internacionals de Seguretat Social.

SECCIÓ 2a SERVEIS COMUNS

Article 62. *Creació.*

Correspon al Govern, a proposta del Ministeri de Treball i Seguretat Social, l'establiment de serveis comuns, així com la reglamentació de la seva estructura i competències.

Article 63. *Tresoreria General de la Seguretat Social.*

1. La Tresoreria General de la Seguretat Social és un servei comú amb personalitat jurídica pròpia, en el qual, per aplicació dels principis de solidaritat financera i caixa única, s'unifiquen tots els recursos financers, tant per operacions pressupostàries com extrapressupostàries. Té al seu càrrec la custòdia dels fons, valors i crèdits i les atencions generals i dels serveis de recaptació de drets i pagaments de les obligacions del sistema de la Seguretat Social.

2. La Tresoreria General de la Seguretat Social gaudeix del benefici a què es refereix l'apartat 3 de l'article 59. Així mateix li és aplicable el que preveu per a les entitats gestores l'article 61.

SECCIÓ 3a NORMES COMUNES A LES ENTITATS GESTORES I SERVEIS COMUNS

Article 64. *Reserva de nom.*

Cap entitat pública o privada no pot fer servir a Espanya el títol o els noms de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, ni els que puguin resultar de l'addició a aquests d'algunes paraules o de la mera combinació, en una altra forma, de les principals que els constitueixen. Tampoc poden incloure en la seva denominació l'expressió Seguretat Social, llevat d'autorització expressa del Ministeri de Treball i Seguretat Social.

Article 65. *Exempcions tributàries i altres beneficis.*

1. Les entitats gestores i els serveis comuns gaudeixen, en la mateixa mesura que l'Estat, amb les limitacions i excepcions que, en cada cas, estableixi la legislació fiscal vigent, d'exempció tributària absoluta, incloent-hi els drets i honoraris notariais i registrals, pels actes que realitzin o els béns que adquireixin o posseeixin afectats als seus fins, sempre que els tributs o les exaccions de què es tracti recaiguin directament sobre els organismes de referència en concepte legal de contribuent i sense que sigui possible legalment la translació de la càrrega tributària a altres persones.

2. També gaudeixen, en la mateixa mesura que l'Estat, de franquícia postal i telegràfica.

3. Les exempcions i altres privilegis que consideren aquest article i l'apartat 3 de l'article 59 d'aquesta Llei abasten també les entitats gestores mentre afectin la gestió de les millores voluntàries que preveu l'article 39 d'aquesta Llei.

Article 66. *Personal.*

1. Els funcionaris de l'Administració de la Seguretat Social es regeixen pel que disposa la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública, i altres disposicions que els siguin aplicables.

2. Correspon al Govern, a proposta del ministre competent, el nomenament i cessament dels càrrecs directius amb categoria de director general o assimilada.

SECCIÓ 4a COL·LABORACIÓ EN LA GESTIÓ DE LA SEGURETAT SOCIAL

Subsecció 1a Disposició general

Article 67. *Entitats col·laboradores.*

1. La col·laboració en la gestió del sistema de la Seguretat Social, la porten a terme mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social i empreses, d'acord amb el que estableix aquesta secció.

2. La col·laboració en la gestió també la poden realitzar associacions, fundacions i entitats públiques i privades, amb la inscripció prèvia en un registre públic.

Subsecció 2a Mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social

Article 68. *Definició.*

1. Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals col·laboren en la gestió de la Seguretat Social, en relació amb les contingències d'accident de treball i malaltia professional.

2. Es consideren mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, a l'efecte d'aquest article, les associacions constituïdes legalment amb la responsabilitat mancomunada dels associats, amb unes operacions que, sense perjudici del que estableix la disposició addicional onzena d'aquesta Llei, es redueixen a repartir entre els associats:

a) El cost de les prestacions per causa d'accident de treball sofert pel personal al servei dels associats.

b) El cost de les prestacions per malalties professionals del personal al servei dels associats, en la situació d'incapacitat laboral transitòria i període d'observació, i, en les altres situacions, la contribució que se'ls assigni per fer front, en règim de compensació, a la sinistralitat general derivada de la contingència al·ludida.

c) La contribució als serveis de prevenció, recuperació i altres que preveu aquesta Llei, a favor de les víctimes d'aquelles contingències i dels seus beneficiaris.

d) Les despeses d'administració de la mateixa entitat.

3. Aquestes mútues no poden donar lloc a la percepció de beneficis econòmics de cap classe a favor dels associats.

4. D'acord amb el que estableixen l'article 17 i l'apartat 1 de l'article 80, els ingressos que les mútues obtenen com a conseqüència de les primes d'accidents de treball que hi aporten els empresaris que hi estan associats, així com els béns mobles o immobles en què es poden invertir aquests ingressos, formen part del patrimoni de la Seguretat Social i estan afectats al compliment dels fins d'aquesta.

Els béns incorporats al patrimoni de les mútues amb anterioritat a l'1 de gener de 1967 o durant el període comprès entre aquesta data i el 31 de desembre de 1975, sempre que, en aquest últim cas, es tracti de béns que provenen del 20 per 100 de l'excés d'excedents, així com els que procedeixen de recursos diferents dels que tenen l'origen en les quotes de Seguretat Social, constitueixen el patrimoni històric de les mútues, la propietat del qual els correspon en la qualitat d'associació d'empresaris, sense perjudici de la tutela a què es refereix l'article 71 d'aquesta Llei.

Aquest patrimoni històric també està afectat estrictament al fi social de l'entitat, sense que de la seva dedicació als fins socials de la mútua, en puguin derivar rendi-

ments o increments patrimonials que, al seu torn, constitueixin gravamen per al patrimoni únic de la Seguretat Social.

Sense perjudici del que estableix amb caràcter general el paràgraf anterior, les mútues que disposin de béns immobles integrants del seu patrimoni històric, destinats a ubicar centres i serveis sanitaris o administratius per a l'exercici de les activitats pròpies de la col·laboració amb la Seguretat Social que tenen encomanada, poden carregar en els seus comptes de gestió respectius un cànon o cost de compensació per la utilització d'aquests immobles, amb l'autorització prèvia i en les condicions que es determinin per reglament.

5. Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social gaudeixen d'exempció tributària, en els termes que estableix per a les entitats gestores l'apartat 1 de l'article 65 d'aquesta Llei.

Article 69. *Requisits per a la seva constitució i funcionament.*

Per constituir-se i dur a terme la col·laboració en la gestió a què es refereix l'article anterior, les mútues han de reunir els requisits següents:

a) Que hi concorrin, com a mínim, 50 empresaris i 30.000 treballadors, i cotitzin un volum de quotes no inferior al límit que s'estableixi per reglament.

b) Que limitin la seva activitat, sense perjudici del que estableix la disposició addicional onzena d'aquesta Llei, a la protecció, en règim de col·laboració, de les contingències d'accident de treball i malaltia professional.

c) Que prestin fiança, en la quantia que assenyalen les disposicions d'aplicació i desplegament d'aquesta Llei, per garantir el compliment de les seves obligacions.

Article 70. *Empresaris associats.*

1. Per formalitzar la protecció respecte a les contingències d'accident de treball i malaltia professional del personal al seu servei, els empresaris poden optar entre fer-ho a l'entitat gestora competent o associant-se a una mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

2. Els empresaris associats a una mútua, a l'efecte d'aquestes normes, han de protegir en la mateixa entitat la totalitat dels treballadors corresponents a centres de treball compresos en l'àmbit de la mútua. A aquest efecte, s'entén per centre de treball el que es defineix com a tal a la Llei 8/1980, de 10 de març, de l'Estatut dels treballadors.

3. Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals han d'acceptar qualsevol proposició d'associació i protecció consegüent que li formulin, respecte al seu personal, empresaris compresos en el seu àmbit d'actuació, en els mateixos termes i amb el mateix abast que les entitats gestores en relació amb els empresaris i treballadors que hi tinguin concertada aquesta contingència.

La manca de pagament de les quotes per un empresari associat a una mútua no pot donar lloc a la resolució del conveni d'associació.

Article 71. *Competència del Ministeri de Treball i Seguretat Social.*

1. Corresponen al Ministeri de Treball i Seguretat Social les facultats de direcció i tutela sobre les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, d'acord amb el que estableix l'apartat 2.c) de l'article 5.

2. Les mútues han de ser objecte, anualment, d'una auditoria de comptes, que ha de dur a terme la Intervenció General de la Seguretat Social.

Per a la realització d'aquesta auditoria, la Intervenció General de la Seguretat Social, en cas d'insuficiència de mitjans personals propis, pot sol·licitar la col·laboració d'entitats privades, les quals s'han d'ajustar a les normes i instruccions que determini aquest centre directiu, el qual també pot efectuar-los les revisions i els controls de qualitat que consideri convenients. Aquesta col·laboració requereix l'autorització ministerial corresponent, d'acord amb el que preveu l'article 93.

Article 72. *Autorització i cessament.*

1. El Ministeri de Treball i Seguretat Social ha d'aprovar els estatuts i autoritzar la constitució i actuació de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, d'acord amb les normes d'aquesta Llei i les seves disposicions d'aplicació i desplegament.

2. Les mútues poden cessar en la col·laboració que preveu aquesta secció per voluntat pròpia, sempre que ho comuniquin al Ministeri de Treball i Seguretat Social amb tres mesos d'antelació, com a mínim, perquè aquest pugui practicar-ne la liquidació oportuna. Igualment, el Ministeri de Treball i Seguretat Social pot retirar l'autorització que esmenta l'apartat 1 d'aquest article, quan hi deixin de concórrer les condicions i els requisits exigits per a la constitució d'aquestes entitats, i en els altres supòsits que s'assenyalen a les disposicions d'aplicació i desplegament d'aquesta Llei.

3. En els supòsits que s'assenyalen al número anterior, s'ha de procedir a la liquidació de la mútua, i els excedents que en puguin resultar, una vegada acabat el procés liquidador, s'han de destinar als fins específics de Seguretat Social que determinin els estatuts.

Article 73. *Excedents.*

Els excedents anuals obtinguts per les mútues en la seva gestió s'han d'afectar, en primer lloc, a la constitució de les reserves que es determinin per reglament. Així mateix, s'ha d'establir per reglament la destinació que s'ha de donar a l'excés dels excedents que en resulti, una vegada cobertes les reserves, i se n'ha d'adscriure, en tot cas, el 80 per 100 als fins generals de prevenció i rehabilitació.

Article 74. *Adopció de mesures cautelars.*

1. El Ministeri de Treball i Seguretat Social pot adoptar les mesures cautelars que conté el número següent si la mútua està en alguna de les situacions següents:

a) Dèficit acumulat en una quantia superior al 25 per 100 de l'import teòric de les reserves d'obligacions immediates.

Aquest dèficit ha de ser considerat una vegada s'hagi disposat de les reserves d'estabilització i, si és necessari, de les reserves d'obligacions immediates i, si s'escau, de les voluntàries de l'entitat.

b) Quan la reserva d'obligacions immediates no arribi al 80 per 100 de la seva quantia màxima, una vegada esgotada la reserva d'estabilització.

c) Dificultats de liquiditat que hagin determinat la demora o l'incompliment en el pagament de les prestacions.

d) Situacions de fet, deduïdes de comprovacions efectuades per l'Administració, que determinin un desequilibri economicofinancer que posi en perill la solvència o liquiditat de l'entitat, els interessos dels mutualistes i beneficiaris o l'incompliment de les obligacions contraetes, així com la insuficiència o irregularitat de la comptabilitat o administració, en termes que impedeixin conèixer la situació de l'entitat.

2. Amb independència de les sancions que, pels fets anteriors i d'acord amb aquesta Llei siguin procedents, les mesures cautelars a què es refereix l'apartat anterior, d'acord amb les característiques de la situació, poden consistir a:

a) Requerir l'entitat perquè en el termini d'un mes presenti un pla de viabilitat, rehabilitació o sanejament a curt o mitjà termini, aprovat per la junta directiva, en el qual es proposin les adequades mesures financeres, administratives o d'un altre tipus, formuli previsió dels resultats i fixi els terminis per a la seva execució, a fi de superar la situació que va donar origen al requeriment, i garanteixi en tot cas els drets dels treballadors protegits i de la Seguretat Social.

La durada del pla no ha de ser superior a tres anys, segons les circumstàncies, i ha de concretar en la seva forma i periodicitat les actuacions a realitzar.

El Ministeri de Treball i Seguretat Social l'ha d'aprovar o denegar en el termini d'un mes i, si s'escau, ha de fixar la periodicitat amb què l'entitat ha d'informar del desplegament.

b) Convocar els òrgans de govern de l'entitat, designar la persona que ha de presidir la reunió i donar compte de la situació.

c) Suspendre en les seves funcions tots o alguns dels directius de l'entitat; aquesta ha de designar les persones que, acceptades prèviament pel Ministeri de Treball i Seguretat Social, els han de substituir interinament. Si l'entitat no ho fa, el ministeri pot procedir a la designació.

d) Ordenar l'execució de mesures correctores de les tendències desfavorables registrades en el seu desenvolupament econòmic i en el compliment dels seus fins socials durant els últims exercicis analitzats.

e) Intervenir l'entitat per comprovar i garantir el compliment correcte d'ordres concretes emanades del ministeri quan, en un altre cas, es puguin infringir aquestes ordres i en derivar perjudici mediat o immediat per als treballadors protegits i la Seguretat Social.

3. Per adoptar les mesures cautelars que preveu l'apartat anterior, s'ha d'instruir el procediment administratiu corresponent amb audiència prèvia de l'entitat interessada. Aquestes mesures cessen per acord del Ministeri de Treball i Seguretat Social quan desapareixen les causes que les van motivar.

Article 75. *Incompatibilitats.*

1. No poden tenir el càrrec de director gerent, gerent o portar sota qualsevol altre títol la direcció executiva d'una mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social:

a) Els qui pertanyin al consell d'administració o exercixin una activitat remunerada en qualsevol empresa associada a la mútua.

b) Els qui, ells mateixos, els cònjuges o fills sotmesos a pàtria potestat, tinguin la titularitat d'una participació igual o superior al 25 per 100 del capital social en qualsevol de les empreses associades a la mútua.

c) Els qui, com a conseqüència d'un expedient sancionador, han estat suspesos de les seves funcions, fins al moment que duri la suspensió.

2. No poden formar part de la junta directiva d'una mútua, ni exercir el càrrec de director gerent, gerent o assimilat, les persones que, en la seva condició d'agents o comissionistes, es dediquin a la tramitació, per compte de la mútua, de convenis d'associació per a la cobertura dels riscos d'accidents de treball i malalties professionals.

3. L'incompliment del que preveu l'apartat 1 d'aquest article es considera falta molt greu, a l'efecte del que esta-

bleix la Llei 8/1988, de 7 d'abril, sobre infraccions i sancions d'ordre social.

Article 76. *Prohibicions.*

1. Els membres de la junta directiva, els directors gerents, gerents o assimilats, o qualsevol altra persona que exerceixi funcions de direcció executiva en una mútua d'accidents de treball i malalties professionals, no poden comprar ni vendre per a si mateixos, ni directament ni per una persona o entitat interposada, qualsevol actiu patrimonial de l'entitat.

A aquest efecte, s'entén que l'operació la realitza una persona o entitat interposada si l'executa una persona unida per un vincle de parentiu en línia directa o col·lateral, consanguinitat o afinitat, fins al quart grau inclusivament, un mandatari o fiduciari, o qualsevol societat en què les persones esmentades en el paràgraf anterior hi tenen directament o indirectament un percentatge igual o superior al 25 per 100 del capital social o hi exerceixen funcions que impliquen l'exercici de poder de decisió.

2. La inobservança del que preveu l'apartat anterior es considera falta molt greu, a l'efecte del que estableix la Llei 8/1988, de 7 d'abril, sobre infraccions i sancions d'ordre social.

Subsecció 3a Empreses

Article 77. *Col·laboració de les empreses.*

1. Les empreses, considerades individualment i en relació amb el seu personal propi, poden col·laborar en la gestió de la Seguretat Social exclusivament en alguna o algunes de les formes següents:

a) Assumint directament el pagament, al seu càrrec, de les prestacions per incapacitat laboral transitòria derivada d'accident de treball i malaltia professional i les prestacions d'assistència sanitària i recuperació professional, incloent-hi el subsidi consegüent que correspon durant la situació indicada.

b) Assumint la col·laboració en la gestió de l'assistència sanitària i de la incapacitat laboral transitòria derivades de malaltia comuna i accident no laboral, amb dret a percebre per això una participació en la fracció de la quota corresponent a aquestes situacions i contingències, que determina el Ministeri de Treball i Seguretat Social.

c) Pagant als seus treballadors, a càrrec de l'entitat gestora obligada, les prestacions econòmiques per incapacitat laboral transitòria, així com les altres que es puguin determinar per reglament.

d) Assumint directament el pagament, al seu càrrec, de les prestacions econòmiques per incapacitat laboral transitòria derivada de malaltia comuna o accident no laboral, en les condicions que estableixi el Ministeri de Treball i Seguretat Social.

Les empreses que s'acullen a aquesta forma de col·laboració tenen dret a reduir la quota a la Seguretat Social, mitjançant l'aplicació del coeficient que, a aquest efecte, fixi el Ministeri de Treball i Seguretat Social.

2. El Ministeri de Treball i Seguretat Social pot establir, amb caràcter obligatori, per a totes les empreses o per a algunes de característiques determinades, la col·laboració en el pagament de prestacions a què es refereix l'apartat c) anterior.

3. El Ministeri de Treball i Seguretat Social ha de determinar les condicions per les quals s'ha de regir la col·laboració que preveuen els números anteriors d'aquest article.

4. La modalitat de col·laboració de les empreses en la gestió de la Seguretat Social a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article pot ser autoritzada a agrupacions d'empreses, constituïdes a aquest únic efecte, sempre que reu-

neixin les condicions que determini el Ministeri de Treball i Seguretat Social.

5. En la regulació de les modalitats de col·laboració que estableixen els apartats 1, a), b) i d) de l'apartat 1 i l'apartat 4 d'aquest article s'ha d'harmonitzar l'interès particular per la millora de prestacions i mitjans d'assistència amb les exigències de la solidaritat nacional.

SECCIÓ 5a INSPECCIÓ

Article 78. *Competències de la inspecció.*

1. La inspecció en matèria de Seguretat Social s'exerceix a través de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, que exerceix les funcions i competències que li atribueixen la Llei 39/1962, de 21 de juliol, aquesta Llei i les normes concordants.

2. Específicament, correspon a la Inspecció de Treball i Seguretat Social:

a) La inspecció de la gestió i funcionament de les entitats gestores, serveis comuns i institucions de la Seguretat Social i, especialment, la vigilància de la morositat en l'ingrés i recaptació de les quotes de la Seguretat Social.

b) La inspecció de la gestió, funcionament i compliment de la legislació aplicable a les entitats col·laboradores en la gestió.

c) L'assistència tècnica a entitats i organismes de la Seguretat Social, si se'ls sol·licita.

3. Les competències transcrites s'han d'exercir d'acord amb les facultats i procediments que estableixin les disposicions aplicables.

Article 79. *Col·laboració amb la inspecció.*

Els serveis de la Seguretat Social han de prestar la seva col·laboració a la Inspecció de Treball i Seguretat Social a l'efecte de la vigilància que aquesta té atribuïda respecte al compliment de les obligacions d'empresaris i treballadors que estableix aquesta Llei.

CAPÍTOL VIII

Règim econòmic

SECCIÓ 1a PATRIMONI DE LA SEGURETAT SOCIAL

Article 80. *Patrimoni.*

1. Les quotes, els béns, els drets, les accions i els recursos de qualsevol altre gènere de la Seguretat Social constitueixen un patrimoni únic afecte als seus fins, diferent del patrimoni de l'Estat.

2. La regulació del patrimoni de la Seguretat Social es regeix per les disposicions específiques que conté aquesta Llei, les seves normes d'aplicació i desplegament i, en el que aquestes no preveuen, pel que estableix la Llei del patrimoni de l'Estat. Les referències que fa la Llei del patrimoni de l'Estat a les delegacions d'Hisenda, a la Direcció General del Patrimoni de l'Estat i al Ministeri d'Economia i Hisenda s'entenen fetes, respectivament, a les direccions provincials de la Tresoreria de la Seguretat Social, a la Direcció General de la Tresoreria General de la Seguretat Social i al Ministeri de Treball i Seguretat Social.

Article 81. *Titularitat, adscripció, administració i custòdia.*

1. La titularitat del patrimoni únic de la Seguretat Social correspon a la Tresoreria General de la Seguretat

Social. Aquesta titularitat, així com l'adscripció, administració i custòdia del patrimoni esmentat, es regeixen pel que estableixen aquesta Llei i altres disposicions reglamentàries.

2. Els certificats que es lliurin en relació amb els inventaris i documents oficials que es conservin a l'Administració de la Seguretat Social són suficients per a la seva titulació i inscripció en els registres oficials corresponents.

Article 82. *Adquisició de béns immobles.*

1. L'adquisició a títol oneros de béns immobles de la Seguretat Social, per al compliment dels seus fins, l'ha d'efectuar la Tresoreria General de la Seguretat Social mitjançant concurs públic, llevat que, atenent les peculiaritats de la necessitat a satisfer o la urgència de l'adquisició que s'ha d'efectuar, el Ministeri de Treball i Seguretat Social n'autoritzi l'adquisició directa.

2. Correspon al director general de l'Institut Nacional de la Salut autoritzar els contractes d'adquisició de béns immobles que aquest Institut necessiti per al compliment dels seus fins, amb l'informe previ de la Tresoreria General de la Seguretat Social. És necessària l'autorització del ministre de Sanitat i Consum, segons la quantia que fixi la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

3. El Ministeri de Treball i Seguretat Social ha de determinar el procediment aplicable per a l'adquisició dels béns afectes al compliment dels fins de col·laboració en la gestió de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

Article 83. *Alienació de béns immobles i de títols valors.*

1. L'alienació dels béns immobles integrats en el patrimoni de la Seguretat Social requereix l'autorització oportuna del Ministeri de Treball i Seguretat Social si el seu valor, segons la taxació pericial, no excedeix les quanties que fixen la Llei del patrimoni de l'Estat o el Govern en els altres casos.

L'alienació dels béns que assenyala el paràgraf anterior s'ha de dur a terme mitjançant subhasta pública, llevat que el Consell de Ministres, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social, n'autoritzi l'alienació directa. Aquesta pot ser autoritzada pel ministre de Treball i Seguretat Social quan es tracti de béns que no superin el valor que fixa la Llei del patrimoni de l'Estat.

2. L'alienació de títols valors, tant si són de renda variable o fixa, s'ha d'efectuar amb l'autorització prèvia en els termes que estableix el número anterior d'aquest article. Per excepció, els títols de cotització oficial en borsa s'han d'alienar necessàriament en aquesta institució, segons la legislació vigent reguladora del mercat de valors, sense que es requereixi l'autorització prèvia per a la seva venda quan aquesta sigui exigida per atendre el pagament de prestacions reconegudes per reglament i l'import brut de la venda no excedeixi l'import que fixi la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent. De les alienacions d'aquests títols, se n'ha de retre compte immediatament al Ministeri de Treball i Seguretat Social.

Article 84. *Arrendament i cessió de béns immobles.*

1. Els arrendaments de béns immobles que hagi d'efectuar la Seguretat Social s'han de concertar mitjançant concurs públic, llevat dels casos en què, segons el parer del Ministeri de Treball i Seguretat Social, sigui necessari o convenient concertar-los de manera directa.

2. Correspon al director general de l'Institut Nacional de la Salut autoritzar els contractes d'arrendament de béns immobles que aquest institut necessiti per al compliment dels seus fins. És necessària l'autorització del minis-

tre de Sanitat i Consum quan l'import superi la quantia de renda anual que estableixi la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

3. El Ministeri de Treball i Seguretat Social ha de determinar el procediment aplicable per a l'arrendament dels béns afectes al compliment dels fins de col·laboració en la gestió de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social.

4. Els immobles del patrimoni de la Seguretat Social que no siguin necessaris per al compliment dels seus fins, i respecte als quals s'acrediti la no-conveniència de la seva alienació o arrendament, els pot cedir per a fins d'utilitat pública o d'interès de la Seguretat Social, el Govern, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social.

Article 85. *Inembargabilitat.*

Els béns i drets que integren el patrimoni de la Seguretat Social són inembargables. Cap tribunal ni autoritat administrativa pot dictar una providència d'embargament ni despatxar un manament d'execució contra els béns i drets del patrimoni de la Seguretat Social, ni contra les seves rendes, els seus fruits o els seus productes; hi és aplicable, si s'escau, el que disposen sobre aquesta matèria els articles 44, 45 i 46 del Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general pressupostària.

SECCIÓ 2a RECURSOS I SISTEMES FINANCERS DE LA SEGURETAT SOCIAL

Article 86. *Recursos generals.*

1. Els recursos per al finançament de la Seguretat Social estan constituïts per:

- Les aportacions progressives de l'Estat, que s'han de consignar amb caràcter permanent en els pressupostos generals, i les que s'acordin per a atencions especials o siguin necessàries per exigència de la conjuntura.
- Les quotes de les persones obligades.
- Les quantitats recaptades en concepte de recàrrecs, sancions o altres de naturalesa anàloga.
- Els fruits, les rendes o els interessos i qualsevol altre producte dels seus recursos patrimonials.
- Qualsevol altres ingressos, sense perjudici del que preveu la disposició addicional vint-i-dosena d'aquesta Llei.

2. L'acció protectora de la Seguretat Social, en la modalitat contributiva, es finança mitjançant l'aplicació del conjunt de recursos que s'esmenten a l'apartat anterior, sense perjudici de les aportacions finalistes que a aquest efecte prevegin les lleis de pressupostos generals de l'Estat corresponents.

Les pensions d'invalidesa i jubilació i les assignacions econòmiques per fill a càrrec, en les modalitats no contributives, així com les assignacions econòmiques per minusvalidesa a què es refereix l'apartat 2 de l'article 185 d'aquesta Llei, es financen amb càrrec a les aportacions de l'Estat al pressupost de la Seguretat Social.

Article 87. *Sistema financer.*

1. El sistema financer de tots els règims que integren el sistema de la Seguretat Social és el de repartiment, per a totes les contingències i situacions emparades per cadascun d'aquests, sense perjudici de l'excepció que preveu l'apartat 3 d'aquest article.

2. A la Tresoreria General s'ha de constituir un fons d'estabilització únic per a tot el sistema de la Seguretat Social, que té com a finalitat atendre les necessitats originades per desviacions entre ingressos i despeses.

3. En matèria d'accidents de treball, s'ha d'adoptar el sistema de finançament que les seves característiques exigeixin, i el Ministeri de Treball i Seguretat Social pot establir, amb caràcter obligatori, un règim de reassurança o qualsevol altre sistema de compensació de resultats, així com el sistema financer de capitalització de les pensions causades per invalidesa permanent o mort, amb subjecció al qual les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social i, si s'escau, les empreses responsables han de constituir, a la Tresoreria General, els capitals corresponents.

4. Les matèries a què es refereix aquest article han de ser regulades pels reglaments a què al·ludeix l'apartat 2.a) de l'article 5 d'aquesta Llei.

Article 88. *Inversions.*

Les reserves d'estabilització que no s'hagin de destinar de manera immediata al compliment de les obligacions reglamentàries s'han d'invertir de manera que es coordinin les finalitats de caràcter social amb l'obtenció del grau de liquiditat, rendibilitat i seguretat tècnicament necessari.

SECCIÓ 3a PRESSUPOST, INTERVENCIÓ I COMPTABILITAT DE LA SEGURETAT SOCIAL

Article 89. *Disposició general i normes reguladores de la intervenció.*

1. El pressupost de la Seguretat Social, integrat en els pressupostos generals de l'Estat, així com la intervenció i comptabilitat de la Seguretat Social, es regeixen pel que preveuen el títol VIII del text refós de la Llei general pressupostària i les normes d'aquesta secció.

2. A l'efecte de procurar una execució i un control pressupostari més adequats i més eficaços, el Govern, a proposta conjunta dels ministres de Treball i Seguretat Social i d'Economia i Hisenda, ha d'aprovar les normes per a l'exercici de la funció interventora a les entitats gestores de la Seguretat Social.

En els hospitals i altres centres sanitaris de l'Institut Nacional de la Salut, la funció interventora pot ser substituïda pel control financer de caràcter permanent a càrrec de la Intervenció General de la Seguretat Social. L'entrada en vigor s'ha de produir de manera gradual a proposta del ministre d'Economia i Hisenda.

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot delegar en els interventors de la Seguretat Social l'exercici de la funció interventora respecte a tots els actes que realitzi l'Institut Nacional de la Salut en nom i per compte de l'Administració de l'Estat.

Article 90. *Modificació de crèdits a l'Institut Nacional de la Salut.*

No obstant el que estableix l'article 150.3 del text refós de la Llei general pressupostària, qualsevol increment de la despesa de l'Institut Nacional de la Salut, llevat del que pugui resultar de les generacions de crèdit, que no es pugui finançar amb redistribució interna dels seus crèdits ni amb càrrec al romanent afecte a l'entitat, s'ha de finançar durant l'exercici per aportació de l'Estat.

Article 91. *Romanents i insuficiències pressupostàries.*

1. El Govern, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social i amb l'informe previ del ministre d'Economia i Hisenda, ha de determinar, per atendre les necessitats futures de la Seguretat Social, la materialització financera del superàvit, si n'hi ha, resultant de la liquidació del seu pressupost.

2. Els romanents derivats d'una disminució en el pressupost de dotacions de l'Institut Nacional de la Salut i els produïts per un increment dels ingressos previstos per assistència sanitària s'han d'utilitzar per al finançament de les despeses d'aquesta entitat.

3. S'autoritza el Ministeri d'Economia i Hisenda a reflectir, mitjançant ampliacions de crèdit en el pressupost de l'Institut Nacional de la Salut, les repercussions que hi tinguin les variacions que experimenti l'aportació de l'Estat. També correspon al ministre d'Economia i Hisenda l'autorització de les modificacions de crèdit que es financen amb càrrec al romanent d'aquesta entitat.

Article 92. *Amortització d'adquisicions.*

Per a les despeses de primer establiment i instal·lació, així com per a les derivades d'adquisició de material inventariable i de qualsevol altre que, per la seva naturalesa, hagi de ser amortitzat en diversos exercicis, s'han de consignar en els pressupostos anuals de la Seguretat Social les quantitats que corresponguin per amortització d'aquestes adquisicions.

Article 93. *Pla anual d'auditories.*

1. El Pla anual d'auditories de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat ha d'incloure l'elaborat per la Intervenció General de la Seguretat Social, en el qual, progressivament, s'hi han d'anar incloent les entitats gestores, els serveis comuns, així com les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, d'acord amb el que preveu l'article 71 d'aquesta Llei.

Per a l'execució del Pla d'auditories de la Seguretat Social es pot demanar la col·laboració d'empreses privades, en cas d'insuficiència dels serveis de la Intervenció General de la Seguretat Social, que s'han d'ajustar a les normes i instruccions que determini el centre directiu esmentat, el qual pot efectuar les revisions i els controls de qualitat que consideri oportuns.

2. Per obtenir la col·laboració de les empreses privades, és necessària la inclusió de l'autorització corresponent a l'ordre a què es refereix la disposició addicional segona del Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general pressupostària.

És necessària una ordre del Ministeri de Treball i Seguretat Social o del Ministeri de Sanitat i Consum si el finançament de la col·laboració indicada es realitza amb càrrec a crèdits dels pressupostos de les entitats i els serveis de la Seguretat Social adscrits a un departament o a un altre.

Article 94. *Comptes i balanços de la Seguretat Social.*

1. Els comptes i balanços de la Seguretat Social s'han d'adjuntar al compte general de l'Estat.

2. Les entitats gestores, els serveis comuns i mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social han de remetre al Ministeri de Treball i Seguretat Social els comptes i balanços de l'exercici anterior, a l'efecte de la seva integració i remissió posterior al Tribunal de Comptes.

SECCIÓ 4a CONTRACTACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

Article 95. *Contractació.*

El règim de contractació de les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social s'ha d'ajustar al que disposen el text articulat de la Llei de contractes de l'Estat, el Reglament general de contractació de l'Estat i les seves normes complementàries, amb les especialitats següents:

a) La facultat de subscriure contractes correspon als directors de les diferents entitats gestores i serveis comuns, però necessiten autorització per a aquells amb una quantia superior al límit que fixi la Llei de pressupostos generals de l'Estat respectiva. L'autorització l'han d'adoptar, a proposta de les entitats i els serveis esmenats, els titulars dels departaments ministerials a què estiguin adscrits o el Consell de Ministres, segons les competències que defineix la Llei de contractes de l'Estat.

b) Els directors de les entitats gestores i els serveis comuns no poden delegar o desconcentrar la facultat de subscriure contractes, sense l'autorització prèvia del titular del ministeri al qual estiguin adscrits.

c) Els projectes d'obres que elaborin les entitats gestores i els serveis comuns de la Seguretat Social han de ser supervisats per l'oficina de supervisió de projectes del departament ministerial del qual depenguin, llevat que ja tinguin establertes oficines pròpies; en aquest cas, aquestes han de ser-ne les supervisoros.

d) Els informes jurídics o tècnics que exigeix preceptivament la legislació de l'Estat els poden emetre els òrgans competents en l'àmbit de la Seguretat Social o dels ministeris respectius.

CAPÍTOL IX

Infraccions i sancions en matèria de Seguretat Social

Article 96. *Infraccions i sancions.*

En matèria d'infraccions i sancions, cal atènyer-se al que disposen aquesta Llei i la Llei 8/1988, de 7 d'abril, sobre infraccions i sancions d'ordre social.

TÍTOL II

Règim general de la Seguretat Social

CAPÍTOL I

Camp d'aplicació

Article 97. *Extensió.*

1. Estan obligatòriament inclosos en el règim general de la Seguretat Social els treballadors per compte d'altri o assimilats compresos a l'apartat 1.a) de l'article 7 d'aquesta Llei.

2. A l'efecte d'aquesta Llei, es declaren expressament compresos a l'apartat anterior:

a) El personal d'alta direcció a què es refereix l'article 2.1.a) de l'Estatut dels treballadors.

b) Els conductors de vehicles de turisme al servei de particulars.

c) El personal civil no funcionari dependent d'organismes, serveis o entitats de l'Estat.

d) El personal civil no funcionari al servei d'organismes i entitats de l'Administració local, sempre que no estiguin inclosos en virtut d'una llei especial en un altre règim obligatori de previsió social.

e) Els laics o seglars que prestin serveis retribuïts en els establiments o les dependències de les entitats o institucions eclesiàstiques. Per acord especial amb la jerarquia eclesiàstica competent, s'ha de regular la situació dels treballadors laics i seglars que prestin serveis retribuïts en organismes o dependències de l'església i la missió primordial dels quals consisteixi a ajudar directament en la pràctica del culte.

f) Les persones que prestin serveis retribuïts a les entitats o institucions de caràcter beneficisocial.

g) El personal contractat al servei de notaries, registres de la propietat i altres oficines o centres similars.

h) Els funcionaris en pràctiques que aspiren a incorporar-se a cossos o escales de funcionaris que no estan subjectes al règim de classes passives i els alts càrrecs de les administracions públiques que no són funcionaris públics, així com els funcionaris de nou ingrès de les comunitats autònomes.

i) Els funcionaris de l'Estat transferits a les comunitats autònomes que hagin ingressat o ingressin voluntàriament en cossos o escales propis de la comunitat autònoma de destinació, sigui quin sigui el sistema d'accés.

j) Els membres de les corporacions locals que exerceixen els càrrecs amb dedicació exclusiva, llevat del que preveu l'article 74 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

k) Qualsevol altres persones que, d'ara endavant i per raó de la seva activitat, siguin objecte, per real decret a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social, de l'assimilació que preveu l'apartat 1 d'aquest article.

Article 98. *Exclusions.*

No donen lloc a inclusió en aquest règim general els treballs següents:

a) Els que s'executen ocasionalment mitjançant els anomenats serveis amistosos, benèvols o de bon veïnatge.

b) Els que donen lloc a la inclusió en algun dels règims especials de la Seguretat Social.

CAPÍTOL II

Inscripció d'empreses i normes sobre afiliació, cotització i recaptació

SECCIÓ 1a INSCRIPCIÓ D'EMPRESES I AFILIACIÓ DE TREBALLADORS

Article 99. *Inscripció d'empreses.*

1. Els empresaris, com a requisit previ i indispensable a la iniciació de les seves activitats, han sol·licitar la seva inscripció en el règim general de la Seguretat Social i han de fer constar l'entitat gestora o, si s'escau, la mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social que assumeix la protecció per aquestes contingències del personal al seu servei, d'acord amb el que disposa l'article 70.

Els empresaris han de comunicar les variacions que es produeixin de les dades facilitades en sol·licitar la seva inscripció, i en especial la relativa al canvi de l'entitat que ha d'assumir la protecció per les contingències abans esmentades.

2. La inscripció s'ha d'efectuar davant l'organisme corresponent de l'Administració de la Seguretat Social, a nom de la persona natural o jurídica titular de l'empresa.

3. A l'efecte d'aquesta Llei, es considera empresari, encara que la seva activitat no estigui motivada per finalitat de lucre, qualsevol persona natural o jurídica, pública o privada, per compte de la qual treballen les persones incloses a l'article 97.

Article 100. *Afiliació, altes i baixes.*

1. Els empresaris estan obligats a sol·licitar l'afiliació al sistema de la Seguretat Social dels treballadors que ingressen al seu servei, així com a comunicar aquest ingrès i, si s'escau, el cessament a l'empresa d'aquests treballadors perquè siguin donats d'alta i de baixa, respectivament, en el règim general.

2. En cas que l'empresari incompleixi les obligacions que li imposa l'apartat anterior, el treballador pot instar-ne l'afiliació, alta o baixa, directament a l'organisme competent de l'Administració de la Seguretat Social. Aquest organisme també pot efectuar aquests actes d'ofici en els supòsits a què es refereix l'apartat 4 de l'article 13 d'aquesta Llei.

3. El reconeixement del dret a l'alta i a la baixa en el règim general correspon a l'organisme de l'Administració de la Seguretat Social que s'estableixi per reglament.

4. Llevat que hi hagi una disposició legal expressa en contra, la situació d'alta del treballador en aquest règim general condiona l'aplicació a aquest de les normes d'aquest títol.

Article 101. *Llibre de matrícula del personal.*

1. Els empresaris han de portar en ordre i al dia un llibre de matrícula del personal, en el qual s'han d'inscriure tots els seus treballadors des del moment en què iniciïn la prestació de serveis.

2. Les disposicions reglamentàries poden establir, amb abast general o particular, altres sistemes de documentació de les empreses que substitueixin el llibre de matrícula.

Article 102. *Procediment i terminis.*

1. El compliment de les obligacions que estableixen els articles anteriors s'ha d'ajustar, respecte a la forma, els terminis i el procediment, a les normes reglamentàries.

2. L'afiliació i les altes successives sol·licitades fora de termini per l'empresari o el treballador no tenen cap mena d'efecte retroactiu. Si aquests actes es practiquen d'ofici, la seva eficàcia temporal i la imputació de responsabilitats resultants són les que determinen aquesta Llei i les seves disposicions d'aplicació i despagament.

Secció 2a *Cotització*

Article 103. *Subjectes obligats.*

1. Estan subjectes a l'obligació de cotitzar en aquest règim general els treballadors i assimilats compresos en el seu camp d'aplicació i els empresaris per compte del qual treballin.

2. La cotització comprèn dues aportacions:

- a) Dels empresaris, i
- b) Dels treballadors.

3. No obstant el que disposen els números anteriors, per les contingències d'accidents de treball i malalties professionals la cotització completa és a càrrec exclusivament dels empresaris.

Article 104. *Subjecte responsable.*

1. L'empresari és subjecte responsable del compliment de l'obligació de cotització i ha d'ingressar les aportacions pròpies i les dels seus treballadors, en la seva totalitat. Així mateix, han de respondre, si s'escau, del compliment d'aquesta obligació les persones que assenyalen els apartats 1 i 2 de l'article 127.

2. L'empresari ha de descomptar als treballadors, en el moment de fer-los efectives les retribucions, l'aportació que correspongui a cadascun d'ells. Si no efectua el descompte en aquest moment, no el pot fer amb posterioritat, i està obligat a ingressar la totalitat de les quotes al seu càrrec exclusivament.

3. L'empresari que, havent efectuat el descompte, no ingressi dins el termini la part de quota corresponent als seus treballadors, incorre en responsabilitat davant

seu i davant els organismes de l'Administració de la Seguretat Social afectats, sense perjudici de les responsabilitats penal i administrativa que siguin procedents.

Article 105. *Nul·litat de pactes.*

És nul qualsevol pacte, individual o col·lectiu, pel qual el treballador assumeix l'obligació de pagar totalment o parcialment la prima o part de quota a càrrec de l'empresari.

Igualment, és nul qualsevol pacte que pretengui alterar les bases de cotització que fixa l'article 109 d'aquesta Llei.

Article 106. *Durada de l'obligació de cotitzar.*

1. L'obligació de cotitzar neix amb el mateix començament de la prestació del treball, incloent-hi el període de prova. La mera sol·licitud de l'afiliació o alta del treballador a l'organisme competent de l'Administració de la Seguretat Social té en tot cas el mateix efecte.

2. L'obligació de cotitzar es manté per tot el període en què el treballador estigui en alta en el règim general o presti els seus serveis, encara que aquests revesteixin caràcter discontinu. Aquesta obligació subsisteix així mateix respecte als treballadors que estiguin complint deures de caràcter públic o ocupant càrrecs de representació sindical, sempre que això no doni lloc a l'excedència en el treball.

3. Aquesta obligació només s'extingeix amb la sol·licitud en regla de la baixa en el règim general a l'organisme competent de l'Administració de la Seguretat Social. Tanmateix, aquesta comunicació no extingeix l'obligació de cotitzar si continua la prestació de treball.

4. L'obligació de cotitzar continua en la situació d'incapacitat laboral transitòria, sigui quina sigui la causa, i en les altres situacions que preveu l'article 125 en què s'estableixi per reglament.

5. L'obligació de cotitzar se suspèn durant les situacions de vaga i tancament patronal.

6. L'obligació de cotitzar per les contingències d'accidents de treball i malalties professionals existeix encara que l'empresa, amb infracció del que disposa aquesta Llei, no tingui establerta la protecció del seu personal, o d'una part, respecte a les contingències esmentades. En aquest cas, les primes degudes es meriten a favor de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Article 107. *Tipus de cotització.*

1. El tipus de cotització té caràcter únic per a tot l'àmbit de protecció d'aquest règim general. El seu establiment i la seva distribució, per determinar les aportacions respectives de l'empresari i treballador obligats a cotitzar, s'han de fer a la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

2. El tipus de cotització s'ha de reduir en el percentatge o els percentatges corresponents a les situacions i contingències que no quedin compreses en l'acció protectora que es determini d'acord amb el que preveu l'apartat 2 de l'article 114 d'aquesta Llei, per als qui siguin assimilats a treballadors per compte d'altri, així com per a altres supòsits que s'estableixin legalment o per reglament.

Article 108. *Cotització per accidents de treball i malalties professionals.*

1. No obstant el que disposa l'article anterior, la cotització per les contingències d'accidents de treball i malalties professionals s'ha de fer amb subjecció a primes, que poden ser diferents per a les diferents activitats, indústries i tasques. A aquest efecte, legalment s'ha de fixar la corresponent tarifa de percentatges aplicables per

determinar les primes. Per al càlcul d'aquestes tarifes s'ha de computar el cost de les prestacions i les exigències dels serveis preventius i rehabilitadors.

2. De la mateixa manera es poden establir, per a les empreses que ofereixin riscos de malalties professionals, primes addicionals a la cotització d'accidents de treball, en relació amb la perillositat de la indústria o classe de treball i a l'eficàcia dels mitjans de prevenció que es facin servir.

3. La quantia de les primes a què es refereixen els números anteriors es pot reduir en el supòsit d'empreses que es distingeixin per l'ús de mitjans eficaços de prevenció; així mateix, aquesta quantia es pot augmentar en el cas d'empreses que incompleixin les seves obligacions en matèria d'higiene i seguretat en el treball. La reducció i l'augment que preveu aquest número no poden excedir el 10 per 100 de la quantia de les primes, per bé que l'augment pot arribar fins a un 20 per 100 en cas d'incompliment reiterat de les obligacions al·ludides.

Article 109. *Base de cotització.*

1. La base de cotització per a totes les contingències i situacions emparades per l'acció protectora del règim general, incloent-hi les d'accident de treball i malaltia professional, està constituïda per la remuneració total, sigui quina sigui la seva forma o denominació, que amb caràcter mensual tingui dret a percebre el treballador o assimilat, o la que efectivament percebi si aquesta és superior, per raó del treball que realitzi per compte d'altri.

Les percepcions de venciment superior al mensual s'han de prorratejar al llarg dels dotze mesos de l'any.

2. No s'han de computar a la base de cotització els conceptes següents:

- Les dietes de viatge, les despeses de locomoció, el plus de distància i el plus de transports urbans.
- Les indemnitzacions per mort i les corresponents a trasllats, suspensions i acomiadaments.
- Les quantitats que s'abonin en concepte de menyscapte de diner i les indemnitzacions per desgast d'estrís o eines i adquisició de roba de feina.
- Els productes en espècie concedits voluntàriament per les empreses.
- Les percepcions per matrimoni.
- Les prestacions de la Seguretat Social i les seves millores.
- Les hores extraordinàries, llevat per a la cotització per accidents de treball i malalties professionals.

3. No obstant el que disposa l'apartat g) anterior, el Ministeri de Treball i Seguretat Social pot establir el còmput de les hores extraordinàries, ja sigui amb caràcter general, ja sigui per sectors laborals en què la prolongació de la jornada sigui característica de la seva activitat.

Article 110. *Límits màxim i mínim de la base de cotització.*

1. El límit màxim de la base de cotització, únic per a totes les activitats, categories professionals i contingències incloses en aquest règim, és el que estableix, per a cada any, la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

2. El límit màxim de la base de cotització així establert també és aplicable en els casos de pluriocupació. A l'efecte d'aquesta Llei, s'entén per pluriocupació la situació del qui treballa en dues o més empreses diferents, en activitats que donen lloc a la seva inclusió en el camp d'aplicació d'aquest règim general.

3. La base de cotització té com a límit mínim la quantia que estableix l'apartat 2 de l'article 16 d'aquesta Llei.

4. El Ministeri de Treball i Seguretat Social ha d'adequar, en funció dels dies i les hores treballats, els límits mínims i les bases mínimes fixats per a cada grup de cate-

gories professionals, en relació amb els supòsits en què, per disposició legal, s'estableixi expressament la cotització per dies o per hores.

Article 111. *Cotització addicional per hores extraordinàries.*

La remuneració que obtinguin els treballadors pel concepte d'hores extraordinàries, amb independència de la seva cotització a l'efecte d'accidents de treball i malalties professionals, està subjecta a una cotització addicional per part d'empresaris i treballadors, d'acord amb els tipus que estableixi la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

Article 112. *Normalització.*

El ministre de Treball i Seguretat Social ha d'establir la normalització de les bases de cotització que resultin conformes amb el que estableix aquesta secció.

SECCIÓ 3a RECAPTACIÓ

Article 113. *Normes generals.*

1. A l'efecte del que disposa el capítol III del títol I d'aquesta Llei, els empresaris i, si s'escau, les persones assenyalades als apartats 1 i 2 de l'article 127, són els obligats a ingressar la totalitat de les quotes d'aquest règim general dins el termini, en el lloc i la forma que estableixen aquesta Llei i les seves normes d'aplicació i desplegament.

2. Són exclusivament imputables a l'empresari els recàrrecs per mora i constrenyiment que estableix l'article 27 d'aquesta Llei.

3. L'ingrés de les quotes fora de termini, tant si l'empresari ho fa espontàniament com si ho fa mitjançant un requeriment formal, o en virtut d'una acta de liquidació o certificació de descobert, s'ha de fer d'acord amb el tipus de cotització vigent en la data que es faci l'ingrés, es formulí el requeriment, s'estengui l'acta o s'expedeixi el certificat, llevat que sigui més elevat el tipus aplicable en la data en què les quotes es van meritjar; en aquest cas s'ha de tenir en compte aquest.

CAPÍTOL III

Acció protectora

SECCIÓ 1a CONTINGÈNCIES PROTEGIBLES

Article 114. *Abast de l'acció protectora.*

1. L'acció protectora d'aquest règim general és, llevat de les modalitats de prestacions no contributives, la que estableix l'article 38 d'aquesta Llei. Les prestacions i els beneficis d'aquesta acció s'han de facilitar en les condicions que determinen aquest títol i les seves disposicions reglamentàries.

2. En el supòsit a què es refereix l'apartat 2.k) de l'article 97, la mateixa norma en la qual es disposi l'assimilació a treballadors per compte d'altri ha de determinar l'abast de la protecció atorgada.

Article 115. *Concepte de l'accident de treball.*

1. S'entén per accident de treball qualsevol lesió corporal que el treballador pateixi amb ocasió o per conseqüència del treball que executa per compte d'altri.

2. Tenen la consideració d'accidents de treball:

a) Els que pateix el treballador en anar al lloc de treball o en tornar-ne.

b) Els que pateix el treballador amb ocasió o com a conseqüència de l'exercici de càrrecs electius de caràcter sindical, així com els que s'esdevenen en anar al lloc en què s'exerceixen les funcions pròpies d'aquests càrrecs o en tornar-ne.

c) Els esdevinguts amb ocasió o per conseqüència de les tasques que, fins i tot sent diferents de les de la seva categoria professional, executi el treballador en compliment de les ordres de l'empresari o espontàniament en interès del bon funcionament de l'empresa.

d) Els esdevinguts en actes de salvament i en altres de naturalesa anàloga, si els uns i els altres tenen connexió amb la feina.

e) Les malalties, no incloses a l'article següent, que contregui el treballador amb motiu de la realització de la seva feina, sempre que es provi que la malaltia ha tingut com a causa exclusiva l'execució del treball.

f) Les malalties o els defectes, que patia amb anterioritat el treballador, que s'agreugin com a conseqüència de la lesió constitutiva de l'accident.

g) Les conseqüències de l'accident que resultin modificades en la seva naturalesa, durada, gravetat o terminació, per malalties intercurrents, que constitueixin complicacions derivades del procés patològic determinat per l'accident mateix o tinguin l'origen en afeccions adquirides en el nou mitjà en què s'hagi situat el pacient per a la seva curació.

3. Es considera, llevat que hi hagi una prova en contra, que són constitutives d'accident de treball les lesions que pateixi el treballador durant el temps i en el lloc del treball.

4. No obstant el que estableixen els apartats anteriors, no tenen la consideració d'accident de treball:

a) Els deguts a una força major estranya a la feina; s'entén com a tal la que sigui d'una naturalesa que no té cap relació amb la feina que s'executava en esdevenir l'accident.

En cap cas no es considera força major estranya a la feina la insolació, el llamp i altres fenòmens anàlegs de la naturalesa.

b) Els que siguin deguts a dol o a imprudència temerària del treballador accidentat.

5. No impedeixen la qualificació d'un accident com de treball:

a) La imprudència professional com a conseqüència de l'exercici habitual d'una feina i derivat de la confiança que aquesta inspira.

b) La concurrència de culpabilitat civil o criminal de l'empresari, d'un company de feina de l'accidentat o d'un tercer, llevat que no tingui cap relació amb la feina.

Article 116. *Concepte de la malaltia professional.*

S'entén per malaltia professional la contreta a conseqüència del treball executat per compte d'altri en les activitats que s'especifiquin en el quadre que s'aprovi per les disposicions d'aplicació i desplegament d'aquesta Llei, i que estigui provocada per l'acció dels elements o les substàncies que en aquest quadre s'indiquin per a cada malaltia professional.

En aquestes disposicions s'ha d'establir el procediment que s'ha d'observar per a la inclusió en aquest quadre de noves malalties professionals que s'estimi que hi han de ser incorporades. Aquest procediment ha de comprendre, en tot cas, com a tràmit preceptiu, l'informe del Ministeri de Sanitat i Consum.

Article 117. *Concepte dels accidents no laborals i de les malalties comunes.*

1. Es considera accident no laboral el que, d'acord amb el que estableix l'article 115, no té el caràcter d'accident de treball.

2. Es considera que constitueixen malaltia comuna les alteracions de la salut que no tenen la condició d'accidents de treball ni de malalties professionals, d'acord amb el que disposen, respectivament, els apartats 2.e), f) i g) de l'article 115 i l'article 116.

Article 118. *Concepte de les altres contingències.*

El concepte legal de les altres contingències és el que resulta de les condicions exigides per al reconeixement del dret a les prestacions atorgades en consideració a cadascuna d'aquestes.

Article 119. *Riscos catastròfics.*

En cap cas no són objecte de protecció pel règim general els riscos declarats catastròfics a l'empara de la seva legislació especial.

SECCIÓ 2a RÈGIM GENERAL DE LES PRESTACIONS

Article 120. *Quantia de les prestacions.*

1. La quantia de les prestacions econòmiques no determinada en aquesta Llei, l'han de fixar els reglaments generals per al seu desplegament.

2. La quantia de les pensions es determina en funció de la totalitat de les bases per les quals s'hagi efectuat la cotització durant els períodes que s'assenyalin. Aquestes bases també són aplicables a les altres prestacions econòmiques la quantia de les quals es calculi en funció de bases reguladores.

La cotització addicional per hores extraordinàries a què es refereix l'article 111 d'aquesta Llei no és computable a l'efecte de determinar la base reguladora de les prestacions.

En tot cas, la base reguladora de cada prestació no pot excedir el límit màxim que, a l'efecte de bases de cotització, preveu l'article 110.

3. En els casos de pluriocupació, la base reguladora de les prestacions s'ha de determinar en funció de la suma de les bases per les quals s'ha cotitzat en les diverses empreses, i és aplicable a la base reguladora així determinada el límit màxim que preveu l'apartat anterior.

Article 121. *Caràcters de les prestacions.*

1. Les prestacions del règim general de la Seguretat Social tenen els caràcters que els atribueix genèricament l'article 40 d'aquesta Llei.

2. Les prestacions que han de satisfer els empresaris al seu càrrec, d'acord amb el que estableixen l'apartat 2 de l'article 126 i el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 131 d'aquesta Llei, o per la seva col·laboració en la gestió i, si s'escau, les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social en règim de liquidació, tenen el caràcter de crèdits privilegiats, i gaudeixen, a aquest efecte, del règim que estableix l'article 32 de l'Estatut dels treballadors.

3. El que disposen els apartats anteriors també és aplicable al recàrrec de prestacions a què es refereix l'article 123 d'aquesta Llei.

Article 122. *Incompatibilitat de pensions.*

1. Les pensions d'aquest règim general són incompatibles entre si en el cas que coincideixin en un mateix beneficiari, llevat que es disposi expressament el contrari, legalment o per reglament. En cas d'incompatibilitat, el qui pot tenir dret a dues o més pensions ha d'optar per una d'aquestes.

2. El règim d'incompatibilitat que estableix l'apartat anterior també és aplicable a la indemnització a tant alçat

que preveu l'apartat 2 de l'article 139 com a prestació substitutiva de pensió d'invalidesa en el grau d'incapacitat permanent total.

Article 123. Recàrrec de les prestacions econòmiques en cas d'accident de treball i malaltia professional.

1. Totes les prestacions econòmiques causades per un accident de treball o una malaltia professional s'han d'augmentar, segons la gravetat de la falta, d'un 30 a un 50 per 100, quan la lesió la produeixin màquines, artefactes o es produeixi en instal·lacions, centres o llocs de treball que manquin dels dispositius de precaució reglamentaris, els tinguin inutilitzats o en males condicions, o quan no s'hagin observat les mesures generals o particulars de seguretat i higiene en el treball, o les elementals de salubritat o les d'adequació personal a cada treball, tenint en compte les seves característiques i l'edat, el sexe i altres condicions del treballador.

2. La responsabilitat del pagament del recàrrec que estableix l'apartat anterior recau directament sobre l'empresari infractor i no pot ser objecte de cap assegurança, i és nul de ple dret qualsevol pacte o contracte que es realitzi per cobrir-la, compensar-la o transmetre-la.

3. La responsabilitat que regula aquest article és independent i compatible amb les de qualsevol ordre, fins i tot penal, que puguin derivar de la infracció.

Article 124. Condicions del dret a les prestacions.

1. Les persones incloses en el camp d'aplicació d'aquest règim general causen dret a les seves prestacions quan, a més dels particulars exigits per a la prestació respectiva, reuneixin el requisit general d'estar afiliades i en alta en aquest règim o en situació assimilada a l'alta, en esdevenir-se la contingència o situació protegida, llevat que hi hagi una disposició legal expressa en contra.

2. En les prestacions la concessió o quantia de les quals estigui subordinada, a més, al compliment de determinats períodes de cotització, només són computables les cotitzacions realitzades efectivament o les assimilades a aquestes de manera expressa en aquesta Llei o en les seves disposicions reglamentàries.

3. Les quotes corresponents a la situació d'incapacitat laboral transitòria són computables a l'efecte dels diferents períodes previs de cotització exigits per al dret a les prestacions.

4. No s'exigeixen períodes previs de cotització per al dret a les prestacions que derivin d'accident, sigui de treball o no, o de malaltia professional, llevat que hi hagi una disposició legal expressa en contra.

Article 125. Situacions assimilades a la d'alta.

1. La situació d'atur total durant la qual el treballador percep una prestació per aquesta contingència s'assimila a la d'alta.

2. Els casos d'excedència forçosa, suspensió del contracte de treball per servei militar o prestació social substitutòria, trasllat per l'empresa fora del territori nacional, conveni especial amb l'Administració de la Seguretat Social i els altres que assenyali el Ministeri de Treball i Seguretat Social poden ser assimilats a la situació d'alta per a determinades contingències, amb l'abast i les condicions que s'estableixin per reglament.

3. Els treballadors compresos en el camp d'aplicació d'aquest règim general es consideren, de ple dret, en situació d'alta a l'efecte d'accidents de treball, malalties professionals i atur, encara que el seu empresari hagi incomplert les obligacions. La mateixa norma s'aplica als efectes exclusius de l'assistència sanitària per malaltia comuna, maternitat i accident no laboral.

4. El Govern, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social i amb la determinació prèvia dels recursos financers necessaris, pot estendre la presumpció d'alta a què es refereix l'apartat anterior a alguna o algunes de les altres contingències que regula aquest títol.

5. El que estableixen els dos apartats anteriors s'entén sense perjudici de l'obligació dels empresaris de sol·licitar l'alta dels seus treballadors en el règim general, d'acord amb el que disposa l'article 100, i de la responsabilitat empresarial que sigui procedent d'acord amb el que preveu l'article següent.

6. Durant les situacions de vaga i tancament patronal el treballador roman en situació d'alta especial a la Seguretat Social.

Article 126. Responsabilitat a l'efecte de les prestacions.

1. Quan s'hagi causat dret a una prestació perquè s'hagin complert les condicions a què es refereix l'article 124 d'aquesta Llei, la responsabilitat corresponent s'ha d'imputar, d'acord amb les competències respectives, a les entitats gestores, les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social o els empresaris que col·laborin en la gestió o, si s'escau, als serveis comuns.

2. L'incompliment de les obligacions en matèria d'afiliació, altes i baixes i de cotització determina l'exigència de responsabilitat, respecte al pagament de les prestacions, amb la fixació prèvia dels supòsits d'imputació i del seu abast i la regulació del procediment per fer-la efectiva.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, les entitats gestores, les mútues d'accidents de treball i malalties professionals o, si s'escau, els serveis comuns han de procedir, d'acord amb les seves competències respectives, al pagament de les prestacions als beneficiaris en els casos, inclosos en aquest apartat, en els quals es determini per reglament, amb la subrogació consegüent en els drets i les accions d'aquests beneficiaris; aquest pagament és procedent, tot i tractar-se d'empreses desaparegudes o d'aquelles que per la seva naturalesa especial no poden ser objecte de procediment de constrenyiment. Igualment, aquestes entitats, mútues i serveis han d'assumir el pagament de les prestacions, en la mesura que s'atenuï l'abast de la responsabilitat dels empresaris respecte a aquest pagament.

Article 127. Supòsits especials de responsabilitat a l'efecte de les prestacions.

1. Sense perjudici del que disposa l'article 42 de l'Estatut dels treballadors, per a les contractes i subcontractes d'obres i serveis corresponents a l'activitat pròpia de l'empresari contractant, quan un empresari hagi estat declarat responsable, en tot o en part, del pagament d'una prestació, d'acord amb el que preveu l'article anterior, si l'obra o indústria corresponent està contractada, el propietari d'aquesta ha de respondre de les obligacions de l'empresari si aquest és declarat insolvent.

No es produeix aquesta responsabilitat subsidiària si l'obra contractada es refereix exclusivament a les reparacions que pot contractar un propietari respecte al seu habitatge.

2. En els casos de successió en la titularitat de l'explotació, la indústria o el negoci, l'adquirent ha de respondre solidàriament amb l'anterior o amb els hereus del pagament de les prestacions causades abans d'aquesta successió. La mateixa responsabilitat s'estableix entre l'empresari cedent i cessionari en els casos de cessió temporal de mà d'obra, encara que sigui a títol amistós o no lucratiu.

S'ha de regular per reglament l'expedició de certificats per l'Administració de la Seguretat Social que impliqui garantia de no-responsabilitat per als adquirents.

3. Quan la prestació hagi tingut com a origen supòsits de fet que impliquin responsabilitat criminal o civil d'alguna persona, incloent-hi l'empresari, la prestació l'ha de fer efectiva, complertes les altres condicions, l'entitat gestora, el servei comú o mútua d'accidents de treball i malalties professionals, si s'escau, sense perjudici d'aquelles responsabilitats. En aquests casos, el treballador o els seus drethavents poden exigir les indemnitzacions procedents dels presumptes responsables criminalment o civilment.

Amb independència de les accions que exerceixin els treballadors o els seus drethavents, l'Institut Nacional de la Salut i, si s'escau, les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, tenen dret a reclamar al tercer responsable o, si s'escau, al subrogat legalment o contractualment en les seves obligacions, el cost de les prestacions sanitàries que hagin satisfet. El mateix dret assisteix, si s'escau, l'empresari que col·labori en la gestió de l'assistència sanitària, d'acord amb el que preveu aquesta Llei.

Per exercir el dret al rescabament a què refereix el paràgraf anterior, l'entitat gestora que s'hi assenyala i, si s'escau, les mútues d'accidents de treball i malalties professionals o els empresaris, tenen facultat plena per personar-se directament en el procediment penal o civil seguit per fer efectiva la indemnització, així com per promoure'l directament, i es consideren tercers perjudicats a l'efecte de l'article 104 del Codi penal.

CAPÍTOL IV

Incapacitat laboral transitòria

Article 128. *Concepte.*

1. Tenen la consideració de situacions determinants d'incapacitat laboral transitòria:

a) Les degudes a malaltia comuna o professional i a accident, sigui de treball o no, mentre el treballador rebí assistència sanitària de la Seguretat Social i estigui impedit per al treball, amb una durada màxima de dotze mesos, prorrogables per sis més quan es presumeixi que durant aquests el treballador pot ser donat d'alta mèdica per curació.

b) Els períodes d'observació per malaltia professional en els quals es prescriu la baixa a la feina durant aquests, amb una durada màxima de sis mesos, prorrogables per sis més quan s'estimi necessari per a l'estudi i diagnòstic de la malaltia.

c) Els períodes de descans que siguin procedents en els casos de maternitat, d'adopció o d'acolliment previ, amb la durada que es determini per reglament i que, en cap cas, no pot ser inferior a la que preveu l'apartat 4 de l'article 48 de l'Estatut dels treballadors, i l'apartat 3 de l'article 30 de la Llei 30/1984, de 2 d'agost.

2. A l'efecte del període màxim de durada de la situació d'incapacitat laboral transitòria que assenyala l'apartat a) anterior, i de la seva possible prorroga, es computen els de recaiguda i d'observació.

Article 129. *Prestació econòmica.*

La prestació econòmica en les diverses situacions constitutives d'incapacitat laboral transitòria consisteix en un subsidi equivalent a un tant per cent sobre la base reguladora, que s'ha de fixar i fer-se efectiu en els termes que estableixen aquesta Llei i els reglaments generals per al seu desplegament.

Article 130. *Beneficiaris.*

Són beneficiàries del subsidi per incapacitat laboral transitòria les persones integrades en aquest règim general que estan en qualsevol de les situacions que determina l'article 128, sempre que reuneixin, a més de la condició general que exigeix l'apartat 1 de l'article 124, les següents:

a) En cas de malaltia comuna, que hagin complert un període de cotització de cent vuitanta dies dins els cinc anys immediatament anteriors al fet causant.

b) En cas d'accident, sigui de treball o no, i de malaltia professional no s'exigeix cap període previ de cotització.

c) En cas de maternitat, adopció o acolliment previ, que hagin estat afiliades a la Seguretat Social almenys nou mesos abans del part o de les dates de la decisió administrativa o judicial d'acolliment, o de la resolució judicial per la qual es constitueixi l'adopció; que hagin complert durant l'any immediatament anterior a aquell moment un període mínim de cotització de cent vuitanta dies i que reuneixin les condicions que es determinin per reglament.

En aquests supòsits es consideren beneficiaris els qui, sigui quin sigui el seu sexe, gaudeixin dels períodes de descans referits a l'apartat 1.c) de l'article 128 d'aquesta Llei.

Article 131. *Naixement, durada i extinció del dret al subsidi.*

1. El subsidi s'abona, en cas d'accident de treball o malaltia professional, des de l'endemà de la baixa a la feina, i és a càrrec de l'empresari el salari íntegre corresponent al dia de la baixa.

En cas de malaltia comuna o d'accident no laboral, el subsidi s'abona, respectivament, a partir del setzè dia de baixa a la feina ocasionada per la malaltia o l'accident, i és a càrrec de l'empresari l'abonament de la prestació al treballador des dels dies quart fins al quinze de baixa, tots dos inclusivament.

2. El subsidi s'abona mentre el beneficiari està en situació d'incapacitat laboral transitòria, d'acord amb el que estableix l'article 128 d'aquesta Llei.

3. El dret al subsidi s'extingeix pel transcurs del termini màxim establert per a la situació d'incapacitat laboral transitòria de què es tracti; per ser donat d'alta mèdica el beneficiari, amb declaració d'invalidesa o sense, o per mort.

4. Durant les situacions de vaga i tancament patronal, el treballador no té dret a la prestació econòmica per incapacitat laboral transitòria.

Article 132. *Pèrdua o suspensió del dret al subsidi.*

1. El dret al subsidi per incapacitat laboral transitòria pot ser denegat, anul·lat o suspès:

a) Quan el beneficiari hagi actuat fraudulentament per obtenir o conservar aquesta prestació.

b) Quan la incapacitat sigui deguda o es prolongui a conseqüència d'imprudència temerària del mateix beneficiari.

c) Quan el beneficiari treballi per compte propi o d'altri.

2. El subsidi que pugui correspondre també pot ser suspès quan, sense causa raonable, el beneficiari rebutgi o abandoni el tractament que li hagi estat indicat.

Article 133. *Períodes d'observació i obligacions especials en cas de malaltia professional.*

1. A l'efecte del que disposa l'apartat 1.b) de l'article 128, es considera període d'observació el temps necessari

per a l'estudi mèdic de la malaltia professional quan hi hagi necessitat d'ajornar el diagnòstic definitiu.

2. El que disposa l'apartat anterior s'entén sense perjudici de les obligacions establertes, o que es puguin establir d'ara endavant, a càrrec d'aquest règim general o dels empresaris, quan a causa d'una malaltia professional s'acordi respecte d'un treballador el trasllat de lloc de treball, la seva baixa a l'empresa o altres mesures anàlogues.

CAPÍTOL V

Invalidesa

SECCIÓ 1a DISPOSICIÓ GENERAL

Article 134. *Concepte i classes.*

1. En la modalitat contributiva, és invalidesa la situació d'alteració continuada de la salut que impossibilita o limita qui la pateix per a la realització d'una activitat professional.

En la modalitat no contributiva, poden ser constitutives d'invalidesa les deficiències, previsiblement permanents, de caràcter físic o psíquic, congènites o no, que anul·lin o modifiquin la capacitat física, psíquica o sensorial dels qui les pateixen.

La invalidesa, en la modalitat contributiva, pot ser provisional o permanent.

2. Invalidesa provisional és la situació del treballador que, una vegada esgotat el període màxim de durada assenyalat per a la incapacitat laboral transitòria, requereix la continuació de l'assistència sanitària i continua impossibilitat per reprendre la feina, sempre que es prevegi que la invalidesa no ha de tenir caràcter definitiu.

3. És invalidesa permanent la situació del treballador que, després d'haver estat sotmès al tractament prescrit i d'haver estat donat d'alta mèdicament, presenta reduccions anatòmiques o funcionals greus, susceptibles de determinació objectiva i previsiblement definitives, que disminueixen o anul·len la seva capacitat laboral. No és obstacle a aquesta qualificació la possibilitat de recuperació de la capacitat laboral de l'invàlid, si aquesta possibilitat s'estima mèdicament incerta o a llarg termini.

No obstant el que estableix el paràgraf anterior, no és necessària l'alta mèdica per a la valoració de la invalidesa permanent en els casos en què hi hagi seqüeles definitives.

També té la consideració d'invalidesa permanent, en el grau que es qualifiqui:

a) La situació d'invalidesa que subsisteix una vegada extingida la invalidesa provisional pel transcurs del termini màxim de durada que s'ha assenyalat per a aquesta.

b) La situació del treballador que, esgotat el període màxim de durada de la incapacitat laboral transitòria, requereix la continuació de l'assistència sanitària i continua impossibilitat per reprendre la feina, i en què es preveu que la invalidesa ha de tenir caràcter definitiu.

4. A l'efecte del que estableixen els apartats 2 i 3.b) d'aquest article, s'ha d'entendre esgotat el període màxim de durada de la incapacitat laboral transitòria quan, transcorregut el termini de dotze mesos, no sigui procedent la pròrroga que preveu l'apartat 1.a) de l'article 128, perquè no es considera que durant aquesta el treballador pot ser donat d'alta mèdica per curació.

5. La invalidesa, permanent o provisional, ha de derivar de la situació d'incapacitat laboral transitòria deguda a malaltia, comuna o professional, o a accident, sigui de feina o no, llevat que afecti els qui manquin de protecció respecte a aquesta incapacitat laboral transitòria, o bé

perquè estan en una situació assimilada a la d'alta, d'acord amb el que preveu l'article 125, que no la comprèn, o bé en els supòsits d'assimilació a treballadors per compte d'altri, en què es dona la mateixa circumstància, d'acord amb el que preveu l'apartat 2 de l'article 114, o bé en els casos d'accés a la invalidesa permanent des de la situació de no-alta, d'acord amb el que estableix l'apartat 3 de l'article 138 d'aquesta Llei.

SECCIÓ 2a INVALIDESA PROVISIONAL

Article 135. *Durada.*

1. La situació d'invalidesa provisional comença l'endemà del dia en què conclou la incapacitat laboral transitòria pel transcurs del termini màxim de durada i s'extingeix:

- Per alta mèdica deguda a curació.
- Per alta mèdica amb declaració d'invalidesa permanent.
- Perquè s'ha reconegut al beneficiari el dret a la pensió de jubilació.
- Pel transcurs, en tot cas, d'un període de sis anys comptats des de la data en què va ser declarada la incapacitat laboral transitòria.

2. Quan la situació d'invalidesa provisional s'extingeixi, d'acord amb el que preveu l'apartat d) anterior, s'ha d'examinar necessàriament l'estat de l'invàlid a l'efecte d'una qualificació eventual d'invalidesa permanent.

3. No obstant el que disposen els apartats 1,b) i d) d'aquest article, els efectes de la situació d'invalidesa provisional es prorroguen fins al moment de la qualificació de la invalidesa permanent; en aquesta data s'han d'iniciar les prestacions econòmiques, llevat que aquestes siguin superiors a les que percebia el treballador, i en aquest cas s'han de retrotraure aquelles al moment en què s'esgoti el període màxim d'invalidesa provisional.

Article 136. *Prestacions.*

La situació d'invalidesa provisional dóna dret, mentre subsisteixi, a un subsidi en la quantia i les condicions que determinin els reglaments generals d'aquesta Llei, sense perjudici que es continuï prestant l'assistència sanitària oportuna al treballador i de qualificar la seva capacitat laboral en ser donat d'alta mèdica.

SECCIÓ 3a INVALIDESA PERMANENT EN LA MODALITAT CONTRIBUTIVA

Article 137. *Graus d'invalidesa.*

1. La invalidesa permanent, sigui quina sigui la causa determinant, es classifica d'acord amb els graus següents:

- Incapacitat permanent parcial per a la professió habitual.
- Incapacitat permanent total per a la professió habitual.
- Incapacitat permanent absoluta per a qualsevol feina.
- Gran invalidesa.

2. S'entén per professió habitual, en cas d'accident, sigui de feina o no, l'exercida normalment pel treballador en el moment de patir-lo. En cas de malaltia comuna o professional, aquella a la qual el treballador dedicava la seva activitat fonamental durant el període de temps, anterior a la iniciació de la incapacitat, que es determini per reglament.

3. S'entén per incapacitat permanent parcial per a la professió habitual la que, sense arribar al grau de total, ocasioni al treballador una disminució no inferior al 33

per 100 en el seu rendiment normal per a aquesta professió, sense impedir-li la realització de les seves tasques fonamentals.

4. S'entén per incapacitat permanent total per a la professió habitual la que inhabiliti el treballador per a la realització de totes o de les tasques fonamentals d'aquesta professió, sempre que es pugui dedicar a una altra de diferent.

5. S'entén per incapacitat permanent absoluta per a qualsevol feina la que inhabiliti completament el treballador per a qualsevol professió o ofici.

6. S'entén per gran invalidesa la situació del treballador afecte d'incapacitat permanent i que, com a conseqüència de pèrdues anatòmiques o funcionals, necessiti l'assistència d'una altra persona per als actes més essencials de la vida, com ara vestir-se, desplaçar-se, menjar o anàlegs.

Article 138. *Beneficiaris.*

1. Tenen dret a les prestacions per invalidesa permanent les persones incloses en el règim general que siguin declarades en aquesta situació i que, a més de reunir la condició general que exigeix l'apartat 1 de l'article 124, hagin cobert el període mínim de cotització que determina l'apartat 2 d'aquest article, llevat que aquella es degui a un accident, sigui laboral o no, o a una malaltia professional; en aquest cas no s'exigeix cap període previ de cotització.

2. En el cas de pensions per invalidesa permanent, el període mínim de cotització exigible és:

a) Si el subjecte causant té menys de vint-i-sis anys d'edat, la meitat del temps transcorregut entre la data en què va complir setze anys i la del fet causant de la pensió.

b) Si el causant té complerts vint-i-sis anys d'edat, un quart del temps transcorregut entre la data en què hagi complert vint anys i el dia en què s'hagi produït el fet causant, amb un mínim, en tot cas, de cinc anys. En aquest supòsit, com a mínim la cinquena part del període de cotització exigible ha d'estar compresa dins els deu anys immediatament anteriors al fet causant.

En el cas de prestació per incapacitat permanent parcial per a la professió habitual, el període mínim de cotització exigible és de mil vuit-cents dies, que han d'estar compresos en els deu anys immediatament anteriors a la data en la qual s'hagi extingit la incapacitat laboral transitòria de la qual derivi la invalidesa permanent.

3. No obstant el que estableix l'apartat 1 d'aquest article, les pensions d'invalidesa permanent en els graus d'incapacitat permanent absoluta per a qualsevol feina o gran invalidesa derivades de contingències comunes es poden causar encara que en el moment del fet causant els interessats no estiguin en alta o situació assimilada a la d'alta.

En aquests supòsits, el període mínim de cotització exigible és, en tot cas, de quinze anys, distribuïts de la manera que preveu l'últim incís de l'apartat 2.b) d'aquest article.

4. Per causar dret a pensió en el règim general i en un altre o altres del sistema de la Seguretat Social, en els casos a què es refereix l'apartat anterior, és necessari que les cotitzacions acreditades en cadascun d'aquests se superposin, almenys, durant quinze anys.

5. El Govern, mitjançant reial decret, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social, pot modificar el període de cotització que, per a les prestacions per incapacitat permanent parcial per a la professió habitual exigeix l'apartat 2 d'aquest article.

Article 139. *Prestacions.*

1. La prestació econòmica corresponent a la incapacitat permanent parcial per a la professió habitual consisteix en una quantitat a tant alçat.

2. La prestació econòmica corresponent a la incapacitat permanent total consisteix en una pensió vitalícia, que excepcionalment pot ser substituïda per una indemnització a tant alçat quan el beneficiari tingui menys de seixanta anys.

Els declarats afectes d'incapacitat permanent total per a la professió habitual han de percebre la pensió que preveu el paràgraf anterior incrementada en el percentatge que es determini per reglament, quan per edat, falta de preparació general o especialitzada i circumstàncies socials i laborals del lloc de residència, es presumeixi la dificultat d'obtenir feina en una activitat diferent de l'habitual anterior.

3. La prestació econòmica corresponent a la incapacitat permanent absoluta consisteix en una pensió vitalícia.

4. Si el treballador és qualificat de gran invàlid, té dret a la pensió a què es refereix l'apartat anterior, i la seva quantia s'incrementa en un 50 per 100, destinat que l'invàlid pugui remunerar la persona que l'atengui.

A petició del gran invàlid o dels seus representants legals, es pot autoritzar, sempre que es consideri convenient en benefici seu, la substitució de l'increment a què es refereix el paràgraf anterior pel seu allotjament i la seva cura, a càrrec de la Seguretat Social i en règim d'internat, en una institució assistencial adequada.

5. Les prestacions a què es refereix aquest article s'han de fer efectives en la quantia i les condicions que determinin els reglaments generals d'aquesta Llei.

Article 140. *Base reguladora de les pensions d'invalidesa permanent derivada de contingències comunes.*

1. La base reguladora de les pensions d'invalidesa permanent derivada de malaltia comuna és el quocient que resulta de dividir per 112 les bases de cotització de l'interessat durant els noranta-sis mesos immediatament anteriors a aquell en què es produeixi el fet causant.

El còmput d'aquestes bases s'ha de fer d'acord amb les regles següents, de les quals és expressió matemàtica la fórmula que figura al final d'aquest apartat:

1a Les bases corresponents als vint-i-quatre mesos anteriors a aquell en què es produeixi el fet causant es computen en el seu valor nominal.

2a La resta de bases de cotització s'han d'actualitzar d'acord amb l'evolució que hagi experimentat l'índex de preus al consum des dels mesos a què aquelles corresponguin fins al mes immediatament anterior a aquell en què s'iniciï el període de bases no actualitzables a què es refereix la regla anterior.

$$B_r = \frac{\sum_{i=1}^{24} B_i + \sum_{i=26}^{96} B_i \frac{I_{25}}{I_1}}{112}$$

On:

B_r és base reguladora.

B_i és base de cotització del mes i -èsim anterior al del fet causant.

I_i és índex general de preus al consum del mes i -èsim anterior al del fet causant.

on i és 1, 2, ..., 96

2. En els supòsits en què s'exigeix un període mínim de cotització inferior a vuit anys, la base reguladora s'obté de manera anàloga a la que estableix el número anterior, però computant bases mensuals de cotització en un nombre igual al de mesos de què consti el període mínim exigible, sense tenir en compte les fraccions de mes, i excloent, en tot cas, de l'actualització les bases corresponents als vint-i-quatre mesos immediatament anteriors a aquell en què es produeixi el fet causant.

3. Respecte a les pensions d'invalidesa absoluta o gran invalidesa derivades d'accident no laboral a què es refereix l'apartat 3 de l'article 138, per al càmput de la base reguladora s'han d'aplicar les regles que preveu l'apartat 1 d'aquest article.

4. Si en el període que s'hagi de prendre per al càmpul de la base reguladora hi ha mesos durant els quals no hi ha hagut l'obligació de cotitzar, aquestes llacunes s'han d'integrar amb la base mínima d'entre totes les existents en cada moment per a treballadors de més de divuit anys.

Article 141. *Compatibilitats en la percepció de prestacions econòmiques per invalidesa permanent.*

1. En cas d'incapacitat permanent total per a la professió habitual, la pensió vitalícia corresponent és compatible amb el salari que pot percebre el treballador a la mateixa empresa o en una altra de diferent, amb l'abast i en les condicions que es determinin per reglament.

De la mateixa manera es pot determinar la incompatibilitat entre la percepció de l'increment previst en el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 139 i la realització de treballs, per compte propi o d'altri, inclosos en el càmp d'aplicació del sistema de la Seguretat Social.

2. Les pensions vitalícies en cas d'invalidesa absoluta o de gran invalidesa no impedeixen l'exercici de les activitats, lucratives o no, compatibles amb l'estat de l'invalid i que no representin un canvi en la seva capacitat de treball a l'efecte de revisió.

Article 142. *Norma especial sobre invalidesa derivada de malaltia professional.*

Els reglaments generals de desplegament d'aquesta Llei han d'adaptar, respecte a malalties professionals, les normes d'aquesta secció a les peculiaritats i característiques especials d'aquesta contingència.

Article 143. *Qualificació i revisió.*

1. La qualificació de la situació d'invalidesa permanent a què es refereix l'apartat 3 de l'article 134 s'ha de portar a terme d'acord amb el que estableixen les disposicions reglamentàries corresponents.

2. Tant les declaracions d'invalidesa permanent com les relatives als diferents graus d'incapacitat, són revisables en qualsevol moment, mentre el beneficiari no hagi complert l'edat mínima que s'estableix per a la pensió de jubilació, per alguna de les causes següents:

- a) Agreujament o millora.
- b) Error de diagnòstic.

3. Les disposicions que despleguin aquesta Llei han de regular el procediment de revisió i la modificació i transformació de les prestacions econòmiques que s'hagin reconegut al treballador, així com els drets i les obligacions que a conseqüència d'aquests canvis corresponguin a les entitats gestores o col·laboradores i els serveis comuns que tinguin al seu càrrec aquestes prestacions.

SECCIÓ 4a INVALIDESA EN LA MODALITAT NO CONTRIBUTIVA

Article 144. *Beneficiaris.*

1. Tenen dret a la pensió d'invalidesa, en la modalitat no contributiva, les persones que compleixin els requisits següents:

- a) Tenir més de divuit anys i menys de seixanta-cinc.
- b) Residir legalment en el territori espanyol i haver-ho fet durant cinc anys, dels quals dos han de ser immediatament anteriors a la data de sol·licitud de la pensió.

c) Estar afectades per una minusvalidesa o per una malaltia crònica, en un grau igual o superior al seixanta-cinc per cent.

d) No tenir rendes ni ingressos suficients. Es considera que es disposa de rendes o ingressos insuficients si la suma, en càmput anual, d'aquests és inferior a l'import, també en càmput anual, de la prestació a què es refereix l'apartat 1 de l'article següent.

Encara que el sol·licitant no tingui rendes o ingressos propis, en els termes assenyalats en el paràgraf anterior, si conviu amb altres persones en una mateixa unitat econòmica, únicament s'entén complert el requisit de manca de rendes o ingressos suficients si la suma dels de tots els integrants d'aquella és inferior al límit d'acumulació de recursos obtingut d'acord amb el que estableixen els apartats següents.

Els beneficiaris de la pensió d'invalidesa, en la modalitat no contributiva, que siguin contractats com a aprenents, recuperen automàticament, si s'escau, el dret a aquesta pensió quan se'ls extingeixi el contracte, i amb aquest efecte, no obstant el que preveu l'apartat 5 d'aquest article, no s'han de tenir en compte, en el càmput anual de les seves rendes, les que hagin percebut en virtut de la seva feina com a aprenents.

2. Els límits d'acumulació de recursos, en el supòsit d'unitat econòmica, són equivalents a la quantia, en càmput anual, de la pensió, més el resultat de multiplicar el setanta per cent d'aquesta xifra pel nombre de convivents, menys un.

3. Quan la convivència, dins d'una mateixa unitat econòmica, es produeixi entre el sol·licitant i els seus descendents o ascendents en primer grau, els límits d'acumulació de recursos han de ser equivalents a dues vegades i mitja la quantia que resulti d'aplicar el que disposa l'apartat 2.

4. Hi ha unitat econòmica en tots els casos de convivència d'un beneficiari amb altres persones, tant si són beneficiàries com si no ho són, unides amb aquell per matrimoni o per llaços de parentiu de consanguinitat fins al segon grau.

5. A l'efecte del que estableixen els apartats anteriors, es consideren ingressos o rendes computables qualssevol béns i drets, derivats tant del treball com del capital, així com els de naturalesa prestacional.

Quan el sol·licitant o els membres de la unitat de convivència en què estigui inserit disposin de béns mobles o immobles, s'han de tenir en compte els seus rendiments efectius. Si no hi ha rendiments efectius, s'han de valorar segons les normes establertes per a l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb l'excepció, en tot cas, de l'habitatge ocupat habitualment pel beneficiari. Tampoc no s'han de computar les assignacions periòdiques per fills a càrrec.

6. Les rendes o els ingressos propis, així com els aliens computables, per raó de convivència en una mateixa unitat econòmica, la residència en el territori espanyol i el grau de minusvalidesa o de malaltia crònica condicionen tant el dret a pensió com la seva conservació i, si s'escau, la quantia d'aquella.

Article 145. *Quantia de la pensió.*

1. La quantia de la pensió d'invalidesa en la modalitat no contributiva s'ha de fixar, en el seu import anual, a la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

Si en una mateixa unitat econòmica hi ha més d'un beneficiari amb dret a pensió d'aquesta mateixa naturalesa, la quantia de cadascuna de les pensions està determinada en funció de les regles següents:

1a A l'import a què es refereix el primer paràgraf d'aquest apartat se li ha de sumar el setanta per cent d'aquesta mateixa quantia, tantes vegades com el nom-

bre de beneficiaris, menys un, hi hagi a la unitat econòmica.

2a La quantia de la pensió per a cada un dels beneficiaris és igual al quocient de dividir el resultat de la suma que preveu la regla primera pel nombre de beneficiaris amb dret a pensió.

2. Les quanties resultants de l'aplicació del que estableix l'apartat anterior d'aquest article, calculades en còmput anual, s'han de reduir en un import igual al de les rendes o els ingressos anuals de què, si s'escau, disposi cada beneficiari.

3. En els casos de convivència del beneficiari o els beneficiaris amb persones no beneficiàries, si la suma dels ingressos o les rendes anuals de la unitat econòmica més la pensió o les pensions no contributives, calculades d'acord amb el que disposen els dos apartats anteriors, supera el límit d'acumulació de recursos que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article anterior, la pensió o les pensions s'han de reduir, per no sobrepassar aquest límit, i disminuir, en la mateixa quantia, cadascuna de les pensions.

4. No obstant el que estableixen els apartats 2 i 3 anteriors, la quantia de la pensió reconeguda ha de ser, com a mínim, del vint-i-cinc per cent de l'import de la pensió a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article.

5. A l'efecte del que disposen els apartats anteriors, són rendes o ingressos computables els que determina com a tals l'apartat 5 de l'article anterior.

6. Les persones que compleixin els requisits que assenyalen l'apartat 1, a), b) i d) de l'article anterior i estiguin afectades per una minusvalidesa o malaltia crònica en un grau igual o superior al setanta-cinc per cent i que, com a conseqüència de pèrdues anatòmiques o funcionals, necessitin el concurs d'una altra persona per dur a terme els actes més essencials de la vida, com ara vestir-se, desplaçar-se, menjar o anàlegs, tenen dret a un complement equivalent al cinquanta per cent de l'import de la pensió a què es refereix el primer paràgraf de l'apartat 1 d'aquest article.

Article 146. *Efectes econòmics de les pensions.*

Els efectes econòmics del reconeixement del dret a les pensions d'invalidesa en la modalitat no contributiva es produeixen a partir del primer dia del mes següent a aquell en què es presenti la sol·licitud.

Article 147. *Compatibilitat de les pensions.*

Les pensions d'invalidesa en la modalitat no contributiva no impedeixen l'exercici de les activitats, lucratives o no, compatibles amb l'estat de l'invalid, i que no representin un canvi en la capacitat de treball.

Article 148. *Qualificació.*

1. El grau de minusvalidesa o de la malaltia crònica patida, a l'efecte del reconeixement de la pensió en la modalitat no contributiva, es determina mitjançant l'aplicació d'un barem, en el qual han de ser objecte de valoració tant els factors físics, psíquics o sensorials del presumpte minusvàlid com els factors socials complementaris, i que ha de ser aprovat pel Govern.

2. Així mateix, la situació de dependència i la necessitat del concurs d'una tercera persona a què es refereix l'apartat 6 de l'article 145, s'ha de determinar mitjançant l'aplicació d'un barem que ha d'aprovar el Govern.

Article 149. *Obligacions dels beneficiaris.*

Els perceptors de les pensions d'invalidesa en la modalitat no contributiva estan obligats a comunicar a l'entitat que els abona la prestació qualsevol variació de la

seva situació de convivència, estat civil, residència i totes les que poden tenir incidència en la seva conservació o la quantia. En tot cas, el beneficiari ha de presentar, el primer trimestre de cada any, una declaració dels ingressos de la unitat econòmica respectiva de la qual forma part, referida a l'any immediatament precedent.

SECCIÓ 5a LESIONS PERMANENTS NO INVALIDANTS

Article 150. *Indemnitzacions per barem.*

Les lesions, mutilacions i deformitats de caràcter definitiu, causades per accidents de treball o malalties professionals que, sense arribar a constituir una invalidesa permanent d'acord amb el que estableix la secció 3a d'aquest capítol, suposin una disminució o alteració de la integritat física del treballador i estiguin recollides en el barem annex a les disposicions de desplegament d'aquesta Llei, han de ser indemnitzades, una sola vegada, amb les quantitats alçades que s'hi determinin, per l'entitat que estigui obligada al pagament de les prestacions d'invalidesa permanent, tot això sense perjudici del dret del treballador a continuar al servei de l'empresa.

Article 151. *Beneficiaris.*

Són beneficiaris de les indemnitzacions a què es refereix l'article anterior els treballadors integrats en aquest règim general que reuneixen la condició general que exigeix l'apartat 1 de l'article 124 i que han estat donats d'alta mèdica.

Article 152. *Incompatibilitat amb les prestacions per invalidesa permanent.*

Les indemnitzacions a tant alçat que són procedents per les lesions, mutilacions i deformitats que regula aquesta secció són incompatibles amb les prestacions econòmiques que s'estableixen per a la invalidesa permanent, llevat en el cas que aquestes lesions, mutilacions i deformitats siguin totalment independents de les que es van tenir en consideració a l'hora de declarar aquesta invalidesa i el grau d'incapacitat.

CAPÍTOL VI

Recuperació

SECCIÓ 1a PRESTACIONS RECUPERADORES

Article 153. *Beneficiaris.*

1. Les persones integrades en aquest règim general que reuneixen la condició general que exigeix l'apartat 1 de l'article 124 tenen dret que se'ls iniciïn els processos de recuperació tan aviat com s'aprecii la procedència de portar-la a terme i sense que sigui necessària l'existència d'una declaració prèvia d'invalidesa permanent. Els beneficiaris han de seguir els processos de recuperació la procedència dels quals es determini; en el supòsit de negativa no raonable a seguir el tractament prescrit, poden ser sancionats amb la suspensió del dret al subsidi correspongui o, al seu moment, amb la pèrdua o suspensió de les prestacions per invalidesa.

2. El Ministeri de Treball i Seguretat Social pot reconèixer en cada cas com a beneficiaris de les mesures de recuperació els qui perdin el dret a les prestacions per invalidesa per ser declarats responsables d'aquesta situació.

3. Declarada l'existència d'una invalidesa permanent per l'entitat gestora competent, aquesta pot reconèixer la procedència de prestacions recuperadores en les condicions que es determinin.

Article 154. Contingut.

1. Els processos de recuperació professional poden incloure totes, alguna o algunes de les prestacions recuperadores següents:

- a) Tractament sanitari adequat, especialment rehabilitació funcional.
- b) Orientació professional.
- c) Formació professional, per readaptació al treball habitual anterior o per reeducació per a un nou ofici o professió.

2. Els tractaments sanitaris a què es refereix l'apartat a) anterior inclouen els d'assistència sanitària per malaltia comuna i per accident de treball o malaltia professional i, de manera especial, els de recuperació funcional, medicina física i ergoteràpia, i tots els altres que es considerin necessaris per a la recuperació del treballador.

3. L'orientació professional que preveu l'apartat b) d'aquest article s'ha de prestar, sempre que es consideri necessari, abans de determinar el procés de recuperació procedent, durant els tractaments sanitaris i en finalitzar aquests. El beneficiari pot sol·licitar, a la vista dels resultats obtinguts en els tractaments sanitaris, que es reconsideri el procés de recuperació prescrit en la part relativa a la readaptació o recuperació professional.

4. La formació professional, assenyalada a l'apartat c) d'aquest article, s'ha de dispensar al treballador d'acord amb l'orientació professional prestada en els termes que preveu l'apartat anterior. Els cursos de formació es poden realitzar en els centres assenyalats a aquest efecte, siguin propis o concertats, o a les mateixes empreses, d'acord amb un contracte especial que s'ha de subjectar a les normes que determinin les disposicions d'aplicació i desplegament.

5. També es poden prestar tractaments especialitzats de recuperació no professional, en les condicions que es determinin per reglament, quan per la gravetat de la invalidesa no sigui possible l'aplicació d'una recuperació professional.

Article 155. Pla o programa de recuperació.

1. Sense perjudici de la iniciació immediata dels processos de recuperació a què es refereixen els articles anteriors, s'ha de fixar per a cada beneficiari el pla o programa de recuperació procedent, tenint en compte les seves aptituds i facultats residuals, o que es prevegin com a tals, l'edat, el sexe i la residència familiar, així com en el supòsit d'invàlids permanents recuperables, les característiques de la seva antiga ocupació i els seus desitjos raonables de promoció social, sempre dins les exigències tècniques i professionals derivades de les condicions d'ocupació.

2. En cas que la recuperació es pugui efectuar, indistintament, d'acord amb diversos plans o programes determinats d'acord amb el que disposa l'apartat anterior, el beneficiari té dret a optar entre aquests.

Els beneficiaris poden aportar, al seu càrrec, els dictàmens i les propostes que considerin convenients per millorar la formulació del programa.

3. El programa és obligatori per als beneficiaris i el gaudi de les prestacions recuperadores està condicionat a la seva observança fidel.

SECCIÓ 2a PRESTACIÓ ECONÒMICA**Article 156. Subsidi de recuperació.**

Els beneficiaris que rebin les prestacions de recuperació professional, sense tenir dret a subsidi per incapacitat laboral transitòria o invalidesa provisional, han de percebre un subsidi per recuperació en les condicions i la quan-

tia que es determinin, tant si és únic com complementari d'altres prestacions econòmiques que els beneficiaris puguin tenir reconegudes.

SECCIÓ 3a OCUPACIÓ SELECTIVA**Article 157. Beneficiaris.**

1. Tenen dret a gaudir dels beneficis de l'ocupació selectiva que estableix l'article següent:

a) Els treballadors que hagin estat declarats amb una incapacitat permanent parcial per a la professió habitual, sense que se'ls reconegui la procedència de prestacions recuperadores.

b) Els invàlids permanents que, després d'haver rebut les prestacions de recuperació professional, continuïn afectes d'una incapacitat permanent parcial per a la professió habitual, o bé perquè no s'ha modificat la seva incapacitat inicial, o bé en virtut d'un expedient de revisió.

2. El Ministeri de Treball i Seguretat Social pot estendre els beneficis de l'ocupació selectiva:

a) Als treballadors qualificats com a invàlids permanents totals per a la professió habitual, i

b) Als qui estiguin en una situació d'invalidesa permanent total de fet per a la professió habitual, sense que per això se'ls hagi reconegut el dret a prestacions econòmiques pel fet de no reunir les condicions exigides a aquest efecte.

3. Els invàlids permanents absoluts i els grans invàlids únicament es poden beneficiar de la seva admissió en els centres pilots de caràcter especial a què es refereix l'apartat 2 de l'article següent.

4. S'ha d'organitzar un registre dels invàlids a què es refereix aquest article.

Article 158. Contingut de l'ocupació selectiva.

1. El Ministeri de Treball i Seguretat Social ha de regular l'ocupació selectiva dels qui figurin inscrits en el registre a què es refereix l'apartat 4 de l'article anterior, i amb aquesta finalitat, entre altres mesures, es pot establir la reserva, amb preferència absoluta, de determinats llocs de treball; assenyalant les condicions de readmissió per les empreses dels seus propis treballadors, una vegada acabats els processos de recuperació corresponents; fixar les quotes de treballadors amb dret a ocupació selectiva als quals han de donar feina en proporció a les plantilles respectives, obligació que es pot substituir, amb l'autorització prèvia del departament indicat, pel pagament de la quantitat que es determini per reglament quan es tracti d'empreses que, atenent la seva tècnica especial o a la perillositat de l'ocupació, no puguin ocupar treballadors de capacitat disminuïda.

2. S'han d'establir centres pilot per a l'ocupació dels invàlids a què es refereix l'article anterior.

3. L'òrgan de l'administració competent ha d'adoptar les mesures adequades per fer efectiu el dret a l'ocupació selectiva que regula aquest article. Els òrgans i serveis que depenen del Ministeri de Treball i Seguretat Social han de prestar, a aquest efecte, la col·laboració que sigui procedent.

Article 159. Beneficis complementaris.

A les normes d'aplicació i desplegament d'aquesta Llei, s'hi han d'establir les mesures necessàries per completar la protecció que es dispensa als invàlids beneficiaris de l'ocupació selectiva.

Aquesta protecció pot comprendre mitjans i atencions per facilitar o salvaguardar la realització de la tasca d'aquests treballadors, participació en les despeses deri-

vades del condicionament dels llocs de treball que ocupin, mesures de foment o contribució directa per a l'organització de centres especials d'ocupació o centres ocupacionals, pagament de les quotes d'aquest règim general, crèdits per al seu establiment com a treballador autònom i preferència per al gaudi d'altres beneficis de la legislació social.

CAPÍTOL VII

Jubilació

SECCIÓ 1a JUBILACIÓ EN LA MODALITAT CONTRIBUTIVA

Article 160. *Concepte.*

La prestació econòmica per causa de jubilació, en la modalitat contributiva, és única per a cada beneficiari i consisteix en una pensió vitalícia que li ha de ser reconeguda, en les condicions, la quantia i la forma que es determinin per reglament, quan, assolida l'edat establerta, cessi o hagi cessat en el treball per compte d'altri.

Article 161. *Beneficiaris.*

1. Tenen dret a la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, les persones incloses en aquest règim general que, a més de la general exigida a l'apartat 1 de l'article 124, reuneixen les condicions següents:

- Haver complert seixanta-cinc anys.
- Tenir cobert un període mínim de cotització de quinze anys, dels quals almenys dos han d'estar compresos dins els vuit anys immediatament anteriors al moment de causar el dret.

2. L'edat mínima a què es refereix l'apartat a) anterior pot ser rebaixada per reial decret, a proposta del ministre de Treball i Seguretat Social, en els grups o activitats professionals amb uns treballs que siguin de naturalesa excepcionalment penosa, tòxica, perillosa o insalubre i acusin elevats índexs de morbiditat o mortalitat, sempre que els treballadors afectats acreditin en la professió o el treball respectius el mínim d'activitat que s'estableixi.

3. També tenen dret a la pensió de jubilació els qui estiguin en situació d'invalidesa provisional i reuneixin les condicions que estableix l'apartat 1 d'aquest article.

4. No obstant el que disposa el paràgraf primer de l'apartat 1 d'aquest article, la pensió de jubilació es pot causar, encara que els interessats no estiguin en el moment del fet causant en alta o situació assimilada a la d'alta, sempre que reuneixin els requisits d'edat i cotització que es consideren a l'apartat 1 esmentat.

5. Per causar la pensió en el règim general i en un altre o altres del sistema de la Seguretat Social, en el supòsit que preveu l'apartat 4 d'aquest article, és necessari que les cotitzacions acreditades en cadascun d'aquests se superposin, almenys, durant quinze anys.

Article 162. *Base reguladora de la pensió de jubilació.*

1. La base reguladora de la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, es determina d'acord amb el que estableix per a la pensió d'invalidesa l'article 140, apartats 1 i 4, d'aquesta Llei.

2. Sense perjudici del que estableix l'apartat 2 de l'article 120, per a la determinació de la base reguladora de la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, no es poden computar els increments de les bases de cotització, produïts els dos últims anys, conseqüència d'augmentos salarials superiors a l'increment mitjà interanual

experimentat en el conveni col·lectiu aplicable o, si no n'hi ha, en el sector corresponent.

3. S'exceptuen de la norma general que estableix l'apartat anterior els increments salarials que són conseqüència de l'aplicació estricta de les normes que contenen disposicions legals i convenis col·lectius sobre antiguitat i ascensos reglamentaris de categoria professional.

No obstant això, aquesta norma general és aplicable si aquests increments salarials es produeixen exclusivament per decisió unilateral de l'empresa en virtut de les seves facultats organitzatives.

També en queden exceptuats, en els termes que conté el paràgraf anterior, els increments salarials derivats de qualsevol altre concepte retributiu establert amb caràcter general i regulat a les disposicions legals o els convenis col·lectius esmentats.

4. No obstant el que disposa l'apartat anterior, en cap cas no s'han de computar els increments salarials que excedeixin el límit que estableix l'apartat 2 d'aquest article i que hagin estat pactats exclusivament o fonamentalment en funció del compliment d'una determinada edat pròxima a la jubilació.

5. A l'efecte del càlcul de la base reguladora de la pensió de jubilació en les situacions de pluriocupació, les bases per les quals s'hagi cotitzat a les diverses empreses només s'han de computar en la seva totalitat si s'acredita la permanència en aquella situació durant els deu anys immediatament anteriors a la data del fet causant.

Si no, només s'ha d'acumular la part proporcional de les bases de cotització que correspongui al temps realment cotitzat en situació de pluriocupació dins d'aquell període, en la forma que determini el Ministeri de Treball i Seguretat Social.

Article 163. *Quantia de la pensió.*

La quantia de la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, es determina per a cada beneficiari aplicant a la base reguladora el percentatge que sigui procedent d'acord amb l'escala que fixin els reglaments generals, en funció dels anys de cotització que li corresponguin.

Article 164. *Imprescriptibilitat.*

El dret al reconeixement de la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, és imprescriptible, sense perjudici que els efectes d'aquest reconeixement es produeixin a partir dels tres mesos anteriors a la data en què es presenti la sol·licitud corresponent, en els supòsits de jubilació en situació d'alta.

Article 165. *Incompatibilitats.*

1. El gaudi de la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, és incompatible amb el treball del pensionista, amb les excepcions i en els termes que es determinen legalment o per reglament.

2. L'exercici d'un lloc de treball en el sector públic delimitat en el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article primer de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, és incompatible amb la percepció de pensió de jubilació, en la modalitat contributiva.

La percepció de la pensió indicada queda suspesa pel temps que dura l'exercici d'aquest lloc, sense que això afecti les seves revaloracions.

3. També és incompatible la percepció de la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, amb l'exercici dels alts càrrecs a què es refereix l'article primer de la Llei 25/1983, de 26 de desembre, d'incompatibilitats d'alts càrrecs.

Article 166. Jubilació parcial.

1. Els treballadors que reuneixin les condicions exigides per tenir dret a la pensió de jubilació llevat de l'edat, que ha de ser inferior a tres anys, com a màxim, a l'exigida, poden accedir a la jubilació parcial, en les condicions que preveu l'apartat 4 de l'article 4 de la Llei 10/1994, de 19 de maig, sobre mesures urgents de foment de l'ocupació.

2. El gaudi de la pensió de jubilació parcial és compatible amb un lloc de treball a temps parcial, fins al compliment de l'edat establerta amb caràcter general per tenir dret a la pensió de jubilació.

SECCIÓ 2a JUBILACIÓ EN LA MODALITAT NO CONTRIBUTIVA**Article 167. Beneficiaris.**

1. Tenen dret a la pensió de jubilació, en la modalitat no contributiva, les persones que, havent complert seixanta-cinc anys, no tenen rendes o ingressos en una quantia superior als límits que estableix l'article 144, resideixen legalment en el territori espanyol i ho han fet durant deu anys entre l'edat de setze anys i l'edat de meritació de la pensió, dels quals dos han de ser consecutius i immediatament anteriors a la sol·licitud de la prestació.

2. Les rendes i els ingressos propis, així com els aliens computables per raó de convivència en una mateixa unitat econòmica, i la residència en el territori espanyol, condicionen tant el dret a pensió com la conservació d'aquesta i, si s'escau, la quantia d'aquella.

Article 168. Quantia de la pensió.

Per a la determinació de la quantia de la pensió de jubilació, en la modalitat no contributiva, cal atènyer-se al que disposa per a la pensió d'invalidesa l'article 145 d'aquesta Llei.

Article 169. Efectes econòmics del reconeixement del dret.

Els efectes econòmics del reconeixement del dret a la pensió de jubilació, en la modalitat no contributiva, es produeixen a partir del dia primer del mes següent a aquell en què es presenta la sol·licitud.

Article 170. Obligacions dels beneficiaris.

Els perceptors de la pensió de jubilació, en la modalitat no contributiva, estan obligats a complir el que estableix, per a la pensió d'invalidesa, l'article 149 d'aquesta Llei.

CAPÍTOL VIII**Mort i supervivència****Article 171. Prestacions.**

1. En cas de mort, sigui quina sigui la causa, s'atorguen, segons els supòsits, alguna o algunes de les prestacions següents:

- a) Un auxili per defunció.
- b) Una pensió vitalícia de viduïtat.
- c) Una pensió d'orfandat.
- d) Una pensió vitalícia o, si s'escau, subsidi temporal a favor de familiars.

2. En cas de mort causada per accident de treball o malaltia professional es concedeix, a més, una indemnització a tant alçat.

Article 172. Subjectes causants.

1. Poden causar dret a les prestacions esmentades a l'article anterior:

a) Les persones integrades en el règim general que compleixin la condició general que exigeix l'apartat 1 de l'article 124.

b) Els invàlids provisionals i els pensionistes per invalidesa permanent i jubilació, totes dues en la modalitat contributiva.

2. Es consideren de dret morts a conseqüència d'accident de treball o de malaltia professional els qui tenen reconeguda per aquesta contingència una invalidesa permanent absoluta per a qualsevol feina o la condició de gran invàlid.

Si no es dóna el supòsit que preveu el paràgraf anterior, s'ha de provar que la mort ha estat deguda a l'accident de treball o a la malaltia professional, sempre que la mort s'hagi esdevingut dins els cinc anys següents a la data de l'accident; en cas de malaltia professional, s'admet aquesta prova, sigui quin sigui el temps transcorregut.

3. Els treballadors que hagin desaparegut en ocasió d'un accident, sigui de treball o no, en circumstàncies que facin presumible la seva mort i sense que se n'hagin tingut notícies durant els noranta dies naturals següents al de l'accident, poden causar les prestacions per mort i supervivència, llevat de l'auxili per defunció. Els efectes econòmics de les prestacions s'han de retrotraure a la data de l'accident, en les condicions que es determinin per reglament.

Article 173. Auxili per defunció.

La mort del causant dóna dret a la percepció immediata d'un auxili per defunció per fer front a les despeses de sepeli a qui les hagi suportat. Es presumeix, llevat que hi hagi una prova en contra, que aquestes despeses han estat satisfetes per aquest ordre: pel cònjuge supervivent, els fills i els parents del mort que hi convisquin habitualment.

Article 174. Pensió de viduïtat.

1. Té dret a la pensió de viduïtat, amb caràcter vitalici, llevat que es produeixi algun dels casos d'extinció que s'estableixen per reglament, el cònjuge supervivent quan, a la mort del cònjuge, aquest, si en morir està en alta o en situació assimilada a la d'alta, ha completat el període de cotització que es determini per reglament. Si la causa de la mort és un accident, sigui de treball o no, o una malaltia professional, no s'exigeix cap període previ de cotització.

2. En els supòsits de separació o divorci, el dret a la pensió de viduïtat correspon a qui sigui o hagi estat cònjuge legítim i en la quantia proporcional al temps viscut amb el cònjuge mort, amb independència de les causes que van determinar la separació o el divorci.

3. Els drets derivats de l'apartat anterior queden sense efecte en els supòsits de l'article 101 del Codi civil.

Article 175. Pensió d'orfandat.

1. Tenen dret a la pensió d'orfandat cadascun dels fills del causant, sigui quina sigui la naturalesa legal de la seva filiació, així com, en les condicions que es determinin per reglament, els adoptius, sempre que, en morir el causant, tinguin menys de divuit anys o estiguin incapacitats per al treball i que aquell hagi cobert el període de cotització que exigeix, en relació amb la pensió de viduïtat, l'apartat 1 de l'article anterior.

2. La pensió d'orfanat s'abona a qui té al seu càrrec els beneficiaris, segons determinació reglamentària.

Article 176. *Prestacions a favor de familiars.*

1. En els reglaments generals de desplegament d'aquesta Llei s'han de determinar els altres familiars o assimilats que, reunint les condicions que s'estableixen per a cadascun d'ells i amb la prova prèvia de la seva dependència econòmica del causant, tenen dret a pensió o subsidi per mort d'aquest, en la quantia que es fixi respectivament.

2. En tot cas, es reconeix el dret a pensió als fills o germans de beneficiaris de pensions contributives de jubilació i invalidesa, en els quals es donin, en els termes que estableixin els reglaments generals, les circumstàncies següents:

- Haver conviscut amb el causant i al seu càrrec.
- Tenir més de quaranta-cinc anys i ser solters, divorciats o vidus.
- Acreditar una dedicació prolongada a tenir cura del causant.
- No disposar de mitjans de vida propis.

3. La durada dels subsidis temporals per mort i supervivència ha de ser objecte de determinació en els reglaments generals de desplegament d'aquesta Llei.

4. A l'efecte d'aquestes prestacions, els qui estiguin en situació legal de separació tenen, respecte als seus ascendents o descendents, els mateixos drets que els que els correspondrien si estigués dissolt el matrimoni.

Article 177. *Indemnització especial a tant alçat.*

1. En el cas de mort per accident de treball o malaltia professional, el cònjuge supervivent i els orfes tenen dret a una indemnització a tant alçat, la quantia uniforme de la qual s'ha de determinar en els reglaments generals d'aquesta Llei.

En els supòsits de separació o divorci és aplicable, si s'escau, el que preveu l'apartat 2 de l'article 174 d'aquesta Llei.

2. Quan no hi hagi altres familiars amb dret a pensió per mort i supervivència, el pare o la mare que visquin a càrrec del treballador mort, sempre que no tinguin dret, amb motiu de la mort d'aquest, a les prestacions a què es refereix l'article anterior, han de percebre la indemnització que estableix l'apartat 1 d'aquest article.

Article 178. *Imprescriptibilitat.*

El dret al reconeixement de les prestacions per mort i supervivència, llevat de l'auxili per defunció, és imprescriptible, sense perjudici que els efectes d'aquest reconeixement es produeixin a partir dels tres mesos anteriors a la data en què es presenti la sol·licitud corresponent.

Article 179. *Compatibilitat i límit de les prestacions.*

1. La pensió de viduïtat és compatible amb qualssevol rendes de treball.

2. La pensió d'orfanat és compatible amb qualsevol renda de treball de qui sigui o hagi estat cònjuge del causant, o del mateix orfe, així com, si s'escau, amb la pensió de viduïtat que aquell percebi.

No obstant el que estableix el paràgraf anterior, la percepció de la pensió d'orfanat és incompatible amb l'exercici d'un lloc de treball en el sector públic, delimitat en el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article primer de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques. La percepció de la pensió ha de quedar suspesa pel temps que

duri l'exercici d'aquest lloc, sense que això afecti les seves revaloracions.

3. Els orfes incapacitats per al treball amb dret a pensió d'orfanat, quan percebin una altra pensió de la Seguretat Social per raó de la mateixa incapacitat, poden optar entre l'una o l'altra.

4. La suma de les quanties de les pensions de viduïtat i orfanat no pot excedir l'import de la base reguladora que correspongui, d'acord amb el que preveu l'apartat 2 de l'article 120, en funció de les cotitzacions efectuades pel causant. Aquesta limitació s'aplica a la determinació inicial de les quanties esmentades, però no afecta les revaloracions periòdiques de les pensions de viduïtat i orfanat que siguin procedents d'ara endavant, d'acord amb el que preveu l'apartat 2 de l'article 48 d'aquesta Llei.

5. S'han de determinar per reglament els efectes de la concurrència en els mateixos beneficiaris de pensions d'orfanat causades pel pare i la mare.

CAPÍTOL IX

Prestacions familiars per fill a càrrec

SECCIÓ 1a MODALITAT CONTRIBUTIVA

Article 180. *Prestacions.*

Les prestacions de protecció per fill a càrrec, en la modalitat contributiva, consisteixen en:

a) Una assignació econòmica, per cada fill, de menys de divuit anys o afectat per una minusvalidesa en un grau igual o superior al 65 per 100, a càrrec del beneficiari, sigui quina sigui la naturalesa legal de la filiació d'aquells.

b) La consideració, com a període de cotització efectiva, del primer any amb reserva de lloc de treball del període d'excedència que els treballadors, d'acord amb la legislació aplicable, gaudeixin en raó de la cura de cada fill.

Article 181. *Beneficiaris.*

Tenen dret a l'assignació econòmica per fill a càrrec, en la modalitat contributiva:

a) Les persones integrades en el règim general que reuneixen la condició general que exigeix l'apartat 1 de l'article 124 i no perceben ingressos anuals, de qualsevol naturalesa, superiors a 1.035.000 pessetes. Aquesta quantia s'incrementa un 15 per 100 per cada fill a càrrec, a partir del segon, aquest inclòs.

El límit màxim d'ingressos anuals que estableix el paràgraf anterior s'ha d'actualitzar anualment a la Llei de pressupostos generals de l'Estat, respecte a la quantia de l'exercici anterior, almenys, en el mateix percentatge que aquesta Llei estableix com a increment general de les pensions contributives de la Seguretat Social.

b) Els pensionistes d'aquest règim general per qualsevol contingència o situació, en la modalitat contributiva, i els perceptors del subsidi d'invalidesa provisional, que no perceben ingressos, incloent-hi la pensió o el subsidi, superiors a la quantia que indica l'apartat anterior.

SECCIÓ 2a MODALITAT NO CONTRIBUTIVA

Article 182. *Prestació.*

La prestació de protecció per fill a càrrec, en la modalitat no contributiva, consisteix en una assignació econòmica, per cada fill, de menys de divuit anys o afectat per una minusvalidesa en un grau igual o superior al 65 per

100, a càrrec del beneficiari, sigui quina sigui la naturalesa legal de la filiació d'aquells.

Article 183. *Beneficiaris.*

Tenen dret a l'assignació econòmica per fill a càrrec, en la modalitat no contributiva, els qui:

- a) Resideixen legalment en el territori espanyol.
- b) Tenen a càrrec fills en els quals concorren les condicions que estableix l'article anterior.
- c) No perceben ingressos anuals, de qualsevol naturalesa, superiors als límits que estableix l'apartat a) de l'article 181.
- d) No tenen dret, ni el pare ni la mare, a prestacions d'aquesta mateixa naturalesa en qualsevol altre règim públic de protecció social.

SECCIÓ 3a NORMES APLICABLES A LES DUES MODALITATS DE PRESTACIONS

Article 184. *Determinació de la condició de beneficiari en supòsits especials.*

1. No obstant el que estableixen els articles 181 i 183, també poden ser beneficiaris de les assignacions econòmiques per fill a càrrec les persones que s'hi indiquen que perceben ingressos anuals, per qualsevol naturalesa, que, tot i superar la xifra indicada en els articles esmentats, són inferiors a la quantia que resulta de sumar a aquesta xifra el producte de multiplicar l'import anual de l'assignació per fill pel nombre de fills a càrrec dels beneficiaris.

En aquests casos, la quantia anual de l'assignació és igual a la diferència entre els ingressos percebuts pel beneficiari i la xifra resultant d'aplicar el que disposa el paràgraf anterior. Aquesta quantia ha de ser distribuïda entre els fills a càrrec del beneficiari i les mensualitats a què, dins cada exercici econòmic, es tingui dret a l'assignació, que ha de quedar arrodonida, una vegada efectuada aquesta distribució, al múltiple de 1.000 més pròxim per excés.

No s'ha de reconèixer cap assignació econòmica per fill a càrrec quan la diferència a què es refereix el paràgraf anterior sigui inferior a 3.000 pessetes anuals per cada fill a càrrec.

2. En el supòsit de convivència del pare i de la mare, si la suma dels ingressos de tots dos supera els límits d'ingressos que estableixen els articles 181 i 183 i l'apartat 1 d'aquest, no s'ha de reconèixer la condició de beneficiari a cap d'ells.

3. També són beneficiaris de l'assignació que, si s'escau i per raó d'aquests, hauria correspost als pares, els orfes de pare i mare, de menys de divuit anys o minusvàlids en un grau igual o superior al 65 per 100, tant si són pensionistes d'orfanat del sistema de la Seguretat Social com si no ho són.

El mateix criteri se segueix en el supòsit dels qui no són orfes i han estat abandonats pels pares, estan en règim d'acolliment familiar o no.

Quan es tracti de menors no minusvàlids, és requisit indispensable que els seus ingressos anuals, incloent-hi, si s'escau, la pensió d'orfanat, no superin el límit que estableix l'apartat a) de l'article 181.

4. A l'efecte del reconeixement de la condició de beneficiari de les assignacions econòmiques que preveu l'apartat 2 de l'article 185, no s'exigeix límit de recursos econòmics.

5. En els casos de separació judicial o divorci, el dret a la percepció de l'assignació que assenyalen els articles 180 i 182 es conserva per al pare o la mare pels fills que tingui al seu càrrec, encara que es tracti d'una persona diferent d'aquella que la tenia reconeguda abans que es

produís la separació judicial o el divorci, sempre que el qui tingui els fills a càrrec no superi els límits d'ingressos anuals que estableixen els articles 181 i 183 i els apartats anteriors d'aquest article.

Article 185. *Quantia de les prestacions.*

1. La quantia de l'assignació econòmica a què es refereixen els articles 180 i 182 és, en còmput anual, de 36.000 pessetes, llevat dels supòsits especials que conté l'apartat següent.

2. En els casos en què el fill a càrrec tingui la condició de minusvàlid, l'import de l'assignació econòmica ha de ser, en còmput anual, el següent:

- a) 72.000 pessetes, quan el fill a càrrec tingui menys de divuit anys i el grau de minusvalidesa sigui igual o superior al 33 per 100.
- b) 391.620 pessetes, quan el fill a càrrec tingui més de divuit anys i estigui afectat per una minusvalidesa en un grau igual o superior al 65 per 100.
- c) 587.460 pessetes, quan el fill a càrrec tingui més de divuit anys, estigui afectat per una minusvalidesa en un grau igual o superior al 75 per 100 i, com a conseqüència de pèrdues anatòmiques o funcionals, necessiti el concurs d'una altra persona per dur a terme els actes més essencials de la vida, com ara vestir-se, desplaçar-se, menjar o anàlegs.

Article 186. *Determinació del grau de minusvalidesa i de la necessitat del concurs d'una altra persona.*

El grau de minusvalidesa, a l'efecte del reconeixement de les assignacions per fill minusvàlid a càrrec, així com la situació de dependència i la necessitat del concurs d'una tercera persona a què es refereix l'apartat 2.c) de l'article anterior, es determinen mitjançant l'aplicació d'un barem que ha d'aprovar el Govern mitjançant real decret.

Article 187. *Incompatibilitats.*

1. En el supòsit que en el pare i la mare concorrin les circumstàncies necessàries per tenir la condició de beneficiaris de l'assignació econòmica a què es refereixen els articles 180 i 182, el dret a percebre-la només pot ser reconegut a favor d'un d'ells.

2. L'assignació per fill a càrrec que estableix l'article 180 és incompatible amb la percepció, per part del pare o la mare, de qualsevol altra prestació anàloga que estableixen els altres règims públics de protecció social.

3. La percepció de les assignacions econòmiques per fill minusvàlid a càrrec, que estableix l'apartat 2.b) i c), de l'article 185, és incompatible amb la condició, per part del fill minusvàlid, de pensionista d'invalidesa o jubilació en la modalitat no contributiva.

Article 188. *Meritació i abonament.*

1. Les assignacions econòmiques a què es refereixen els articles 180 i 182 es meriten en funció de les mensualitats a què té dret el beneficiari dins cada exercici econòmic.

2. L'abonament de les assignacions econòmiques s'ha de fer amb la periodicitat que estableixin les normes de desplegament d'aquesta Llei.

Article 189. *Declaració i efectes de les variacions familiars.*

1. Qualsevol beneficiari està obligat a declarar totes les variacions que es produeixin en la seva família, sempre que aquestes s'hagin de tenir en compte a l'efecte del naixement, la modificació o l'extinció del dret.

En cap cas no és necessari acreditar documentalment aquells fets o aquelles circumstàncies, com ara l'import de les pensions i els subsidis, que l'Administració de la Seguretat Social hagi de conèixer per si directament.

Qualsevol beneficiari està obligat a presentar, dins el primer trimestre de cada any, una declaració expressiva dels ingressos que hagi obtingut durant l'any anterior.

2. Quan es produeixin les variacions a què es refereix l'apartat anterior, aquestes tenen efecte, en cas de naixement del dret, a partir del dia primer del trimestre natural immediatament següent a la data en què se n'hagi sol·licitat el reconeixement i, en cas d'extinció del dret, aquestes variacions no tenen efecte fins a l'últim dia del trimestre natural dins del qual s'hagi produït la variació de què es tracta.

Article 190. *Col·laboració del Registre Civil.*

Les oficines del Registre Civil han de facilitar a l'entitat gestora la informació que aquesta sol·liciti sobre les inscripcions i dades que hi consten i que puguin tenir relació amb el naixement, la modificació, la conservació o l'extinció del dret a les assignacions econòmiques per fill a càrrec.

CAPÍTOL X

Disposicions comunes del règim general

SECCIÓ 1a MILLORES VOLUNTÀRIES DE L'ACCIÓ PROTECTORA DEL RÈGIM GENERAL

Article 191. *Millores de l'acció protectora.*

1. Les millores voluntàries de l'acció protectora d'aquest règim general es poden efectuar a través de:

- a) Millora directa de les prestacions.
- b) Establiment de tipus de cotització addicionals.

2. La concessió de millores voluntàries per les empreses s'ha d'ajustar al que estableixen aquesta secció i les normes dictades per a la seva aplicació i el seu desplegament.

Article 192. *Millora directa de les prestacions.*

Les empreses poden millorar directament les prestacions d'aquest règim general, sempre que les costegin exclusivament a càrrec seu. Com a excepció, i amb l'aprovació prèvia del Ministeri de Treball i Seguretat Social, es pot establir una aportació econòmica a càrrec dels treballadors, sempre que se'ls faculti per acollir-se o no, individualment i voluntàriament, a les millores concedides pels empresaris amb aquesta condició.

No obstant el caràcter voluntari per als empresaris de la implantació de les millores a què es refereix aquest article, quan, a l'empara d'aquestes, un treballador hagi causat dret a la millora d'una prestació periòdica, aquest dret no pot ser anul·lat o disminuït, si no és d'acord amb les normes que en regulen el reconeixement.

Article 193. *Formes de gestió de la millora directa.*

1. Les empreses, en les condicions que es determinin per reglament, poden dur a terme la millora de prestacions a què es refereix l'article anterior, per si mateixes o a través de l'Administració de la Seguretat Social, fundacions laborals, mútues i mutualitats de previsió social o entitats asseguradores de qualsevol classe.

2. Les fundacions laborals legalment constituïdes per al compliment dels fins que els siguin propis gaudei-

xen del tracte fiscal i de les altres exempcions concedides, en els termes que estableixin les normes aplicables.

Article 194. *Millora per establiment de tipus de cotització addicionals.*

El Ministeri de Treball i Seguretat Social, a instància dels interessats, pot aprovar cotitzacions addicionals efectuades mitjançant l'augment del tipus de cotització a què es refereix l'article 107, amb destinació a la revaloració de les pensions o altres prestacions periòdiques obtingudes i finançades amb càrrec a aquest o per millorar les futures.

SECCIÓ 2a DISPOSICIONS SOBRE SEGURETAT I HIGIENE EN EL TREBALL EN EL RÈGIM GENERAL

Article 195. *Incompliments en matèria d'accidents de treball.*

L'incompliment per part de les empreses de les decisions de la Inspecció de Treball i Seguretat Social i de les resolucions de l'autoritat laboral en matèria de paralització de treballs que no compleixin les normes de seguretat i higiene s'equipara, respecte als accidents de treball que en aquest cas es puguin produir, a falta de formalització de la protecció per aquesta contingència dels treballadors afectats, amb independència de qualsevol altra responsabilitat o sanció que pugui originar.

Article 196. *Normes específiques per a malalties professionals.*

1. Totes les empreses que hagin de cobrir llocs de treball amb risc de malalties professionals estan obligades a practicar un reconeixement mèdic previ a l'admissió dels treballadors que hagin d'ocupar aquells llocs i a fer els reconeixements periòdics que per a cada tipus de malaltia s'estableixin a les normes que, a aquest efecte, dicti el Ministeri de Treball i Seguretat Social.

2. Els reconeixements són a càrrec de l'empresa i tenen el caràcter d'obligatoris per al treballador, al qual l'empresa ha d'abonar, si n'hi ha, les despeses de desplaçament i la totalitat del salari que per aquesta causa pugui deixar de percebre.

3. Aquestes empreses no poden contractar treballadors que en el reconeixement mèdic no hagin estat qualificats com a aptes per ocupar els llocs de treball de què es tracti. La mateixa prohibició s'estableix respecte a la continuació del treballador en el seu lloc de treball quan no es mantingui la declaració d'aptitud en els reconeixements successius.

4. Les disposicions d'aplicació i desenvolupament han de determinar els casos excepcionals en els quals, per exigències de fet de la contractació laboral, es pot concedir un termini per efectuar els reconeixements immediatament després de la iniciació del treball.

Article 197. *Responsabilitats per falta de reconeixements mèdics.*

1. Les entitats gestores i les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social estan obligades, abans d'assumir a càrrec seu la protecció per accident de treball i malaltia professional del personal ocupat en indústries amb risc específic d'aquesta última contingència, a conèixer el certificat del reconeixement mèdic previ a què es refereix l'article anterior, i han de fer constar en la documentació corresponent que aquesta obligació s'ha complert. De la mateixa manera aquestes entitats han de conèixer els resultats dels reconeixements mèdics periòdics.

2. L'incompliment per part de l'empresa de l'obligació de fer els reconeixements mèdics previs o periòdics la constitueix en responsable directa de totes les prestacions que puguin derivar, en aquests casos, de malaltia professional, tant si l'empresa està associada a una mútua d'accidents de treball i malalties professionals, com si té coberta la protecció d'aquesta contingència en una entitat gestora.

3. L'incompliment per les mútues d'accidents de treball i malalties professionals del que disposa l'apartat 1 d'aquest article els fa incórrer en les responsabilitats següents:

a) Obligació d'ingressar a favor dels fins generals de prevenció i rehabilitació, a què es refereix l'article 73 d'aquesta Llei, l'import de les primes percebudes, amb un recàrrec que pot arribar al 100 per 100 d'aquest import.

b) Obligació d'ingressar, amb la destinació que s'ha fixat abans, una quantitat igual a la quantia a què equivalguin les responsabilitats a càrrec de l'empresa, en els supòsits a què es refereix l'apartat anterior d'aquest article; s'han d'incloure entre aquestes responsabilitats les que procedeixin d'acord amb el que disposa l'article 123 d'aquesta Llei.

c) Anul·lació, en cas de reincidència, de l'autorització per col·laborar en la gestió.

d) Qualsevol altres responsabilitats que siguin procedents d'acord amb el que disposen aquesta Llei i les seves disposicions d'aplicació i desplegament.

CAPÍTOL XI

Gestió

Article 198. *Gestió i col·laboració en la gestió.*

La gestió del règim general de la Seguretat Social, així com la col·laboració en la gestió per part de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social i empreses es regeix pel que disposa el capítol VII del títol I d'aquesta Llei.

Article 199. *Concerts per a la prestació de serveis administratius i sanitaris.*

Per millorar l'exercici de les seves funcions, els organismes de l'Administració de la Seguretat Social, d'acord amb les seves competències respectives, poden concertar amb entitats públiques o privades la mera prestació de serveis administratius, sanitaris o de recuperació professional. Els concerts que s'estableixin a aquest efecte han de ser aprovats pels departaments ministerials competents i la compensació econòmica que s'hi estipuli no pot consistir en el lliurament d'un percentatge de les quotes d'aquest règim general ni comportar, de cap manera, substitució en la funció gestora encomanada a aquells organismes.

CAPÍTOL XII

Règim financer

Article 200. *Sistema financer.*

El sistema financer del règim general de la Seguretat Social és el que preveu l'article 87 d'aquesta Llei, amb les particularitats que, en matèria d'accidents de treball, estableix l'article següent.

Article 201. *Normes específiques en matèria d'accidents de treball.*

1. Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social i, si s'escau, les empre-

ses responsables han de constituir a la Tresoreria General de la Seguretat Social, fins al límit de la seva responsabilitat respectiva, el valor actual del capital cost de les pensions que, d'acord amb aquesta Llei, s'obtinguin per invalidesa permanent o mort degudes a accident de treball. El Ministeri de Treball i Seguretat Social ha d'aprovar les taules de mortalitat i la taxa d'interès aplicables per a la determinació dels valors al·ludits.

2. En relació amb la protecció d'accidents de treball a què es refereix aquest article, el Ministeri de Treball i Seguretat Social pot establir l'obligació de les mútues d'accidents de treball i malalties professionals de reassegurar a la Tresoreria General de la Seguretat Social el percentatge dels riscos assumits que es determini, sense que, en cap cas, no sigui inferior al 10 per 100 ni superior al 30 per 100. A aquest efecte, se n'exclouen la situació d'incapacitat laboral transitòria i l'assistència sanitària i recuperació professional que corresponen durant la incapacitat.

En relació amb l'excés de pèrdues, no reassegurades d'acord amb el paràgraf anterior, les mútues d'accidents de treball i malalties professionals han de constituir els dipòsits oportuns o concertar, facultativament, reassegurances complementàries de les anteriors en les condicions que s'estableixin.

El Ministeri de Treball i Seguretat Social pot disposar la substitució de les obligacions que estableix aquest apartat per l'aplicació d'un altre sistema de compensació de resultats de la gestió de la protecció per accidents de treball.

3. Les mútues d'accidents de treball i malalties professionals o, si s'escau, les empreses responsables de les prestacions han d'ingressar a la Tresoreria General de la Seguretat Social els capitals en la quantia necessària per constituir una renda certa temporal durant vint-i-cinc anys, del 30 per 100 del salari dels treballadors que morin per conseqüència mediata o immediata d'accident de treball sense deixar cap familiar amb dret a pensió.

CAPÍTOL XIII

Aplicació de les normes generals del sistema

Article 202. *Dret supletori.*

En tot el que no preveu expressament aquest títol, cal atènyer-se al que disposen el títol I d'aquesta Llei, i també les disposicions que es dictin per a la seva aplicació i desplegament.

TÍTOL III

Protecció per atur

CAPÍTOL I

Normes generals

Article 203. *Objecte de la protecció.*

1. Aquest títol té per objecte regular la protecció de la contingència d'atur en què estiguin els qui, tot i poder i voler treballar, perdin la feina o se'ls redueixi la jornada ordinària de treball, en els termes que preveu l'article 208 d'aquesta Llei.

2. L'atur és total si el treballador cessa, amb caràcter temporal o definitiu, en l'activitat que duia a terme i és privat, consegüentment, del seu salari.

3. L'atur és parcial si al treballador se li redueix temporalment la jornada ordinària de treball, almenys en una

tercera part, sempre que el salari sigui objecte de la mateixa reducció.

Article 204. *Nivells de protecció.*

1. La protecció per atur s'estructura en un nivell contributiu i en un nivell assistencial, tots dos de caràcter públic i obligatori.

2. El nivell contributiu té com a objecte proporcionar prestacions substitutives de les rendes salarials deixades de percebre com a conseqüència de la pèrdua d'una feina anterior o de la reducció de la jornada.

3. El nivell assistencial, complementari de l'anterior, ha de garantir la protecció als treballadors aturats que estiguin en algun dels supòsits que inclou l'article 215.

Article 205. *Persones protegides.*

1. Estan compresos en la protecció per atur, sempre que tinguin previst cotitzar per aquesta contingència, els treballadors per compte d'altri inclosos en el règim general de la Seguretat Social, el personal contractat en règim de dret administratiu i els funcionaris d'ocupació al servei de les administracions públiques.

2. També hi estan compresos, amb les peculiaritats que s'estableixin per reglament, els treballadors per compte d'altri inclosos en els règims especials de la Seguretat Social que protegeixen aquesta contingència.

3. També s'estén la protecció per atur, en les condicions que preveu aquest títol, als alliberats de presó.

Article 206. *Acció protectora.*

1. La protecció per atur comprèn les prestacions següents:

1r En el nivell contributiu:

a) Prestació per atur total o parcial.

b) Abonament de l'aportació de l'empresa corresponent a les cotitzacions a la Seguretat Social durant la percepció de les prestacions per atur, llevat dels supòsits que preveu l'apartat 2 de l'article 214, així com del complement de l'aportació del treballador en els termes que preveu l'apartat 4 de l'article 214 d'aquesta Llei.

2n En el nivell assistencial:

a) Subsidi per atur.

b) Abonament de les cotitzacions a la Seguretat Social corresponents a les prestacions d'assistència sanitària, protecció a la família i, si s'escau, jubilació, durant la percepció del subsidi per atur.

2. A més de les prestacions compreses a l'apartat anterior, s'han de fer accions específiques de formació, perfeccionament, orientació i reconversió professionals a favor dels treballadors aturats.

CAPÍTOL II

Nivell contributiu

Article 207. *Requisits per al naixement del dret a les prestacions.*

Per tenir dret a les prestacions per atur, les persones compreses a l'article 205 han de reunir els requisits següents:

a) Estar afiliades a la Seguretat Social i en situació d'alta o assimilada a l'alta en els casos que es determinin per reglament.

b) Tenir cobert el període mínim de cotització a què es refereix l'apartat 1 de l'article 210 d'aquesta Llei, dins

els sis anys anteriors a la situació legal d'atur o en el moment en què va cessar l'obligació de cotitzar.

c) Estar en situació legal d'atur.

d) No haver complert l'edat ordinària que s'exigeixi en cada cas per causar dret a la pensió contributiva de jubilació, llevat que el treballador no tingui acreditat el període de cotització requerit per a això, o es tracti de supòsits de suspensió de relacions laborals o reducció de jornada autoritzats per resolució administrativa.

Article 208. *Situació legal d'atur.*

1. Estan en situació legal d'atur els treballadors inclosos en algun dels supòsits següents:

1r Si s'extingeix la relació laboral:

a) En virtut d'un expedient de regulació d'ocupació.

b) Per defunció, jubilació o incapacitat de l'empresari individual, si això determina l'extinció del contracte de treball.

c) Per acomiadament procedent o improcedent. En el cas d'acomiadament procedent, és necessària la sentència de l'ordre jurisdiccional social.

d) Per acomiadament basat en causes objectives.

e) Per resolució voluntària per part del treballador, en els supòsits que preveuen els articles 40, 41.3 i 50 de l'Estatut dels treballadors.

f) Per expiració del temps convingut o realització de l'obra o servei objecte del contracte, sempre que aquestes causes no hagin actuat per denúncia del treballador.

g) Per resolució de la relació laboral, durant el període de prova, a instància de l'empresari, sempre que l'extinció de la relació laboral anterior s'hagi produït a causa d'algun dels supòsits que considera aquest apartat, o hagi transcorregut un termini de tres mesos des d'aquesta extinció o des de la sentència que va declarar l'acomiadament procedent.

2n Si se suspèn la relació laboral en virtut d'un expedient de regulació d'ocupació.

3r Si es redueix en una tercera part, almenys, la jornada de treball, en els termes que s'estableixin per reglament.

4t Si els treballadors fixos de caràcter discontinu no tenen cap ocupació efectiva, en els termes que s'estableixin per reglament.

5è Si els treballadors retornen a Espanya perquè se'ls extingeix la relació laboral al país estranger, sempre que no obtinguin cap prestació per atur en aquell país i acreditin una cotització suficient abans de sortir d'Espanya.

2. No es consideren en situació legal d'atur els treballadors que estan en els supòsits següents:

1r Si cessen voluntàriament en el treball, llevat del que preveu l'apartat 1.1.e) d'aquest article.

2n Si han estat acomiadats i no reclamen dins el termini i en la forma escaient contra la decisió empresarial, llevat del que preveu l'apartat 1.1.d) d'aquest article.

3r Si, una vegada declarat improcedent o nul l'acomiadament per sentència ferma i comunicada per l'ocupador la data de reincorporació al treball, el treballador no exerceix aquest dret o no fa ús, si s'escau, de les accions que preveu l'article 276 de la Llei de procediment laboral.

4t Si no han sol·licitat el reingrés al lloc de treball en els casos i dins els terminis que estableix la legislació vigent.

Article 209. *Sol·licitud i naixement del dret a les prestacions.*

1. Les persones que compleixin els requisits que estableix l'article 207 d'aquesta Llei han de sol·licitar a

l'entitat gestora competent el reconeixement del dret a les prestacions, que neix a partir de la situació legal d'atur, sempre que se sol·liciti dins el termini dels quinze dies següents. La sol·licitud implica la inscripció com a demandant d'ocupació, si aquesta no s'ha fet prèviament.

2. Els qui acreditin complir els requisits que estableix l'article 207, però presentin la sol·licitud transcorregut el termini de quinze dies a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article, tenen dret al reconeixement de la prestació a partir de la data de la sol·licitud, però perden tots els dies de prestació que hi hagi entre la data en què hauria tingut lloc el naixement del dret si s'hagués sol·licitat dins el termini i en la forma escaient i aquella en què efectivament s'hagi formulat la sol·licitud.

3. En el supòsit d'acomiadament procedent, el treballador queda inscrit com a demandant d'ocupació durant un període d'espera de tres mesos des del moment de la sentència, transcorreguts els quals neix el dret, sempre que se sol·liciti en les condicions que preveuen els apartats anteriors.

Article 210. Durada de la prestació per atur.

1. La durada de la prestació per atur està en funció dels períodes d'ocupació cotitzada els sis anys anteriors a la situació legal d'atur o en el moment en què va cessar l'obligació de cotitzar, d'acord amb l'escala següent:

Període de cotització (en dies)	Període de prestació (en dies)
Des de 360 fins a 539	120
Des de 540 fins a 719	180
Des de 720 fins a 899	240
Des de 900 fins a 1.079	300
Des de 1.080 fins a 1.259	360
Des de 1.260 fins a 1.439	420
Des de 1.440 fins a 1.619	480
Des de 1.620 fins a 1.799	540
Des de 1.800 fins a 1.979	600
Des de 1.980 fins a 2.159	660
Des de 2.160	720

2. A l'efecte de determinació del període d'ocupació cotitzada a què es refereix l'apartat anterior, s'han de tenir en compte totes les cotitzacions que no hagin estat computades per al reconeixement d'un dret anterior, tant de nivell contributiu com assistencial. No es computen les cotitzacions corresponents al temps d'abonament de la prestació que efectuï l'entitat gestora o, si s'escau, l'empresa.

3. Si el dret a la prestació s'extingeix perquè el titular realitza un treball de durada igual o superior a dotze mesos, aquest pot optar, en cas que se li reconegui una nova prestació, entre reobrir el dret inicial pel període que li restava i les bases i els tipus que li corresponien, o percebre la prestació generada per les noves cotitzacions efectuades. Quan el treballador opti per la prestació anterior, les cotitzacions que van generar aquella prestació per la qual no hagi optat no es poden computar per al reconeixement d'un dret posterior, de nivell contributiu o assistencial.

Article 211. Quantia de la prestació per atur.

1. La base reguladora de la prestació és la mitjana de la base per la qual s'ha cotitzat per aquesta contingència durant els últims sis mesos del període a què es refereix l'apartat 1 de l'article anterior.

2. La quantia de la prestació es determina aplicant a la base reguladora els percentatges següents: el 70 per

100 durant els cent vuitanta primers dies i el 60 per 100 a partir del dia cent vuitanta-u.

3. La quantia de la prestació no ha de ser superior al 170 per 100 del salari mínim interprofessional, excepte en el cas que el treballador tingui fills a càrrec seu; en aquest cas, la quantia màxima es pot elevar de manera reglamentària, en funció del nombre de fills, fins al 220 per 100 d'aquest salari. El límit mínim de la prestació és el 100 per 100 o el 75 per 100 del salari mínim interprofessional, segons si el treballador té, respectivament, fills a càrrec seu o no. En cas d'atur per pèrdua d'ocupació a temps parcial, les quanties mínima i màxima s'han de determinar tenint en compte el salari mínim interprofessional que hagi correspost al treballador en funció de les hores treballades.

A l'efecte del que preveu aquest apartat, s'ha de tenir en compte el salari mínim interprofessional, incloent-hi la part proporcional de dues pagues extraordinàries, vigent en el moment del naixement del dret.

4. La prestació per atur parcial es determina, segons les regles assenyalades en els apartats anteriors, en proporció a la reducció de la jornada de treball.

Article 212. Suspensió del dret.

1. El dret a la percepció de la prestació per atur, l'ha de suspendre l'entitat gestora en els casos següents:

a) Durant un mes quan, llevat que hi hagi una causa justificada, el titular del dret no comparegui, amb el requeriment previ, davant l'entitat gestora, no renovi la demanda d'ocupació en la forma i les dates que determini l'entitat gestora en el document de renovació de la demanda, o no torni dins el termini a l'Institut Nacional d'Ocupació el justificant corresponent d'haver comparegut en el lloc i les dates indicats per cobrir les ofertes d'ocupació facilitades per aquest Institut.

b) Mentre el titular del dret estigui prestant el servei militar o realitzant una prestació social substitutòria. No se suspèn el dret si el titular té responsabilitats familiars i no gaudeix de renda cap familiar amb una quantia que excedeixi el salari mínim interprofessional.

c) Mentre el titular del dret estigui complint condemna que impliqui privació de llibertat. No se suspèn el dret en el mateix supòsit que preveu l'apartat anterior.

d) Mentre el titular del dret realitzi un treball d'una durada inferior a dotze mesos.

2. La suspensió del dret a la prestació suposa la interrupció del seu abonament i no afecta el període de la seva percepció, llevat del supòsit que preveu l'apartat a) anterior, en el qual el període de percepció de la prestació s'ha de reduir per temps igual al de la suspensió produïda.

Article 213. Extinció del dret.

1. El dret a la percepció de la prestació per atur s'extingeix en els casos següents:

a) Esgotament del termini de durada de la prestació.

b) Rebuig d'una oferta d'ocupació adequada o negativa a participar en treballs de col·laboració social, en programes d'ocupació o en accions de promoció, formació i reconversió professionals, llevat de causa justificada.

c) Imposició de sanció d'extinció de la prestació, en els termes que preveu l'article 46 de la Llei 8/1988, de 7 d'abril, sobre infraccions i sancions d'ordre social.

d) Realització d'un treball de durada igual o superior a dotze mesos, sense perjudici del que estableix l'apartat 3 de l'article 210.

e) Compliment, per part del titular del dret, de l'edat ordinària de jubilació, amb les excepcions que estableix l'article 207.d).

f) Passar a ser pensionista de jubilació, o d'invalidesa permanent en els graus d'incapacitat permanent total per a la professió habitual, incapacitat permanent absoluta per a qualsevol feina o gran invalidesa. No obstant això, en aquests casos d'invalidesa el beneficiari pot optar per la prestació més favorable.

g) Trasllet de residència a l'estranger, llevat dels casos que es determinin per reglament.

h) Renúncia voluntària al dret.

2. A l'efecte que preveu aquest títol, s'entén per col·locació adequada aquella que es correspongui amb la professió habitual del treballador o qualsevol altra que s'ajusti a les seves aptituds físiques i formatives i impliqui un salari equivalent a l'establert en el sector en el qual se li ofereixi el lloc de treball, amb independència de la quantia de la prestació a què tingui dret, i no suposi un canvi de la seva residència habitual, llevat que tingui possibilitat d'allotjament apropiat en el lloc de la nova ocupació. En tot cas, s'entén per col·locació adequada la coincident amb l'última activitat laboral duta a terme.

3. Els treballs de col·laboració social que l'entitat gestora pot exigir als perceptors de prestacions per atur no impliquen l'existència d'una relació laboral entre l'aturat i l'entitat en què es prestin aquests treballs, per la qual cosa el treballador manté el dret a percebre la prestació o el subsidi per atur que li correspongui.

L'entitat gestora ha de promoure la formalització de concerts amb administracions públiques i entitats sense finalitat de lucre en què s'identifiquin, en les condicions que s'estableixin per reglament, aquests treballs de col·laboració social que, en tot cas, han de reunir els requisits següents:

a) Ser d'utilitat social i redundar en benefici de la comunitat.

b) Tenir caràcter temporal.

c) Coincidir amb les aptituds físiques i formatives del treballador aturat.

d) No suposar un canvi de residència habitual del treballador.

Article 214. *Cotització durant la situació d'atur.*

1. Durant el període de percepció de la prestació per atur, l'entitat gestora ha d'ingressar les cotitzacions a la Seguretat Social, ha d'assumir l'aportació empresarial i descomptar de la quantia de la prestació, incloent-hi els supòsits a què fa referència l'apartat 3 de l'article 211 d'aquesta Llei, l'aportació que correspongui al treballador.

2. En els supòsits de reducció de jornada o suspensió del contracte, l'empresa ha d'ingressar l'aportació que li correspongui, i l'entitat gestora ha d'ingressar únicament l'aportació del treballador una vegada efectuat el descompte a què es refereix l'apartat anterior.

3. Quan s'hagi extingit la relació laboral, la cotització a la Seguretat Social no ha d'incloure les quotes corresponents a atur, accidents de treball i malalties professionals, fons de garantia salarial i formació professional.

4. Durant la percepció de la prestació per atur, l'aportació del treballador a la Seguretat Social s'ha de reduir un 35 per 100, que ha d'abonar l'entitat gestora. En el supòsit de treballadors fixos del règim especial agrari, aquesta reducció és del 72 per 100.

CAPÍTOL III

Nivell assistencial

Article 215. *Beneficiaris del subsidi per atur.*

1. Són beneficiaris del subsidi:

1r Els aturats que figurin inscrits com a demandants d'ocupació durant el termini d'un mes, que no hagin

rebutjat cap oferta d'ocupació adequada ni s'hagin negat a participar, llevat que hi hagi una causa justificada, en accions de promoció, formació o reconversió professionals, i que no tinguin rendes de qualsevol naturalesa superiors, en còmput mensual, al 75 per 100 del salari mínim interprofessional, excloent-ne la part proporcional de dues pagues extraordinàries, i que estiguin en alguna de les situacions següents:

a) Haver esgotat la prestació per atur i tenir responsabilitats familiars.

b) Haver esgotat un dret a prestació per atur de, com a mínim, tres-cents seixanta dies de durada, no tenir responsabilitats familiars i tenir més de quaranta-cinc anys en la data de l'esgotament.

c) Ser treballador emigrant que, havent retornat de l'estranger, no tingui dret a la prestació per atur i hagi treballat, com a mínim, sis mesos a l'estranger des de la seva última sortida d'Espanya.

d) Haver estat alliberat de presó i no tenir dret a la prestació per atur, sempre que la privació de llibertat hagi estat per un temps superior a sis mesos.

e) Haver estat declarat plenament capaç o invàlid en el grau d'incapacitat permanent parcial per a la professió habitual, com a conseqüència d'un expedient de revisió per millora d'una situació d'invalidesa en els graus d'incapacitat permanent total per a la professió habitual, incapacitat permanent absoluta per a qualsevol feina o gran invalidesa.

2n Els aturats que reuneixin els requisits a què es refereix l'apartat 1.1. d'aquest article, llevat del relatiu al període d'espera, i que estiguin en situació legal d'atur i no tinguin dret a la prestació contributiva, pel fet de no haver cobert el període mínim de cotització, sempre que:

a) Hagin cotitzat almenys tres mesos i tinguin responsabilitats familiars.

b) Hagin cotitzat almenys sis mesos, encara que no tinguin responsabilitats familiars.

3r Els treballadors de més de cinquanta-dos anys, encara que no tinguin responsabilitats familiars, sempre que estiguin en algun dels supòsits que consideren els apartats anteriors, hagin cotitzat per atur almenys durant sis anys al llarg de la seva vida laboral i acreditin que, en el moment de la sol·licitud, que reuneixen tots els requisits, llevat de l'edat, per accedir a qualsevol tipus de pensió contributiva de jubilació en el sistema de la Seguretat Social.

4t Els aturats de més de quaranta-cinc anys en la data en què hagin esgotat un dret a prestacions per atur de set-cents vint dies de durada, que compleixin tots els requisits que estableix l'apartat 1.1 d'aquest article, excepte el relatiu al període d'espera, tenen dret a un subsidi especial amb caràcter previ a la sol·licitud del subsidi per atur que preveuen els paràgrafs a) i b) d'aquest apartat 1.1, sempre que no hagin generat dret a una nova prestació de nivell contributiu o no tinguin dret al subsidi que preveu l'apartat anterior.

2. A l'efecte del que preveu aquest article, s'entén per responsabilitats familiars tenir a càrrec el cònjuge, fills de menys de vint-i-sis anys o més grans incapacitats, o menors acollits, quan la renda del conjunt de la unitat familiar així constituïda, inclòs el sol·licitant, dividida pel nombre de membres que la componen, no superi el 75 per 100 del salari mínim interprofessional, excloent-ne la part proporcional de dues pagues extraordinàries.

No es considera a càrrec el cònjuge, els fills o menors acollits, amb rendes de qualsevol naturalesa superiors al 75 per 100 del salari mínim interprofessional, excloent-ne la part proporcional de dues pagues extraordinàries.

Article 216. Durada del subsidi.

1. La durada del subsidi per atur és de sis mesos prorrogables, per períodes semestrals, fins a un màxim de divuit mesos, excepte en els casos següents:

1r Aturats inclosos a l'apartat 1.1.a) de l'article anterior que en la data de l'esgotament de la prestació per atur:

a) Tinguin més de quaranta-cinc anys i hagin esgotat un dret a prestacions per atur de, com a mínim, cent vint dies. En aquest cas, el subsidi es prorroga fins a un màxim de vint-i-quatre mesos.

b) Tinguin més de quaranta-cinc anys i hagin esgotat un dret a prestacions per atur de, com a mínim, cent vuitanta dies. En aquest cas, el subsidi es prorroga fins a un màxim de trenta mesos.

c) Siguin menors de quaranta-cinc anys que hagin esgotat un dret a prestacions per atur de, com a mínim, cent vuitanta dies. En aquest cas, el subsidi es prorroga fins a un màxim de vint-i-quatre mesos.

2n Aturats inclosos a l'apartat 1.1.b) de l'article anterior. En aquest cas la durada del subsidi és de sis mesos improrrogables.

2. En el cas que preveu l'apartat 1.2 de l'article anterior, la durada del subsidi és la següent:

a) En cas que el treballador tingui responsabilitats familiars:

Període de cotització	Durada del subsidi
3 mesos de cotització	3 mesos
4 mesos de cotització	4 mesos
5 mesos de cotització	5 mesos
6 mesos de cotització o més	21 mesos

Si el subsidi té una durada de vint-i-un mesos, es reconeix per un període de sis mesos, prorrogables fins a esgotar-ne la durada màxima.

b) En cas que el treballador no tingui responsabilitats familiars i tingui almenys sis mesos de cotització, la durada del subsidi és de sis mesos improrrogables.

En els dos supòsits, les cotitzacions que van servir per al naixement del subsidi no es poden tenir en compte per al reconeixement d'un futur dret a la prestació del nivell contributiu.

3. En el supòsit que preveu l'apartat 1.3 de l'article anterior, el subsidi s'ha d'estendre fins que el treballador arribi a l'edat que li permeti accedir a la pensió contributiva de jubilació, en qualsevol de les seves modalitats.

4. El subsidi especial per a més grans de quaranta-cinc anys, que preveu l'apartat 1.4 de l'article anterior, té una durada de sis mesos.

5. La durada del subsidi en el cas de treballadors fixos discontinus que estiguin en les situacions que preveuen els paràgrafs a) i b) de l'apartat 1.1 i l'apartat 1.2 de l'article anterior, és equivalent al nombre de mesos cotitzats l'any anterior a la sol·licitud.

No són aplicables a aquests treballadors, mentre mantinguin aquesta condició, el subsidi per atur per a més grans de cinquanta-dos anys ni el subsidi especial per a més grans de quaranta-cinc anys, que preveuen, respectivament, els apartats 1.3 i 1.4 de l'article anterior.

Article 217. Quantia del subsidi.

1. La quantia del subsidi per atur és igual al 75 per 100 del salari mínim interprofessional vigent en cada moment, excloent-ne la part proporcional de dues pagues extraordinàries. En el cas d'atur per pèrdua d'un treball a

temps parcial, aquesta quantia es percep en proporció a les hores treballades prèviament, en els supòsits que preveuen els paràgrafs a) i b) de l'apartat 1.1, i els apartats 1.2, 1.3 i 1.4 de l'article 215.

2. No obstant això, la quantia del subsidi especial per a més grans de quaranta-cinc anys a què es refereix l'apartat 1.4 de l'article 215 es determina en funció de les responsabilitats familiars del treballador, apreciades de conformitat amb el que disposa l'apartat 2 d'aquest article, d'acord amb els percentatges següents del salari mínim interprofessional vigent en cada moment, excloent-ne la part proporcional de les pagues extraordinàries:

a) 75 per 100, si el treballador té un o cap familiar al seu càrrec.

b) 100 per 100, si el treballador té dos familiars al seu càrrec.

c) 125 per cent, si el treballador té tres familiars o més al seu càrrec.

3. Les quanties assenyalades a l'apartat anterior també són aplicables durant els sis primers mesos als aturats que passen a percebre el subsidi previst per a més grans de cinquanta-dos anys, a què es refereixen l'apartat 1.3 de l'article 215 i l'apartat 3 de l'article 216, sempre que reuneixin els requisits que s'exigeixen per accedir a aquest subsidi especial.

Article 218. Cotització durant la percepció del subsidi.

1. Durant la percepció del subsidi, l'entitat gestora ha d'ingressar les cotitzacions a la Seguretat Social corresponents a les prestacions d'assistència sanitària i, si s'escau, protecció a la família.

2. En el supòsit de subsidi per atur per a treballadors de més de cinquanta-dos anys, l'entitat gestora ha de cotitzar, a més, per la contingència de jubilació.

3. En els casos de percepció del subsidi per atur, quan es tracti de treballadors fixos discontinus i el beneficiari hagi acreditat, a l'efecte de reconeixement del subsidi, un període d'ocupació cotitzada de cent vuitanta dies o més, l'entitat gestora també ha d'ingressar les cotitzacions a la Seguretat Social corresponents a la contingència de jubilació, durant un període de seixanta dies, a partir de la data en què neixi el dret al subsidi per atur.

4. A l'efecte de determinar la cotització dels supòsits que s'assenyalen en els apartats anteriors, s'ha de prendre com a base de cotització el límit mínim de cotització vigent a cada moment.

Article 219. Dinàmica del dret.

1. El dret al subsidi per atur neix a partir de l'endemà del dia en què es compleixi el termini d'espera d'un mes que estableix l'apartat 1.1 de l'article 215, o, després del mateix termini d'espera, des de l'esgotament del subsidi especial per a més grans de quaranta-cinc anys, llevat dels supòsits següents:

a) El subsidi que preveu l'apartat 1.2 de l'esmentat article 215 neix a partir de l'endemà del dia de la situació legal d'atur, excepte quan es tracti d'acomiadament procedent; en aquest cas el dret neix a partir de l'endemà del dia en què es compleixi el termini d'espera de tres mesos a què es refereix l'apartat 3 de l'article 209, comptats des de la situació legal d'atur.

b) El subsidi especial per a més grans de quaranta-cinc anys, que preveu l'apartat 1.4 de l'article 215, neix a partir de l'endemà del dia que es produeix l'extinció per esgotament de la prestació per atur reconeguda.

Per a això és necessari, en tots els supòsits, que el subsidi se sol·liciti dins els quinze dies següents a les dates indicades abans. Altrament, el dret neix a partir de l'endemà del dia de la sol·licitud, i se'n redueix la durada

de tants dies com hi hagi entre la data en què hagi tingut lloc el naixement del dret, si s'ha sol·licitat dins el termini i en la forma escaient, i aquella en què efectivament s'hagi formulat la sol·licitud.

2. Són aplicables al subsidi per atur les normes sobre suspensió i extinció que preveuen els articles 212 i 213.

3. L'acceptació d'un treball d'una durada inferior a dotze mesos durant el termini d'espera no afecta el dret a obtenir el subsidi, que queda en suspens fins a la finalització del treball.

CAPÍTOL IV

Règim de les prestacions

Article 220. *Automaticitat del dret a les prestacions.*

L'entitat gestora competent ha de pagar les prestacions per atur en els supòsits d'incompliment de les obligacions d'afiliació, alta i de cotització, sense perjudici de les accions que pugui adoptar contra l'empresa infractora i la responsabilitat que correspongui a aquesta per les prestacions abonades.

Article 221. *Incompatibilitats.*

1. La prestació o el subsidi per atur són incompatibles amb el treball per compte propi, encara que la seva realització no impliqui la inclusió obligatòria en algun dels règims de la Seguretat Social, o amb el treball per compte d'altri, excepte quan aquest es realitzi a temps parcial; en aquest cas s'ha de deduir de l'import de la prestació o el subsidi la part proporcional al temps treballat.

2. També són incompatibles amb l'obtenció de pensions o prestacions de caràcter econòmic de la Seguretat Social, llevat que aquestes hagin estat compatibles amb el treball que va originar la prestació per atur.

Article 222. *Atur i incapacitat laboral transitòria.*

1. Quan el treballador estigui en situació d'incapacitat laboral transitòria i durant aquesta s'extingeixi el seu contracte, per alguna de les causes que preveu l'apartat 1 de l'article 208, ha de continuar percebent la prestació per incapacitat laboral transitòria fins que s'extingeixi aquesta situació, i llavors passa a la situació legal d'atur i a percebre, si reuneix els requisits necessaris, la prestació corresponent. En aquest cas no s'ha de descomptar del període de percepció de la prestació per atur el temps que hagi romàs en situació d'incapacitat laboral transitòria.

2. Quan el treballador estigui percebent la prestació per atur total i passi a la situació d'incapacitat laboral transitòria ha de percebre la prestació per aquesta última contingència en una quantia igual a la prestació per atur, llevat que la que li correspongui per incapacitat laboral transitòria sigui superior; en aquest cas ha de percebre aquesta última. El període de percepció de la prestació per atur no s'amplia per la circumstància que el treballador passi a la situació d'incapacitat laboral transitòria. Durant aquesta situació, l'entitat gestora de les prestacions per atur ha de continuar satisfent les cotitzacions a la Seguretat Social d'acord amb el que preveu el paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article 206.

CAPÍTOL V

Règim financer i gestió de les prestacions

SECCIÓ 1a RÈGIM FINANCER

Article 223. *Finançament.*

1. L'acció protectora que regula l'article 206 d'aquesta Llei es finança mitjançant la cotització d'empresaris i treballadors i l'aportació de l'Estat.

2. La quantia de l'aportació de l'Estat ha de ser cada any la que fixi la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

Article 224. *Base i tipus de cotització.*

La base de cotització per a la contingència d'atur, en tots els règims de la Seguretat Social que la tinguin coberta, ha de ser la corresponent a les contingències d'accidents de treball i malalties professionals. El tipus aplicable a aquesta base ha de ser el que estableixi, per a cada any, la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

Article 225. *Recaptació.*

Les quotes d'atur, mentre es recaptin conjuntament amb les quotes de Seguretat Social, s'han de liquidar i ingressar en la forma, els termes i les condicions que s'estableixen per a aquestes últimes.

SECCIÓ 2a GESTIÓ DE LES PRESTACIONS

Article 226. *Entitat gestora.*

1. Correspon a l'Institut Nacional d'Ocupació gestionar les funcions i els serveis derivats de les prestacions de protecció per atur, i declarar el reconeixement, la suspensió, l'extinció i la represa de les prestacions, sense perjudici de les atribucions reconegudes als òrgans competents de l'Administració laboral en matèria de sancions.

2. Les empreses han de col·laborar amb l'entitat gestora, assumint el pagament delegat de la prestació per atur en els supòsits i en les condicions que es determinin per reglament.

Article 227. *Reintegrament de pagaments indeguts.*

1. Correspon a l'entitat gestora competent, tant en període voluntari com en la via executiva, exigir la devolució de les prestacions percebudes indegudament pels treballadors i el reintegrament de les prestacions del pagament de les quals sigui responsable directe l'empresari.

2. A aquest efecte, l'entitat gestora pot concertar els serveis que consideri convenient amb la Tresoreria General de la Seguretat Social o amb qualsevol de les administracions públiques.

Article 228. *Pagament de les prestacions.*

1. L'entitat gestora ha de dictar resolució motivada, que reconegui o denegui el dret a les prestacions per atur, en el termini dels quinze dies següents a la data en què s'hagi formulat la sol·licitud dins el termini i en la forma escaient.

2. El pagament de la prestació, l'ha d'efectuar l'entitat gestora o la mateixa empresa, en els supòsits i en les condicions que es determinin per reglament.

3. Quan així ho estableixi algun programa de foment d'ocupació, l'entitat gestora pot abonar una sola vegada el valor actual de l'import de la prestació de nivell contributiu, corresponent al període a què tingui dret el treballador en funció de les cotitzacions efectuades.

Article 229. *Control de les prestacions.*

Sense perjudici de les facultats dels serveis competents respecte a inspecció i control a l'efecte de la sanció de les infraccions que es puguin cometre en la percepció de les prestacions per atur, correspon a l'entitat gestora controlar el compliment del que estableix aquest títol i comprovar les situacions de frau que es puguin cometre.

CAPÍTOL VI

Règim d'obligacions, infraccions i sancions Article 230. *Obligacions dels empresaris.*

Són obligacions dels empresaris:

- a) Cotitzar per l'aportació empresarial a la contingència d'atur.
- b) Ingressar les aportacions pròpies i les dels treballadors en la seva totalitat, per tal com són responsables del compliment de l'obligació de cotització.
- c) Proporcionar la documentació i informació que es determinin per reglament a l'efecte del reconeixement, la suspensió, l'extinció o la represa del dret a les prestacions.
- d) Lliurar al treballador el certificat d'empresa, dins el termini i en la forma que es determinin per reglament.
- e) Abonar a l'entitat gestora competent les prestacions satisfetes per aquesta als treballadors quan l'empresa hagi estat declarada responsable de la prestació per haver incomplert les obligacions en matèria d'afiliació, alta o cotització.
- f) Procedir, si s'escau, al pagament delegat de les prestacions per atur.

Article 231. *Obligacions dels treballadors.*

Són obligacions dels treballadors:

- a) Cotitzar per l'aportació corresponent a la contingència d'atur.
- b) Proporcionar la documentació i informació que es determinin per reglament a l'efecte del reconeixement, la suspensió, l'extinció o la represa del dret a les prestacions.
- c) Participar en les accions de formació professional i en els treballs temporals de col·laboració social que determini l'Institut Nacional d'Ocupació i acceptar la col·locació adequada que li ofereixi l'Oficina d'Ocupació.
- d) Renovar la demanda d'ocupació en la forma i les dates en què l'entitat gestora determini en el document de renovació de la demanda i comparèixer quan hagi estat requerit prèviament davant l'entitat gestora.
- e) Sol·licitar la baixa en les prestacions per atur quan es produeixin situacions de suspensió o extinció del dret o es deixin de reunir els requisits exigits per a la seva percepció.
- f) Reintegrar les prestacions percebudes indegudament.
- g) Retornar a l'Institut Nacional d'Ocupació, en el termini de cinc dies, el justificant corresponent d'haver comparegut en el lloc i la data indicats per cobrir les ofertes d'ocupació que faciliti aquest Institut.

Article 232. *Infraccions i sancions.*

En matèria d'infraccions i sancions, cal atènyer-se al que disposen aquest títol i la Llei 8/1988, de 7 d'abril, sobre infraccions i sancions d'ordre social.

Article 233. *Recursos.*

Les decisions de l'entitat gestora competent, relatives al reconeixement, la denegació, la suspensió o l'extinció de qualsevol de les prestacions per atur es poden recórrer davant dels òrgans jurisdiccionals de l'ordre social.

CAPÍTOL VII

Dret supletori Article 234. *Dret supletori.*

En tot el que no preveu expressament aquest títol, cal atènyer-se al que disposen els dos títols precedents d'aquesta Llei.

Disposició addicional primera. *Protecció dels treballadors emigrants.*

1. El Govern ha d'adoptar les mesures necessàries perquè l'acció protectora de la Seguretat Social s'estengui als espanyols que es traslladin a un país estranger per causes de feina i als familiars que tinguin al seu càrrec o sota la seva dependència.

Amb aquesta finalitat, el Govern ha de proveir tot el que sigui necessari per garantir als emigrants la igualtat o assimilació amb els nacionals del país de recepció en matèria de Seguretat Social, directament o a través dels organismes intergovernamentals competents, així com mitjançant la ratificació de convenis internacionals de treball, l'adhesió a convenis multilaterals i la subscripció de tractats i acords amb els estats receptors.

En els casos en què no hi hagi convenis o, per qualsevol causa o circumstància, aquests no cobreixin determinades prestacions de la Seguretat Social, el Govern, mitjançant les disposicions corresponents, estén la seva acció protectora en la matèria tant als emigrants com als seus familiars residents a Espanya.

2. Els accidents que es produeixin durant el viatge de sortida o de tornada dels emigrants en les operacions realitzades per la Direcció General de Migracions, o amb la seva intervenció, tenen la consideració d'accidents de treball, sempre que hi concorrin les condicions que es determinin per reglament; amb aquesta finalitat, aquest centre directiu ha d'establir amb l'Administració de la Seguretat Social els concerts corresponents per a la protecció d'aquesta contingència. Les prestacions econòmiques que corresponguin per l'accident, d'acord amb el que disposa aquest apartat, són compatibles amb qualsevol altres indemnitzacions o prestacions a què l'accident pugui donar dret.

Tenen la mateixa consideració les malalties que tinguin la causa directa en el viatge d'anada o tornada.

Disposició addicional segona. *Protecció dels treballadors minusvàlids.*

Els treballadors minusvàlids ocupats en els centres especials d'ocupació queden inclosos en el règim corresponent de la Seguretat Social. El Govern ha de dictar les normes específiques de les seves condicions de treball i de Seguretat Social, atènyent les característiques peculiars de la seva activitat laboral.

Disposició addicional tercera. *Inclusió en la Seguretat Social dels esportistes d'alt nivell.*

El Govern, com a mesura per facilitar la integració social i professional plena dels esportistes d'alt nivell, pot establir-ne la inclusió en el sistema de la Seguretat Social.

Disposició addicional quarta. *Modalitats d'integració dels socis treballadors i dels socis de treball de les cooperatives.*

1. Els socis treballadors de les cooperatives de treball associat gaudeixen dels beneficis de la Seguretat

Social i la cooperativa pot optar entre les modalitats següents:

a) Com a assimilats a treballadors per compte d'altri. Les cooperatives han de quedar integrades en el règim general o en algun dels règims especials de la Seguretat Social, si és procedent, d'acord amb la seva activitat.

b) Com a treballadors autònoms, en el règim especial corresponent.

Les cooperatives han d'exercir l'opció en els estatuts, i només poden modificar l'opció en els supòsits i les condicions que el Govern estableixi.

2. Els socis treballadors de les cooperatives d'exploració comunitària de la terra, així com els socis de treball a què es refereix l'article 30 de la Llei 3/1987, de 2 d'abril, general de cooperatives, a l'efecte de Seguretat Social, són assimilats, en tot cas, a treballadors per compte d'altri.

3. En tot cas, no són aplicables a les cooperatives de treball associat, ni a les cooperatives d'exploració comunitària de la terra ni als socis treballadors que les integren, les normes sobre cotització i prestacions del Fons de garantia salarial.

4. Fins que no es produeixi la inclusió del col·lectiu professional dels col·legis o les associacions professionals de metges en el sistema de la Seguretat Social, d'acord amb les previsions del Reial decret 2504/1980, de 24 d'octubre, el que disposa l'apartat 1 d'aquesta disposició addicional no és aplicable als professionals integrats en aquests col·legis o aquestes associacions que siguin socis treballadors de les cooperatives sanitàries a què es refereix el número 3 de l'article 144 de la Llei 3/1987, de 2 d'abril, general de cooperatives.

5. S'autoritza el Govern per regular l'abast, els termes i les condicions de l'opció que preveu aquesta disposició, així com, si s'escau, per adaptar les normes dels règims de la Seguretat Social a les peculiaritats de l'activitat cooperativa.

Disposició addicional cinquena. Règim de Seguretat Social dels assegurats que presten serveis a l'Administració de les Comunitats Europees.

L'assegurat que hagi estat comprès en l'àmbit personal de cobertura del sistema de la Seguretat Social que passi a prestar serveis a l'Administració de les Comunitats Europees i que opti per exercir el dret que li concedeix l'article 11, apartat 2, de l'annex VIII de l'Estatut dels funcionaris de les Comunitats Europees, aprovat pel Reglament 259/1968, del Consell, de 29 de febrer de 1968, en la redacció que fa d'aquest article el Reglament 571/1992, del Consell, de 2 de març de 1992, queda exclòs de l'acció protectora d'aquest sistema pel que fa a la pensió de jubilació, una vegada s'hagi realitzat la transferència a les Comunitats a què es refereix l'estatut esmentat.

No obstant el que assenyala el paràgraf anterior, si l'interessat cessa la prestació de serveis en l'Administració de les Comunitats i torna a Espanya, fa una activitat laboral per compte d'altri o propi que dona ocasió a la seva nova inclusió en el sistema de la Seguretat Social i exerceix el dret que li confereix l'article 11, apartat 1, de l'annex VIII de l'Estatut dels funcionaris de les Comunitats, una vegada produït l'ingrés corresponent a la Tresoreria General de la Seguretat Social, en el moment de causar dret a la pensió de jubilació en aquest sistema se li ha de computar el temps que hagi romàs al servei de les Comunitats.

Disposició addicional sisena. Protecció dels aprenents.

La protecció de l'aprenent només inclou les contingències d'accident de treball i malalties professionals, assistència sanitària per contingències comunes, prestació econòmica corresponent als períodes de descans per maternitat i pensions.

Disposició addicional setena. Normes aplicables als treballadors contractats a temps parcial.

1. En el cas dels treballadors contractats a temps parcial, la base de cotització a la Seguretat Social i altres aportacions que es recaptin conjuntament amb aquella està constituïda per les retribucions percebudes efectivament en funció de les hores treballades.

Cada hora de treball que es realitzi sobre la jornada ordinària de treball efectiu en el contracte a temps parcial té la consideració d'hora extraordinària.

2. A l'efecte de determinar els períodes de cotització i de càlcul de la base reguladora de les prestacions de Seguretat Social, incloent-hi la de protecció per atur, es computen exclusivament les hores o els dies treballats efectivament. Per reglament s'ha de determinar la forma de càlcul dels dies de cotització exigibles, així com dels períodes en què aquests han d'estar compresos.

3. En el supòsit de treballadors amb una prestació efectiva de serveis inferior a dotze hores a la setmana o quaranta-vuit al mes, els drets de protecció només inclouen les contingències d'accidents de treball i malalties professionals, assistència sanitària per contingències comunes i la prestació econòmica corresponent als períodes de descans per maternitat.

Disposició addicional vuitena. Normes aplicables a règims especials.

1. El que disposen els articles 138, excepte el que preveu l'últim paràgraf de l'apartat 2 i l'apartat 5; 140, apartats 1, 2 i 3; 161, apartats 1.b), 4 i 5; 162; 165, apartats 2 i 3; 174, apartats 2 i 3; 176, apartat 4; 177, apartat 1, segon paràgraf, i les normes sobre les prestacions per fill a càrrec, en la modalitat contributiva, que conté el capítol IX del títol II d'aquesta Llei, és aplicable a tots els règims que integren el sistema de la Seguretat Social.

2. En el règim especial de la mineria del carbó i per als treballadors per compte d'altri dels règims especials agrari i de treballadors del mar, també hi és aplicable el que preveuen els articles 140, apartat 4, i 162, apartat 1, d'aquesta Llei, en matèria d'integració de llacunes de cotització.

3. El que preveu l'article 166 d'aquesta Llei és aplicable, si s'escau, als treballadors per compte d'altri dels règims especials.

Disposició addicional novena. Validesa, a l'efecte de les prestacions, de les quotes anteriors a l'alta en el règim especial de la Seguretat Social de treballadors per compte propi o autònoms.

Si es reuneixen els requisits per estar inclosos en el règim especial de la Seguretat Social de treballadors per compte propi o autònoms i no s'ha sol·licitat l'alta preceptiva en els termes que preveu per reglament, les cotitzacions exigibles corresponents a períodes anteriors a la formalització de l'alta tenen efectes respecte a les prestacions una vegada han estat ingressades amb els recàrrecs que siguin procedents legalment.

Sense perjudici de les sancions administratives que siguin procedents pel seu ingrés fora de termini, aquestes cotitzacions també donen lloc a la meritació d'interessos, que són exigibles des de la data corresponent en què van haver de ser ingressades, d'acord amb el tipus d'interès legal del diner vigent en el moment del pagament.

Disposició addicional desena. Normes per al càlcul de la pensió de jubilació en el règim especial de treballadors per compte propi o autònoms.

La quantia de la pensió de jubilació en el règim especial de treballadors per compte propi o autònoms es determina aplicant a la base reguladora el percentatge

que sigui procedent d'acord amb l'escala que s'estableix per al règim general, en funció exclusivament dels anys de cotització efectiva del beneficiari.

Disposició addicional onzena. *Formalització de la cobertura de la prestació econòmica per incapacitat laboral transitòria.*

Els treballadors per compte propi que hagin optat per incloure, dins de l'àmbit de l'acció protectora del règim de Seguretat Social corresponent, la prestació econòmica per incapacitat laboral transitòria poden optar entre formalitzar la cobertura d'aquesta prestació amb l'entitat gestora corresponent, amb una mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social o amb mutualitats de previsió social, en els termes i les condicions que es determinin per reglament.

Disposició addicional dotzena. *Professors universitaris emèrits.*

La incompatibilitat a què es refereix l'apartat 2 de l'article 165 d'aquesta Llei no és aplicable als professors universitaris emèrits.

Disposició addicional tretzena. *Pensions de l'extingida assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa.*

La quantia de les pensions de l'extingida assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa, concurrents amb altres pensions públiques o no, és la que estableixi la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

Disposició addicional catorzena. *Durada de la prestació per atur en els processos de reconversió i reindustrialització.*

El que preveu l'apartat 1 de l'article 210, respecte a la durada de la prestació per atur, s'entén sense perjudici del que s'estableix legalment en matèria de reconversió i reindustrialització.

Disposició addicional quinzena. *Cotització per atur en el règim especial de treballadors del mar.*

Sense perjudici del que estableix l'article 224, a les bases de cotització per a atur en el règim especial de treballadors del mar els també els és aplicable el que disposen el número 6 de l'article 19 del text refós de les Lleis 116/1969, de 30 de desembre, i 24/1972, de 21 de juny, pel qual es regula el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors del mar, aprovat pel Decret 2864/1974, de 30 d'agost, i les normes de desplegament d'aquest precepte.

Disposició addicional setzena. *Cobertura d'atur per a treballadors retribuïts a la part.*

Els treballadors per compte d'altri retribuïts a la part, que prestin serveis en embarcacions pesqueres de fins a 20 tones de registre brut, excloent-ne els assimilats a què es refereix l'article quart del text refós de les Lleis 116/1969, de 30 de desembre, i 24/1972, de 21 de juny, pel qual es regula el règim especial de la Seguretat Social dels treballadors del mar, aprovat pel Decret 2864/1974, de 30 d'agost, tenen dret a les prestacions per atur en els termes que regulen aquesta Llei i les seves normes reglamentàries.

Disposició addicional dissetena. *Atur dels treballadors d'estiba portuària.*

A partir de l'1 de gener de 1994, als estibadors portuaris que prestin serveis en ports d'interès general en els

quals no s'hagi constituït la societat estatal d'estiba i desestiba corresponents, o en els ports no classificats com d'interès general en què no s'hagi complert el que preveu l'article 1r, apartat 2, del Reial decret llei 2/1986, de 23 de maig, sobre el servei públic d'estiba i desestiba de vaixells, se'ls reconeixen les prestacions per atur d'acord amb el que estableix aquesta Llei.

A aquest efecte, en el moment en què es procedeix per primera vegada al reconeixement del dret, d'acord amb el que estableix el paràgraf anterior, es presumeix que aquests treballadors disposen d'un període d'ocupació cotitzada de dos mil cent seixanta dies.

Disposició addicional divuitena. *Gestió de les pensions no contributives.*

1. Sense perjudici del que estableix el paràgraf c) de l'apartat 1 de l'article 57, les pensions d'invalidesa i jubilació, en les modalitats no contributives, poden ser gestionades, si s'escau, per les comunitats autònomes competents estatutàriament, a les quals hagin estat transferits els serveis de l'Institut Nacional de Serveis Socials.

2. S'autoritza el Govern perquè pugui establir amb les comunitats autònomes a les quals no hagin estat transferits els serveis de l'Institut Nacional de Serveis Socials en el seu territori els concerts oportuns, a fi que les pensions no contributives de la Seguretat Social puguin ser gestionades per aquelles.

3. Les pensions d'invalidesa i jubilació, en les modalitats no contributives, queden integrades en el banc de dades en matèria de pensions públiques, regulat pel Reial decret 2566/1985, de 27 de desembre, constituït a l'Institut Nacional de la Seguretat Social i gestionat per aquest organisme.

Amb aquesta finalitat, les entitats i els organismes que gestionin les pensions d'invalidesa i jubilació, en les modalitats no contributives, estan obligats a comunicar a l'Institut Nacional de la Seguretat Social les dades que, referents a les pensions que hagin concedit, s'estableixin per reglament.

Disposició addicional dinovena. *Institut Social de la Marina.*

L'Institut Social de la Marina continua portant a terme les funcions i els serveis que té encomanats en relació amb la gestió del règim especial de la Seguretat Social dels treballadors del mar, sense perjudici dels altres que li atribueixen les seves lleis reguladores i altres disposicions vigents en la matèria.

Disposició addicional vintena. *Consideració dels serveis prestats en un segon lloc o activitat a les administracions públiques.*

En els supòsits de compatibilitat entre activitats públiques, autoritzada a l'empara de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques, els serveis prestats en el segon lloc o activitat no es poden computar a l'efecte de pensions del sistema de la Seguretat Social, en la mesura que excedeixin les prestacions corresponents a qualsevol dels llocs compatibilitzats, duts a terme en règim de jornada ordinària. La cotització es pot adequar a aquesta situació en la forma que es determini per reglament.

Disposició addicional vint-i-unena. *Cotització i recaptació de les aportacions al Fons de garantia salarial i per a formació professional.*

1. La base de cotització per determinar les aportacions al Fons de garantia salarial i per a formació professional, en tots els règims de la Seguretat Social en què hi

hagi l'obligació d'efectuar-les, és la corresponent a les contingències d'accidents de treball i malalties professionals. Els tipus de cotització són els que s'estableixin, per a cada any, a la Llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent.

2. Les quotes al Fons de garantia salarial i per a formació professional, mentre es recaptin conjuntament amb les quotes de Seguretat Social, s'han de liquidar i ingressar en la forma, els termes i les condicions que s'estableixen per a aquestes últimes.

Disposició addicional vint-i-dosena. Ingressos per venda de béns i serveis prestats a tercers.

1. No tenen la naturalesa de recursos de la Seguretat Social els que resulten de les atencions, les prestacions o els serveis següents:

1r Els ingressos a què es refereixen els articles 16.3 i 83 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, procedents de l'assistència sanitària prestada per l'Institut Nacional de la Salut, en gestió directa als usuaris sense dret a l'assistència sanitària de la Seguretat Social, així com en els supòsits d'assegurances obligatòries privades i en tots els supòsits, assegurats o no, en què aparegui un tercer obligat al pagament.

2n Venda de productes, materials de rebuig o subproductes sanitaris o no sanitaris, no inventariables, resultants de l'activitat dels centres sanitaris en els supòsits que es puguin fer aquestes activitats d'acord amb la Llei general de sanitat, la Llei del medicament i altres disposicions sanitàries.

3r Ingressos procedents del subministrament o la prestació de serveis de naturalesa no estrictament assistencial.

4t Ingressos procedents de convenis, ajudes o donacions finalistes o altruistes, per a la realització d'activitats investigadores i docents, la promoció de trasplantaments, donacions de sang o altres activitats similars. No hi estan inclosos els ingressos que corresponen a programes especials finançats en els pressupostos dels departaments ministerials.

5è En general, tots els altres ingressos corresponents a atencions o serveis sanitaris que no constitueixen prestacions de la Seguretat Social.

2. El Ministeri de Sanitat i Consum ha de fixar el règim de preus i tarifes d'aquestes atencions, prestacions i serveis, prenent com a base els costos estimats.

3. Destinació dels ingressos:

1r Els ingressos a què es refereixen els apartats anteriors generen crèdit pel total del seu import i s'han de destinar a cobrir despeses de funcionament, excepte retribucions de personal, i d'inversió de reposició de les institucions sanitàries, així com a atendre els objectius sanitaris i assistencials corresponents.

2n La distribució d'aquests fons ha de respectar la destinació dels procedents d'ajudes o donacions.

3r Aquests recursos han de ser reclamats per l'Institut Nacional de la Salut, en nom i per compte de l'Administració General de l'Estat, per al seu ingrés en el Tresor públic. El Tresor públic, per l'import de les generacions de crèdit aprovades pel ministre de Sanitat i Consum, ha de procedir a fer les transferències corresponents als comptes que la Tresoreria General de la Seguretat Social tingui oberts, a aquest efecte, per a cada centre sanitari.

Disposició addicional vint-i-tresena. Competències en matèria d'autoritzacions de despeses.

Les competències que corresponen al Ministeri de Treball i Seguretat Social en matèria d'autoritzacions de

despeses, les exerceix el Ministeri de Sanitat i Consum en relació amb la gestió de l'Institut Nacional de la Salut.

Al seu torn, i en relació amb la gestió de l'Institut Nacional de Serveis Socials, corresponen al Ministeri d'Afers Socials les competències en matèria d'autorització de despeses de les partides que es financen amb aportacions finalistes del pressupost de l'Estat.

Disposició addicional vint-i-quatrena. Règims especials exclosos de l'aplicació de les normes sobre inspecció i recaptació.

El que disposa aquesta Llei en matèria d'inspecció i recaptació de la Seguretat Social no és aplicable als règims especials de funcionaris civils de l'Estat, les Forces Armades i els funcionaris al servei de l'Administració de justícia, mentre el Govern no disposi una altra cosa.

Disposició transitòria primera. Drets transitoris derivats de la legislació anterior a 1967.

1. Les prestacions del règim general causades amb anterioritat a l'1 de gener de 1967 es continuen regint per la legislació anterior. La mateixa norma s'aplica respecte a les prestacions dels règims especials que s'obtinguin amb anterioritat a la data en què s'iniciïn els efectes de cadascun d'aquests, la qual cosa ha de tenir lloc en la forma que es preveia a l'apartat 3 de la disposició final primera de la Llei de la Seguretat Social de 21 d'abril de 1966.

S'entén per prestació causada aquella a la qual té dret el beneficiari perquè s'han produït les contingències o situacions objecte de protecció i perquè està en possessió de tots els requisits que condicionen el seu dret, tot i que encara no l'hagi exercit.

2. També es continuen regint per la legislació anterior les revisions i conversions de les pensions causades que siguin procedents en virtut del que preveu aquella legislació.

3. Substitueixen les millores voluntàries de prestacions de la Seguretat Social establertes per les empreses d'acord amb la legislació anterior, sense perjudici de les variacions que siguin necessàries per adaptar-les a les normes d'aquesta Llei.

4. Els qui, d'acord amb el que estableix l'article 21 del Reglament general del mutualisme laboral, de 10 de setembre de 1954, tenen la condició de mutualistes, la conserven i es continuen regint, a tots els efectes, per aquest reglament general, sense alteració dels drets i les obligacions que dimanen del seu contracte respectiu.

Disposició transitòria segona. Cotitzacions efectuades en règims anteriors.

1. Les cotitzacions efectuades en els règims anteriors d'assegurances socials unificades, atur i mutualisme laboral es computen per al gaudi de les prestacions del règim general de la Seguretat Social.

2. Les dades sobre cotització que tingui l'Administració de la Seguretat Social poden ser impugnades davant d'aquesta i, si s'escau, davant dels òrgans jurisdiccionals de l'ordre social. Els documents oficials de cotització que hagin estat diligenciats, al seu moment, per les oficines recaptadores constitueixen l'únic mitjà de prova admissible a aquest efecte.

3. Les disposicions d'aplicació i desplegament d'aquesta Llei han de fixar les normes específiques per computar les cotitzacions efectuades en els règims anteriors d'assegurança de vellesa i invalidesa i de mutualisme laboral, a fi de determinar el nombre d'anys de cotització del qual depèn la quantia de la pensió de jubilació que estableix aquesta Llei.

Aquestes normes determinen un sistema de còmput que s'ha d'ajustar als principis següents:

a) Considerar com a base les cotitzacions realment realitzades durant els set anys immediatament anteriors a l'1 de gener de 1967.

b) Induir, amb criteri general i partint del nombre de dies cotitzats en el període indicat, el d'anys de cotització, anteriors a la data esmentada a l'apartat a), imputables a cada treballador.

c) Ponderar les dates en què es van implantar els règims de pensions de vellesa i jubilació derogats i les edats dels treballadors l'1 de gener de 1967.

d) Permetre que els treballadors que en la data que s'esmenta a l'apartat a) tinguin edats més avançades puguin accedir, si s'escau, en complir els seixanta-cinc anys, a nivells de pensions a què no podrien arribar atesos els anys d'existència dels règims derogats.

Disposició transitòria tercera. Aplicació de legislacions anteriors per causar dret a pensió de jubilació.

1. El dret a les pensions de jubilació es regula en el règim general d'acord amb les normes següents:

1r Les disposicions d'aplicació i desplegament d'aquesta Llei han de regular les possibilitats d'opció, així com els drets que, si s'escau, es puguin reconèixer en el règim general als treballadors que, amb anterioritat a l'1 de gener de 1967, estiguin compresos en el camp d'aplicació de l'assegurança de vellesa i invalidesa, però no en el mutualisme laboral, o viceversa.

2n. Els qui tinguin la condició de mutualistes l'1 de gener de 1967 i hagin complert en aquesta data cinquanta anys poden causar dret a la pensió de jubilació a partir dels seixanta anys. En aquest cas, s'ha de reduir per reglament la quantia de la pensió i s'ha de ponderar l'edat real de jubilació en relació amb la general que fixa l'apartat 1, a), de l'article 161.

Es faculta el Ministeri de Treball i Seguretat Social per al desplegament dels supòsits que preveu el paràgraf anterior, el qual ha d'actualitzar les condicions que s'assenyalen per a aquests.

2. Els treballadors que reuneixin tots els requisits per obtenir el reconeixement del dret a pensió de jubilació en la data d'entrada en vigor de la Llei 26/1985, de 31 de juliol, i no l'hagin exercit, es poden acollir a la legislació anterior per obtenir la pensió en les condicions i la quantia a què hagin tingut dret el dia anterior al d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

3. Així mateix, es poden acollir a la legislació anterior els treballadors que tinguin reconegudes, abans de l'entrada en vigor de la Llei 26/1985, de 31 de juliol, ajudes equivalents a jubilació anticipada, determinades en funció de la seva futura pensió de jubilació del sistema de la Seguretat Social, o bé a l'empara de plans de reconversió d'empreses, aprovats d'acord amb les lleis 27/1984, de 26 de juliol, i 21/1982, de 9 de juny, o bé a l'empara de l'autorització corresponent del Ministeri de Treball i Seguretat Social, dins les previsions dels programes corresponents que duia a terme l'extingida Unitat Administradora del Fons Nacional de Protecció al Treball, o dels programes de suport a l'ocupació aprovats per l'Ordre del Ministeri esmentat, de 12 de març de 1985.

El dret que estableix el paràgraf anterior també afecta els treballadors compresos en plans de reconversió aprovats a l'entrada en vigor de la Llei 26/1985, de 31 de juliol, d'acord amb les normes que s'indiquen al paràgraf esmentat, encara que no tinguin sol·licitada individualment l'ajuda equivalent a jubilació anticipada.

Disposició transitòria quarta. Aplicació gradual dels períodes de cotització exigibles per a la pensió de jubilació.

1. Per als treballadors per compte d'altri del règim general, dels règims especials de la mineria del carbó, agrari i mar, i de l'extingit de ferroviaris, el període mínim de cotització exigible per causar dret a jubilació és el que resulti de sumar al període mínim establert a la legislació anterior a l'entrada en vigor de la Llei 26/1985, de 31 de juliol, la meitat del temps transcorregut entre aquesta data d'entrada en vigor i la del fet causant de la jubilació, fins que el període així determinat arribi als quinze anys.

2. El període mínim de cotització exigible per causar dret a jubilació als qui, en el moment de l'entrada en vigor de la Llei 26/1985, de 31 de juliol, tinguin complerta l'edat de seixanta anys o més i estiguin inclosos en els règims especials d'autònoms, treballadors de la llar, o en els extingits d'artistes, representants de comerç, toreros i escriptors de llibres, o, com a treballadors per compte propi, en els règims especials agrari i del mar, és el que resulti de sumar al període mínim que exigeix la legislació anterior el lapse de temps que, en aquell moment, els falti per complir els seixanta-cinc anys.

3. El que disposen els apartats anteriors no és aplicable als qui sol·licitin una pensió de jubilació sense que estiguin en alta o situació assimilada a la d'alta.

Disposició transitòria cinquena. Normes transitòries sobre la base reguladora de la pensió de jubilació.

El que preveuen els apartats 2, 3, 4 i 5 de l'article 162 d'aquesta Llei no és aplicable a les pensions causades abans de l'1 de setembre de 1981.

Disposició transitòria sisena. Incompatibilitats de les prestacions no contributives.

1. La condició de beneficiari de la modalitat no contributiva de les pensions de la Seguretat Social és incompatible amb la percepció de les pensions assistencials, regulades a la Llei de 21 de juliol de 1960 i suprimides per la Llei 28/1992, de 24 de novembre, així com dels subsidis a què es refereix la disposició transitòria onzena d'aquesta Llei.

2. La percepció de les assignacions econòmiques per fill minusvàlid a càrrec, que estableixen els apartats 2, b) i c), de l'article 185 d'aquesta Llei, és incompatible amb la condició, per part del fill minusvàlid, de beneficiari de les pensions assistencials, regulades a la Llei de 21 de juliol de 1960 i suprimides per la Llei 28/1992, de 24 de novembre, o dels subsidis a què es refereix la disposició transitòria onzena d'aquesta Llei.

Disposició transitòria setena. Prestacions de l'extingida assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa.

Els qui l'1 de gener de 1967, sigui quina sigui la seva edat en aquesta data, tinguin cobert el període de cotització exigida per l'extingida assegurança de vellesa i invalidesa o que, si s'escau, hagin figurat afiliats a l'extingit règim de retir obrer obligatori, conserven el dret a causar les prestacions de la primera de les assegurances esmentades, d'acord amb les condicions que exigeix la seva legislació, i sempre que els interessats no tinguin dret a cap pensió a càrrec dels règims que integren el sistema de la Seguretat Social; entre aquestes pensions s'entenen incloses les corresponents a les entitats substitutòries que s'han d'integrar en aquest sistema, d'acord amb el que preveu la disposició transitòria vuitena d'aquesta Llei.

Disposició transitòria vuitena. *Integració d'entitats substitutòries.*

El Govern, a proposta del Ministeri de Treball i Seguretat Social, ha de determinar la forma i les condicions en què s'han d'integrar en el règim general de la Seguretat Social, o en algun dels seus règims especials, els col·lectius assegurats en entitats substitutòries encara no integrats que, d'acord amb el que disposa aquesta Llei, estiguin compresos en el camp d'aplicació del sistema de la Seguretat Social. Les normes que s'estableixin han de contenir les disposicions de caràcter econòmic que compensin, en cada cas, la integració disposada.

Disposició transitòria novena. *Entitats no substitutòries pendents d'integració.*

Les entitats de previsió social que no tinguin la consideració legal de substitutòries de la Seguretat Social i els col·lectius de les quals estiguin inclosos en el seu camp d'aplicació, però no hagin estat integrats en el règim de Seguretat Social que correspongui, estan sotmeses a la Llei 33/1984, de 2 d'agost, sobre ordenació de l'assegurança privada, i aquests col·lectius conserven el seu règim d'enquadrament actual mentre no es produeixi aquesta integració.

Disposició transitòria desena. *Situació assimilada a la d'alta en els processos de reconversió.*

1. Durant el període de percepció de l'ajuda equivalent a la jubilació anticipada que preveu la Llei 27/1984, de 26 de juliol, sobre reconversió i reindustrialització, el beneficiari és considerat en situació assimilada a la d'alta en el règim corresponent de la Seguretat Social, i es continua cotitzant per ell segons el tipus que s'estableix per a les contingències generals del règim de què es tracti. A aquest efecte, s'ha d'agafar com a base de cotització la remuneració mitjana que hagi servit per a la determinació de la quantia de l'ajuda equivalent a la jubilació anticipada, amb el coeficient d'actualització anual que estableixi el Ministeri de Treball i Seguretat Social, de manera que, en complir l'edat general de jubilació, el beneficiari pugui accedir a la pensió amb plens drets.

2. Les aportacions que portin a terme les empreses o els fons de promoció d'ocupació, tant per al finançament de les ajudes equivalents a la jubilació anticipada com per als efectes del que preveu l'apartat anterior, es poden equiparar, a l'efecte de recaptació, a les quotes de la Seguretat Social.

Disposició transitòria onzena. *Pervivència de subsidis econòmics de la Llei d'integració social dels minusvàlids.*

1. Els qui a l'entrada en vigor de la Llei 26/1990, de 20 de desembre, tinguin reconegut el dret als subsidis de garantia d'ingressos mínims i per ajuda de tercera persona, que preveu la Llei 13/1982, de 7 d'abril, i suprimits per la disposició addicional novena d'aquella, continuen en la seva percepció en els termes i les condicions que preveu la legislació específica que els regula, llevat que els interessats passin a percebre una pensió no contributiva; en aquest cas, cal atènyer-se al que estableix la disposició transitòria sisena d'aquesta Llei.

2. Sense perjudici del que disposa l'apartat anterior, les normes que preveu la legislació específica respecte als imports que han de percebre els beneficiaris del subsidi de garantia d'ingressos mínims, atesos en centres públics o privats, queden suprimides, amb independència de la participació dels beneficiaris d'aquest subsidi en el cost

de l'estada, d'acord amb les normes vigents de caràcter general aplicables al finançament d'aquests centres.

Disposició transitòria dotzena. *Deutes amb la Seguretat Social dels clubs de futbol.*

1. En el marc del Conveni de sanejament del futbol professional a què es refereix la disposició addicional quinzena de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport, la Lliga de futbol professional assumeix el pagament dels deutes amb la Seguretat Social el 31 de desembre de 1989, dels quals queden alliberats els clubs de futbol que hagin subscrit els convenis particulars corresponents amb la Lliga professional.

Els deutes expressats en el paràgraf anterior s'entenen referits als dels clubs que, les temporades 1989/1990 i 1990/1991, participaven en competicions oficials de la primera i segona divisió A de futbol.

2. Igualment, i per fer front als compromisos concrets en el Pla de sanejament de 1985, la Lliga de futbol professional assumeix el pagament dels deutes amb la Seguretat Social referits als altres clubs inclosos en aquest Pla i no considerats en el segon paràgraf de l'apartat anterior, que van ser meritats amb anterioritat a aquest Pla i que estaven pendents de pagament el 31 de desembre de 1989.

3. En cas que la Lliga professional no pagui totalment o parcialment els deutes a què fan referència els números anteriors, les garanties a què es refereix l'apartat 3 de la disposició transitòria tercera de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport, les han d'executar, en via de constrenyiment, els òrgans de recaptació de la Seguretat Social, i s'ha d'imputar l'import obtingut en proporció als deutes impagats.

4. En el marc del Conveni de sanejament, i una vegada assumits per la Lliga nacional de futbol professional els deutes dels clubs de futbol que, per tots els conceptes, aquests van contraure amb la Seguretat Social, se'n pot acordar el fraccionament de pagament durant un període màxim de dotze anys, amb subjecció al que preveuen els articles 39 i següents del vigent Reglament general de recaptació dels recursos del sistema de la Seguretat Social.

Els pagaments s'han d'efectuar mitjançant amortitzacions semestral, i les quantitats ajornades han de meritjar els interessos de demora corresponents, que s'han d'ingressar en l'últim termini de cada deute ajornat.

Disposició transitòria tretzena. *Concerts per a la recaptació.*

La facultat de concertar els serveis de recaptació, concedida per l'article 18 a la Tresoreria General de la Seguretat Social, subsisteix mentre no s'organitzi un sistema de recaptació unificat per a l'Estat i la Seguretat Social.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions que s'oposin al que estableixen aquesta Llei i, de manera expressa, les següents:

a) Del Decret 2065/1974, de 30 de maig, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social:

1. Els capítols I, II, III, IV, VI, VII, llevat de l'article 45, VIII i IX i els articles 24, 25, 30, 31 i 32 del capítol V, tots ells del títol I.

2. Els capítols I, II, III, V, VI, VII, VIII, IX, X, XIII, XIV i XV i els articles 181 a 185 i 191 i 192 del capítol XII, tots ells del títol II.

3. Les disposicions finals.

4. Les disposicions addicionals.
5. Les disposicions transitòries primera, segona, tercera i setena, l'apartat 4 de la cinquena, i els apartats 1 a 3 i 5 a 8 de la sisena.
- b) Del Reial decret llei 36/1978, de 16 de novembre, sobre gestió institucional de la Seguretat Social, la salut i l'ocupació:
1. L'apartat 1 de l'article 1 i l'article 3.
  2. Els apartats 1 i 2 de la disposició final tercera.
  3. Les disposicions addicionals segona i tercera.
- c) De la Llei 8/1980, de 10 de març, de l'Estatut dels treballadors: la disposició addicional setena.
- d) La Llei 40/1980, de 5 de juliol, d'inspecció i recaptació de la Seguretat Social.
- e) El Reial decret llei 10/1981, de 19 de juny, sobre inspecció i recaptació de la Seguretat Social.
- f) El Reial decret llei 13/1981, de 20 d'agost, sobre determinació de la base reguladora de la pensió de jubilació en la Seguretat Social.
- g) De la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'integració social dels minusvàlids:
1. L'article 44.
  2. Les disposicions finals quarta i cinquena.
- h) De la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública: l'apartat 2 de la disposició addicional tercera.
- i) La Llei 31/1984, de 2 d'agost, de protecció per atur, per la qual es modifica el títol II de la Llei 51/1980, de 8 d'octubre.
- j) De la Llei 33/1984, de 2 d'agost, sobre ordenació de l'assegurança privada: la disposició transitòria vuitena.
- k) De la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques: l'apartat 3 de l'article 7.
- l) La Llei 26/1985, de 31 de juliol, de mesures urgents per a la racionalització de l'estructura i de l'acció protectora de la Seguretat Social.
- m) De la Llei 3/1987, de 2 d'abril, general de cooperatives: la disposició addicional quarta.
- n) De la Llei 33/1987, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1988: l'article 13.
- ñ) De la Llei 37/1988, de 28 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1989: els articles 13 i 23 i els apartats 2 i 5 de l'article 24.
- o) De la Llei 3/1989, de 3 de març, per la qual s'amplia a setze setmanes el permís per maternitat i s'estableixen mesures per afavorir la igualtat de tracte de la dona a la feina: la disposició addicional.
- p) Del Reial decret llei 3/1989, de 31 de març, de mesures addicionals de caràcter social:
1. L'article 21.
  2. La disposició addicional segona.
- q) De la Llei 4/1990, de 29 de juny, de pressupostos generals de l'Estat per a 1990:
1. Els apartats 1 i 2 de l'article 18.
  2. La disposició addicional catorzena.
- r) La Llei 26/1990, de 20 de desembre, per la qual s'estableixen a la Seguretat Social prestacions no contributives.
- s) De la Llei 31/1990, de 27 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1991:
1. L'apartat 2 de l'article 105.
  2. La disposició addicional desena.
- t) De la Llei 31/1991, de 30 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1992: l'article 50.

u) De la Llei 22/1992, de 30 de juliol, de mesures urgents sobre foment de l'ocupació i protecció per atur: la disposició addicional sisena.

v) De la Llei 39/1992, de 29 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1993:

1. L'article 19.
2. La disposició addicional dotzena.

w) De la Llei 22/1993, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de reforma del règim jurídic de la funció pública i de la protecció per atur:

1. L'article 39.
2. Les disposicions addicionals desena i onzena.
3. L'apartat 2 de la disposició final segona.

x) De la Llei 21/1993, de 29 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1994:

1. L'apartat 3 de l'article 11, l'article 19 i l'apartat 4 del número dos de l'article 104.
2. Les disposicions addicionals cinquena, sisena i vint-i-dosena.

y) De la Llei 10/1994, de 19 de maig, sobre mesures urgents de foment de l'ocupació: l'apartat 5 de la disposició addicional segona.

Disposició final primera. Aplicació de la Llei.

La regulació que conté aquesta Llei és d'aplicació general a l'empara del que preveu l'article 149.1.17 de la Constitució, llevat dels aspectes relatius a la forma d'exercici de les competències i a l'organització dels serveis a les comunitats autònomes que, d'acord amb el que estableixen els seus estatuts d'autonomia, hagin assumit competències en la matèria regulada.

Disposició final segona. Competències d'altres departaments ministerials.

Les competències que en aquesta Llei s'atribueixen al Ministeri de Treball i Seguretat Social s'entenen sense perjudici de les que, en relació amb les diferents matèries que s'hi regulen, puguin correspondre a altres departaments ministerials.

Disposició final tercera. Aportació de dades a les entitats gestores.

Per reglament s'ha de determinar la manera en què s'han de remetre a les entitats encarregades de la gestió de les pensions de la Seguretat Social les dades que aquelles requereixin per al compliment de les seves funcions.

Disposició final quarta. Adaptació de les normes sobre pensió de jubilació per disminució de l'edat.

El Govern, a proposta del Ministeri de Treball i Seguretat Social, ha d'adaptar la legislació vigent sobre pensió de jubilació en el sistema de Seguretat Social a l'efecte de l'aplicació del que preveu l'article 166 d'aquesta Llei i en aquells altres supòsits en què l'edat establerta amb caràcter general per tenir dret a aquesta pensió hagi de ser rebaixada en el desplegament de mesures de foment d'ocupació, sempre que aquestes conduixin a la substitució d'uns treballadors jubilats per altres en situació d'aturats.

Disposició final cinquena. Habilitacions al Govern en matèria de protecció per atur.

1. El Govern pot ampliar la cobertura de la contingència d'atur a altres col·lectius.

2. S'autoritza el Govern, amb l'informe previ al Consell General de l'Institut Nacional d'Ocupació, per modificar l'escala que preveu l'apartat 1 de l'article 210 d'aquesta Llei, així com la quantia i durada del subsidi per atur, en funció de la taxa d'atur i les possibilitats del règim de finançament.

3. Així mateix, es faculta el Govern per estendre a altres col·lectius de treballadors el que disposa l'apartat 3 de l'article 218 d'aquesta Llei.

Disposició final sisena. *Efectes de les modificacions en matèria de protecció per atur.*

El que preveuen el paràgraf b) de l'apartat 1.1 de l'article 206, el paràgraf g) de l'apartat 1.1 de l'article 208,

l'apartat 3 de l'article 211, els apartats 1, 2 i 4 de l'article 214, el primer paràgraf de l'apartat 1.1 i l'apartat 2 de l'article 215, i l'apartat 1 de l'article 217, no és aplicable a les situacions legals d'atur produïdes amb anterioritat a l'1 de gener de 1994 i als subsidis per atur nascuts abans de la mateixa data, que es continuen regint per les normes vigents en el moment de produir-se.

Disposició final setena. *Desplegament reglamentari.*

Es faculta el Ministeri de Treball i Seguretat Social per dictar les normes d'aplicació i desplegament d'aquesta Llei i proposar al Govern, per a la seva aprovació, els reglaments generals.